

bserveant 10

Jaargang 14, 4 november 1993

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg • Redactieadres: Postbus 616, 6200 MD Maastricht • tel. 043-883174

Inhoud

Grootse plannen. In 1995 staan vijfthonderdduizend Euregionalen te popelen voor de poorten van het Maastrichts medisch pretpark Corpus. Maar dan moet er wel eerst nog even dertig miljoen worden opgehaald bij overheid en sponsors. Volgens initiatiefnemer Co Greep komt het allemaal goed en zal het concurrerende Rotterdamse plan een vroege dood sterven. Zoals dat altijd gaat met Rotterdamse plannen. In Sarajevo is weinig tijd voor plannen. Omdat de studenten hard nodig zijn aan het front, komt er niet veel van studeren terecht.

Bovendien is iedere tocht naar de universiteit levensgevaarlijk vanwege de 'snipers'. Minder gevaarlijk, maar toch levensbedreigend is al datgene wat wij dagelijks naar binnen werken. Op de achterpagina legt een ecologisch agrariër uit hoe je een onbespoten aardappel kunt verbouwen en verklapt de macrobiologische kok hoe je dat miezertje het beste kunt klaarmaken.

Eerst discussie over HOOP

Universiteiten weigeren reactie op wetsvoorstel

De universiteiten wensen niet mee te werken aan een snelle behandeling van een wetsvoorstel over de beperking van de leerrechten in het hoger onderwijs. Zij weigeren het door staatssecretaris Cohen op korte termijn gevraagde commentaar.

Het wetsvoorstel beperkt het recht op inschrijving als 'student' tot vijf jaar, en regelt daarmee samenhangende maatregelen die Cohen heeft voorgesteld in het concept-Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan (HOOP). Zo biedt het universiteiten en hogescholen tegelijkertijd de mogelijkheid om zelf het collegegeld te bepalen voor studenten die langer dan vijf jaar studeren of na hun 27ste zijn begonnen. De overheid wil de instellingen geen vergoeding meer geven voor deze studenten. De instellingen kunnen deze bezuiniging in de toekomst verhalen op de studenten. Cohen wil het wetsvoorstel binnenkort voor advies naar de Raad van State wil sturen. Eerst wenste hij nog het commentaar van de universiteiten en hogescholen te vernemen. Dat moest 1 november binnen zijn.

De vereniging van universiteiten (VSNU) heeft echter geïrriteerd laten weten daar niet aan mee te werken. De universiteiten willen de discussie over het concept-HOOP afwachten. De discussie over dit tweejaarlijkse beleidsplan - met VSNU, HBO-Raad, studentenorganisaties en Tweede Kamer -

wordt de komende maanden gevoerd. Het HOOP wordt volgens planning op 1 januari vastgesteld.

Cohen zal het wetsvoorstel desnoods zonder commentaar naar Raad van State sturen. De staatssecretaris verwerpt de irritatie van de universiteiten. "Deze voorstellen zijn al lang bekend", aldus de woordvoerder.

Uit het wetsvoorstel blijkt overigens dat studenten die twee studies tegelijk volgen voor de ene opleiding het standaard collegegeld moeten gaan betalen, en voor de andere het 'vrije' collegegeld. Dit laatste bedrag mag de instelling zelf bepalen en is met name bedoeld voor studenten die langer dan vijf jaar studeren.

HOP/ Pieter Evelein

Werkloosheid hoger opgeleiden stijgt

Steeds meer afgestudeerden uit het wetenschappelijk en hoger beroepsonderwijs worden werkloos. Hun aandeel in de totale geregistreerde werkloosheid (381.000 personen) is het afgelopen jaar opgelopen van veertien tot vijftien procent. Vier procent van de hoger opgeleiden is nu werkloos, één procent minder dan het landelijk ge-

Erasmusbeurzen eerlijker verdeeld

Met ingang van volgend studiejaar heeft het geen zin meer voor universiteiten en hogescholen om met opzet te veel Erasmus-beurzen voor hun studenten aan te vragen bij Nuffic. Voortaan worden de budgetten vastgesteld op basis van het aantal studenten dat de afgelopen drie à vier jaar werkelijk naar het buitenland is gegaan.

Instellingen vragen jaarlijks aan Nuffic, de organisatie voor internationale samenwerking in het hoger onderwijs, een aantal reisbeurzen aan. Er wordt zwaar overvraagd omdat de beurzen nogal laag zijn. Voor de EG is die schijnbaar grote belang-

stelling een reden om Nederland meer geld te geven, dit jaar zo'n 3 ton, boven op het basisbudget van ruim 7 miljoen gulden. Om diverse redenen gaat gemiddeld echter slechts iets meer dan de helft van de studenten (52 procent) voor wie een beurs is aangevraagd werkelijk naar het buitenland. Met 45 procent is de Universiteit van Amsterdam een voorbeeld van een opvallend slechte score.

Nuffic acht dat ongelofwaardig tegenover de EG. Om die reden zijn dit jaar strafkortingen toegepast. Deze hebben echter niet tot meer realistische aanvragen geleid. "Daarom gaan we nu per instelling bekijken hoeveel studenten hun beurs echt benutten", aldus een woordvoerder van Nuffic. Daarbij wordt gekeken naar de laatste drie à vier jaar. Op basis van een tussenstand halverwege het lopende studiejaar wordt het budget indien nodig aangevuld. De aanvraag van de instelling speelt geen rol meer.

Nuffic verwacht dat door deze maatregelen het standaard maandelijkse beursbedrag "naar alle waarschijnlijkheid" hoger kan worden dan de huidige 100 ECU (zo'n 220 gulden).

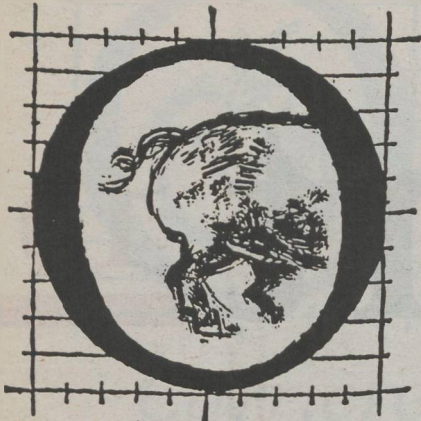
De EG dreigt het extraatje van 3 ton in te trekken als minder dan de helft van de geplande buitenlandse verblijven niet doorgaat. Dat is voor Nuffic echter niet de reden om de aanvragen voortaan buitenspel te zetten; bij een realistische schatting zal Nederland de extra toelage zeker verspelen.

Alzheimer wist het al: bij het ouder worden lopen we het risico dat het geheugen aftakelt en - met een beetje pech - ook onze cognitieve vermogens. Zenuwarts Frans Verhey, werkzaam in de Geheugenkliniek, probeert het aftakelingsproces zo vroeg mogelijk op te sporen. De conclusies van zijn onderzoek staan te lezen in zijn proefschrift en op pagina 9.

(foto Nelis Tutkey)

HOP/ Marcel Wiegman

HOP/Pieter Evelein

Paartjes

Iedere letter, leesteken of spatie is één hokje

										Prijs
										1,50
										3,00
										5,00
										7,50
										10,00
										12,50

Paartjes vóór dinsdagmiddag 16.00 uur via bovenstaand rooster (thuis invullen s.v.p.) inleveren bij de redactie, Keizer Karelplein 10. Alle Paartjes moeten betaald worden. Voor langere teksten geldt het normale millimetertarief.

• Jeroen, proficiat met de Prof. T. Mulderprijs! Liefs M.

• Van corporaal tot radicaal: NEE! Vanaf 8 november: handtekeningen-actie tegen de plannen van Ritzen.

• WK aardig, OS leuk, maar het ware spektakel gebeurt tijdens MARABOES' KRACHTMETING. Wo 17 nov Aen de Wan.

• AANGEBODEN; POETSBAANTJE in café fl 12,50 PER UUR, info Loes tel: 625745 of Kirsten: 254508.

• Eerste avond cursus Wereldgodsdiensten: 11 nov. thema: jodendom ino: Helene 670502.

• MCSV ARCUS is back and alive. Iedere dinsdag borrel in La Bastille. Kom!

• Waan jezelf in Japan op studentenfeest: 7 nov vanaf 1930u. Teikyo Junior College, Brouwersweg 100 (Annadal) collegekaart verplicht.

• Have you got soul?! 10 nov lustrumfeest AMICITIA in Andere Wereld, gratis fust.

• Dames opgelet, vanavond weer goede tijden.

• Maak kans op een miljoen PI-PA-PELPINDA FEEST.

• KOMISCH EN ABSURD THEATER van het volk. Reserveer nu voor 10 nov. 20.30u bel SG: 883541 stud: f 7,50.

• VERHUIZEN? Huur de BUBU-mini-bus. Tel: 043-256162.

• 8 nov. MMA-borrel in de Preuverij om 21.00 uur.

• Binnenkort is de consumentengids er weer!

• Aangeboden voor studente: kamer (2,5x3,0m) A.v.Scharln bel: Nathalie 639566.

• Vr 34 zoekt net app in onderhuur van nov-feb huur tot 450,- omg. Randwyck Heeg Wyck. React. naar B. Gjaltema, Ged Burgwal 25b 2545 BS Den Haag.

• UITZENDBURO BWS nu in de Oude Tweebergenpoort 2 telnr blijft 212115.

• Moet jij ook je blokken kiezen? Lees eerst de consumentengids.

• Kom Ex Aequo feliciteren met haar eerste lustrum! 2 dec. in de Metamorfoos.

• Studerende kinderen van vrijmetselaren bel Sonja 671095 over VSKV.

• Dig. TELEFOONKOSTENTELLERS f 65,- 252439 (Peter).

• KAMER te huur, Wanstraat (Caberg) 2 kamers tot opp. 36m2! Huurpr 425,- (incl). Leuk stud.huis. Inf. Student en Kamer o.g. 043-215913 (1800-1900h).

• TK FORD TAUNUS BJ '79 f600 APK GEKEURD TOT JUNI '94. Tel: 618387 (Ma-Vr; Koert).

• Have you got soul?! 10 nov Lustrumfeest AMICITIA in Andere Wereld, gratis fust.

• Gezocht ivm OPTREDENS swingende ZANGERES voor dito band 250682 Maroeska/040-533868 Marcel na 1800u.

• 50,-Philipskoelkast 214730.

• STEMTEST: gezocht: proefpers. met goede/slechte stemmen voor niet invasieve test ihkv afstudeerproject ism AZM reacties: 875585 (secr. KNO).

• Ouranos Jurassic Party vrijdag 5e 22u D'n Hiemel.

• BONTE HOEDENFEEST 11-11-'93 te DJInn georganiseerd door MCSV ARCUS 21.30u.

• Aangeb: kamer (4x6m) in onderhuur jan t/m juni F 275/mnd incl! Renate 618439.

• Appartement te huur dec-feb f 425 bij station. Bel Noor 259904.

• Juriste 25jr zoekt gr kamer/appartement in centrum Mtr Yvonne 04754 83606.

• Reflex Cinema presenteert: SOMMERSBY; dinsdag 9-11 UNS50; Blauwe Zaal: GROOT SCHERM.

• Naaiiles in KLEINE GROEPJES Heb je interesse in kleding maken? Bel 618511.

• T.k. HP-Deskjet 500c (KLEUR) 3 mnd. oud, (garantie Office Centre) Compleet, vr.pr. f 750,-. Tel: 881028, na 5 uur 436440.

• Milieuwoning Heugem (bij AZM), Ganzerikweerd 22; geheel ondervloerverwarmd; wk; keuken; 3-slpk; zolder; voor- en achtertuin; 209.000; tel. 043-254555.

• Trega-jas op Vlieland? Gevonden voorwerpen: Golden Tuliphotel: Seeduyn.

• Gezocht: swingende zangeres of zanger bel: Robert 258221 of Scheltus 210834.

• BINSBERG EATT voor vertaling van alle soorten tekst in elke Europese taal: 043-252557.

• PI-PA-PELPINDA FEEST van AGORA op 10 november in de Orcus f 1,-, niet-leden f 2,50.

• Dicky pakt na POL-NED zijn pilsje in Aen de Wan om dan de echte KRACHTMETING te zien. Wo 17 nov MABOE!

• Lustrumfeest AMICITIA 10 nov in de Andere Wereld!

• Student gevraagd die tegen vergoeding met invalide man naar ziekenhuis gaat en evt. klusjes opknapt. Inl: T Canisius Romeinse Kassei 69 3700 Tongeren B.

• EPAC-COMPUTERS 486SX33 4MB/130MB KLEUR f 2399 COMPUTERS VANAF f 1399 incl BTW en garantie tel 259713.

• ENGLISH translation and correction. 043-216854.

• Goedkope Skireizen naar oa Frankrijk en Oostenrijk. Bus, app. en skipas al vanaf f 349. Voor groepen speciale kortingen GoGo Tours 010-4142599 SGR/ANVR.

• ORCUS, de swingelder alleen voor STUDENTEN. Iedere wo en do vanaf 2200 geopend ook voor het geven van zeer lucratieve feesten. Bel 216664 en vraag Roger.

• Vrij 19 nov Ko-feest in De Hiemel vor jaar 4, 5 en 6 MF.

• De consumentengids! Te koop bij het Reductiebureau.

• BWS is verhuisd OUDE TWEEBERGENPOORT 2 per 8 nov tel 212115.

• Sociëteit Xaviera voor feesten en borrels. Bij ons is alles mogelijk, info Walter 043-217373 of 639082.

• Te huur: KAMERS en APPARTEMENTEN, ook gemeub. Div. prijzen en lok. Inl.: Student en Kamer o.g. Duitsepoort 23A, 043-215913. Ma t/m do 18.00-19.30 uur.

• AGORA ALV 9 november om 1800 uur op de AGORA kamer.

• Studentenskireis naar Les Arcs 1800 7-dagenpas, SGR enz, vertrek 14/21 jan slechts 599,-/629,- info: 040-526790/438325 Robert en Luuk, ook skilessen.

• Toekomstige HEEREN opgelet: Kamer vrij v.a. 1 dec. in HEERENHUIS ADRIANUS hospitaat-avond 18 nov. v.a. 2000u tel: 479357 (Heeren Hanssen en Mommies).

• Lustrumfeest AMICITIA 10 nov in de Andere Wereld.

• Snooker, pool, biljart: voor studenten overdag

kortingen tot 33%. Snooker centrum Maastricht, Tongerseweg 46. Elke dag open vanaf 11 u

• 8 nov. MMA-borrel in de Preuverij om 21.00 uur.

• Kamer (30m2) in onderhuur 15-1 tot 15-7 043-256325.

• International Pen Friends iets voor jou? Schrijf naar JPF Postbus 1587 3600 BN Maarssen.

• BUBU heeft een nieuwe personenbus fl. 65 excl.

• Jurassic party D'n Hiemel Ouranos 5 nov be there!

• "Wie houdt ons op deze globe vast buiten de zwaartekracht?" Visje.

• MCSV ARCUS organiseert bruisend intro-weekend in de Franse champagnestreek info: 04407-3216.

• Tk ruim halfrijst huis m garage ind l-kamer ca 40m2 m open h. 3-slpk badk m ligb vaste trap n zolder per opp 314m2 bj78 vrpr 330000 tel 9-5 uur 043-625451.

• TIJDELIJK PC NODIG? Vanaf f 15 p/d EPAC computer verhuur bel 259713.

• Tk Golf aut. 33000 km tel 3848 of 04409-3150.

• Na Teeuwen nu HET VOLK met komisch en absurd theater op 10 nov. reserveer bij SG: 883540 stud.: f 7,50.

• 9 november 1800 AGORA ALV op de AGORA kamer.

• Wo 17 nov: DON'T FORGET IT.

• 10 nov Lustrumfeest AMICITIA met soulband !!!

• 5, 6 en 7 november Japans festival op Teikyo Junior College ANNADAL complex. Dagelijks vanaf 1100 u.

• Ledenborrel MCSV ARCUS verhuist per 09-11-93 naar La Bastille. Men is van harte welkom iedere dinsdagavond, dus La Bastille.

• SPORTURA gaat weer skieën: vanaf f 475,-= incl. bus-skipas-appartement-snowboard-alle maaltijden tel: 043-671337.

• Te koop: grote leren 3-zits fl 150,00 bel: Adrienne 215457.

• Spelletjes, toneel, koken en scholieren helpen met schoolwerk, leuk hè? Doe als vrijwilliger een bijspijkerkamp bij ANDERWIJS!!! Tel: 030-521239.

• Integrand is verhuisd Oude Tweebergenpoort 2 6211 TD Maastricht 043-883397(55) kom langs.

Nog nooit geweest?
Moet u beslist eens doen,
is best de moeite waard.

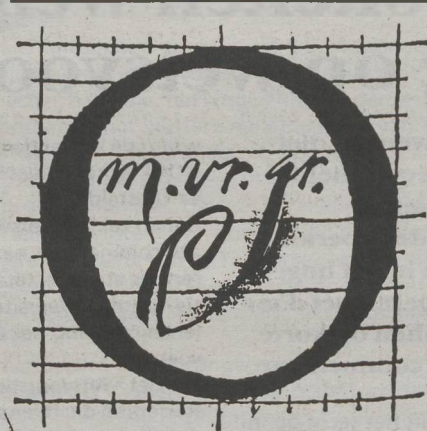

Antiek en antiekrestauratie
Dalestraat 5a, 6262 NP Banholt
☎ 04457-2552

BOURGOGNEKLINIEK MAASTRICHT

De Rutgershuizen zijn in Limburg in 1992 gesloten. De Bourgognekliniek heeft een deel van de taken van deze huizen overgenomen. U kunt bij ons op WERKDAGEN terecht voor de morgen after pil. Verder is er wekelijks een anti-conceptie spreekuur, waarin adviezen en verstrekkingen geboden worden. Voor dit spreekuur, waarin adviezen en verstrekkingen geboden worden. Voor dit spreekuur dient een telefonisch afspraak te worden gemaakt. De Bourgognekliniek is op werkdagen telefonisch bereikbaar onder de nummers 043-211 399 en 254 990.

Wij zoeken een enthousiaste, ervaren student(e) die op ma, di en do namiddag wil helpen met koken, strijken en in bad en bed stoppen van onze drie zonen van 4 jr, 2 jr, en 2 mnd oud.
Reactie ná 20 uur: 478897.

Turkooizen

In zijn artikel 'Gejuxtaponeerde syllaben chicaneren Prinzipienreiter in quiz' (Observant 9) beweert Wim Ortjens dat ik in mijn Kiwanisdictiee met het woordje 'turkooizen' een 'echte blunder' heb gemaakt. Als Wim Ortjens kan aantonen dat 'turkooizen' fout is, krijgt hij van mij een boekenbon van honderd gulden. Dat is dubbel zoveel als het bedrag dat hij uitlooft voor een prijsvraag die niemand kan winnen.

Ad van Iterson

Naschrift Wim Ortjens:
Dat 'turkooizen' fout is, was een suggestie van de schrijver zelf: turkoois is een kleur en kleuren hebben geen einde-n. Het groene boekje schrijft echter 'turkooizen' voor; daar geldt 'turkoois' blijkbaar als stofnaam. Excuses voor het scheppen van deze Babylonische schrijverwarring.

bservant

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg
Uitgave van de Stichting Observant
Verschijnt wekelijks.

Redactieadres
Keizer Karelplein 10 (begane grond)
Postbus 616
6200 MD Maastricht
telefoon 043-883174,
883125, 883128
Fax: 043-256909

Stichtingsbestuur
Gerard Majoor, Jeff Wintgens, Ton de Goelij, Jan Muijters, Gie van den Broek

Redactieraad
Han Aarts, Pieter Beek, Paul Galestin, Ton Hamelers, Aalt-Willem Heringa, Ad van Iterson, Peter Janssen, Yvonne van Leeuwen, Bertan Veldhuijzen van Zanten

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Riki Janssen
Wim Ortjens
Leonard Blom

Redactie-assistente
Marlies In de Braekt

Aan dit nummer werkten verder mee:
Chris van der Grinten, Nelis Tutkey (foto's)

Opmaak
Ben Quaedackers

Druk
Limburgs Dagblad Heerlen

Mededelingen
Voor het inleveren van medelingen zie aanhef op mededelingenpagina

Advertenties
Marlies In de Braekt
Tarieven op aanvraag verkrijgbaar (Voor Paartjes zie pagina 2)

Abonnementen
Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 36,- per jaar.

HOP
Samen met negen andere universiteitsbladen is Observant aangesloten bij het Hoger Onderwijs Persbureau.

Platform gaat universitair milieu verbeteren

In het Universitair Milieu Platform (UMP) gaat de Rijksuniversiteit Limburg samen met haar studenten bekijken hoe ze het milieu binnen de universiteit kan verbeteren. Zij ziet voor zichzelf vooral een taak weggelegd op het gebied van de "kleine dagelijkse dingetjes".

Het UMP is een voortvloeisel van de activiteiten van 'Jongeren Milieu Actief'. Deze groepering heeft zich ten doel gesteld het milieubesef bij jongeren te bevorderen door middel van "geweldloze creatieve acties". In Maastricht resulteerde dit onder andere in het 'mokkenplan' voor de universiteit.

Het 'mokkenplan' voorziet vanaf komende maand iedere student geneeskunde of gezondheidswetenschappen op vreedzame wijze van een mok. Die mok moet de student zelf thuis afwassen. In het gebouw aan de Universiteitsingel komen ook twee 'tap-schrob-schoonmaakbakken', waarin de gebruiker zijn beker tussendoor kan afspoelen. Wie het van overheidswege verstrekte servies niet wenst te gebruiken, betaalt bij de aanschaf van een kop koffie vijftig cent extra 'bekertjesheffing'.

Voorzitter Mark Terberg vertelt dat het UMP zich naast de mok - die overigens zijn intrede in de hele universiteit moet gaan doen - zal gaan bezighouden met het pakje melk ("kan dat niet in een kan?"), de wc ("ieder toilet heeft een waterbezuinigingsknop, maar niemand gebruikt hem") en andere "kleine dagelijkse dingetjes". Daarmee loopt het UMP de reeds bestaande afdeling Veiligheid en Milieu niet in de weg, zegt Terberg. Integendeel, deze af-

deling houdt zich vooral bezig met grotere zaken, zoals de veiligheid in laboratoria of het afvoeren van chemisch en nucleair afval. Het milieu van het dagelijkse leven ontsnapt vaak aan haar aandacht, beweert de derdejaars student milieugezondheidskunde. Reden waarom de afdeling Veiligheid en Milieu het UMP steunt en er ook zitting in neemt.

In het UMP gaan vertegenwoordigers van veiligheid en milieu, van de grotere facultaire studentenverenigingen, van civiele zaken, en van personeel samen zorgen voor een beter milieu. Niet alleen door concrete acties, zoals het mokkenplan, maar ook door "intensieve voorlichting". Daarnaast hoopt het platform te gaan fungeren als "aanspreekpunt" voor studenten

die hun milieuproblemen of -ideeën in het verleden nergens kwijt konden. Volgens voorzitter Terberg komt zo het milieu dicht bij de student en zal het milieubeleid dan ook beter "gedragen en uitgevoerd" worden.

Wim Ortjens

Binnenkort krijgt iedere Randwyckstudent op vreedzame wijze een milieuvriendelijke mok uitgereikt (foto Nelis Tutkey)

Van ongebruikte vetpot tot afstudeerfonds

Tempobeurs en vijfjarenmaatregel verhogen druk op auditorenfonds

Het beroep op het auditorenfonds van de Rijksuniversiteit Limburg stijgt gestaag. In 1992 vroegen honderd studenten om een gift of lening. Dit kalenderjaar klopten al honderdvijftig armlastige studenten aan de deur van het fonds. Volgend jaar zullen er dat, door de invoering van de tempobeurs, nog meer zijn. En vanaf 1996 zal de druk op het fonds door de sinds 1991 van kracht zijnde vijfjaren-maatregel zo groot worden, dat het huidige imago van ongebruikte vetpot niet meer te rechtvaardigen zal zijn.

Het auditorenfonds is nu nog steeds een vetpot, blijkt uit het jaarverslag 1992. Vorig jaar had het fonds tweeënehalf miljoen gulden in kas. Aan het einde van 1993 zal het fonds nog een beter saldo hebben. De giften en leningen die op dit moment worden verstrekt aan de honderdvijftig auditoren wegen namelijk niet op tegen de allerlaatste donatie van anderhalf miljoen gulden van de minister van onderwijs en wetenschappen. Deze zesde bijdrage van Ritzzen wordt komende december overgemaakt. Vanaf volgend jaar moet de universiteit zelf in de buidel gaan tasten. Om welke bedragen het zal gaan is op dit moment nog niet duidelijk. Maar dat de universiteit in de eigen buidel (lump sum) moet tasten, is zonneklaar voor de ambtelijk secretaris van de commissie auditorenondersteuning, H. Aretz. Het is namelijk al een tijdje duidelijk dat het fonds niet, zoals in het verleden werd gehoopt, kan gaan werken als een 'revolving fund': een fonds waarvan het saldo gelijk blijft of zelfs stijgt omdat de uitgaven betaald worden uit de rente-opbrengst. De verwachte toename van auditoren is daarvoor te groot.

Tot nu toe klopte alleen de student die niet binnen zes jaar zijn studie kan afronden,

aan bij het fonds. In 1992 waren dat er 100 van de in totaal 224 studenten die als auditor aan de Rijksuniversiteit Limburg stonden ingeschreven. Van die honderd (zonder studiefinanciering en zonder OV-jaarkaart, maar met een collegegeld dat in 1992 f2730,- en in 1993 f2870,- bedroeg) kwam meer dan de helft in aanmerking voor een gift en eventueel een lening. Deze zogenaamde erkende auditoren konden zich beroepen op bijzondere omstandigheden (overlijden van een ouder, zwangerschap, bestuurswerk) die een vlotte studievoortgang in de weg stonden. De rest kreeg het stempel 'ondersteund auditor' en kwam alleen in aanmerking voor een lening. Alle uitkeringen gebeurden op één voorwaarde: de auditor moet op grond van "objectieve" verwachtingen binnen twaalf maanden afstuderen.

Nu dit studiejaar de tempobeurs is ingevoerd en iedere student per jaar minimaal 25 procent van zijn studiepunten moet halen, zullen ook de 'slachtoffers' van deze maatregel vanaf september 1994 ondersteuning vragen bij het auditorenfonds. En in 1996 wordt het effect van de vijfjarenmaatregel, die studenten zes jaar inschrijvingstijd geeft, maar nog slechts vijf jaar studiefinanciering, voelbaar. De commissie auditorenondersteuning gaat er vanuit dat dan tussen de vier tot zes procent van het totaal aantal studenten een beroep gaat doen op het fonds om te kunnen afstuderen. Op dit moment vraagt nog geen twee procent van de ingeschrevenen aan de RL om financiële steun. Hiermee ligt de Maastrichtse universiteit nog steeds onder het landelijk gemiddelde dat rond de 4,5 procent schommelt. Oorzaak voor deze gunstige positie is de relatief korte studieduur van de Maastrichtse student.

Riki Janssen

Kanker-, nier- en hartstichting

Collectebusfondsen gaan meer betalen voor onderzoek

Fondsen zoals hart- en nierstichting en kankerbestrijding gaan een hoger tarief betalen voor hun bijdragen aan onderzoek. Dat hebben deze drie 'collectebusfondsen' afgesproken met vertegenwoordigers van universiteiten en academische ziekenhuizen. In ruil daarvoor worden de fondsen meer in het zonnetje gezet bij de publiciteit over het onderzoek waaraan ze bijdragen.

Tot nu toe betaalden charitasfondsen maar een deel van de kosten van onderzoek dat ze wilden steunen. De beheers- huisvestings- en apparatuurkosten kwamen grotendeels voor rekening van de onderzoeksinstituten. Bij de universiteiten en ziekenhuizen werd daarom gemopperd dat deze fondsen, die in totaal jaarlijks rond de 150 miljoen gulden aan onderzoek financieren, voor een dubbeltje op de eerste rang zaten.

Na langdurig onderhandelen is deze week met de drie grootste fondsen een akkoord gesloten. Ze gaan een opslag van 16 procent betalen op de directe loonkosten van onderzoeksprojecten. De overige bijdragen blijven praktisch beperkt tot energie, bureaurokosten en een deel van de apparatuurkosten. Volgens dr. K.W. van de Pol, directeur van de Nederlandse Kankerbestrijding stijgt de totale bijdrage van zijn fonds per onderzoeksjaar daarmee met tien procent, tot iets boven de anderhalve ton.

"Zeker, we krijgen nu minder waar voor ons geld", erkent Van de Pol. Maar hij heeft er begrip voor dat de universiteiten na tien jaar bezuinigen op de kleintjes moeten letten. En samen met zijn collega's van de Nierstichting en de Nederlandse Hartstichting heeft hij de schade beperkt kunnen houden. "Tegen het idee dat alle kosten door ons betaald moesten worden,

hebben wij ons verzet." De fondsen zijn immers geen gewone opdrachtgevers maar steunen projecten waarvan de vraagstelling meestal van de onderzoekers zelf komt.

Bij zulke samenwerking is het logisch dat beide partijen een deel van de kosten dragen, vonden de fondsen. En die lastenverdeling is nu "een stukje verschoven", stelt Van de Pol. Universiteiten en academische ziekenhuizen zelf blijven een fors percentage overheadkosten dragen waaronder die voor beheer, huisvesting en onderhoud van apparatuur.

In ruil voor hun hogere bijdrage kregen de fondsen de toezegging dat universiteiten en academische ziekenhuizen hen betrekken bij de publiciteit rond door hen gesteund onderzoek. Dat punt staat ook nu meestal in de subsidievoorwaarden, maar wordt volgens Van de Pol wel eens vergeten. "En voor ons is het essentieel dat het geldgevende publiek ziet dat het waar voor zijn geld krijgt. Wordt dat verwaarloosd, dan loopt onze fondsenwerving vast - en daarmee ook onze steun aan het onderzoek."

Het deze week gesloten akkoord dekt ongeveer tweederde van wat er aan 'collectebus-onderzoek' wordt omgezet. De komende tijd willen universiteiten en ziekenhuizen vergelijkbare afspraken maken met kleinere fondsen. Daaronder vallen het Preventiefonds, het Prinses Beatrixfonds en fondsen gericht op bestrijding van Astma, Aids, Reuma en andere kwalen.

HOP/Frank Steenkamp

Handtekeningen tegen voorgenomen bezuinigingen

Volgende week kunnen studenten hun ongenoegen over de bezuinigingsplannen van minister Ritzen en staatssecretaris Cohen kenbaar maken door mee te doen aan een "referendum". Onder het motto 'Van corporaal tot radicaal: NEE!' kan er vanaf maandag 12 uur op de faculteiten gestemd worden. Studenten moeten ja of nee aankruisen, voor of tegen zaken als normverhoging van de tempobeurs en nieuwe bezuinigingen op de studiefinanciering. Daarna een handtekening en de "stem" is uitge-

bracht. De actie loopt tot en met 12 november. De Maastrichtse Kamer van Verenigingen, Dope en NSEM, verantwoordelijk voor de Maastrichtse actie, zullen de kaarten gezamenlijk met zusterverenigingen uit het land op 16 november in Den Haag aanbieden. Die dag wordt in de Tweede Kamer de onderwijsbegroting besproken.

Leonard Blom

'Succesvol ondernemen in Indonesië'

Bedrijfseconomen op onderzoek in Jakarta

Een groep van 21 studenten bedrijfseconomie vertrekt zondag naar Indonesië om vier weken lang veldonderzoek te doen voor het project 'Succesvol ondernemen in Indonesië'. Zij zullen de verschillen onderzoeken tussen Europese en Indonesische bedrijven. Vijf Nederlandse bedrijven hebben contracten afgesloten voor onderzoek. Zo gaan bijvoorbeeld twee studenten op de Molukken kijken of het mogelijk is om daar op alternatieve wijze energie op te wekken.

"De keuze voor Indonesië heeft te maken met de historische band die Nederland er mee heeft," vertelt Niels Vullings, een van de eenentwintig Indonesiëgangers. Samen met Michiel Kortstee is hij voorzitter van de organiserende Stichting Studietoelagen EFM. "Maar ook de beschikbaarheid van gegevens voor ons onderzoek heeft een rol gespeeld. Je kunt wel afreizen naar een verre bestemming, maar je moet aan data kunnen komen." Het werkkterrein blijft beperkt tot de hoofdstad Jakarta. "Met tien miljoen inwoners en ongeveer de grootte van Limburg een te behappen terrein." Na aankomst acclimatiseren de onderzoekers twee dagen. "De meesten zijn nog nooit in Indonesië geweest, en zo kunnen we ons ook enigzins oriënteren." Daarna bestaat het programma vooral uit bedrijfsbezoeken. "Er zijn afspraken met ministeries, banken, de Kamer van Koophandel en bijvoorbeeld Akzo." Steeds opnieuw zullen de verschillen tussen de Indonesische en Europese bedrijven worden onderzocht. Bijvoorbeeld wat betreft de belastingtechnische aspecten, de werking van de lokale munt ten opzichte van de gulden en hoe het grijze en zwarte circuit in elkaar steken. Een deel van het programma ligt nog niet vast. Ter plekke zal geprobeerd worden nog een aantal afspraken te maken. De resultaten van het veldonderzoek zullen in maart worden gepubliceerd en gepresenteerd op een symposium. Het project is een onderdeel van de doctoraalfase geworden en moet een jaarlijks vervolg moeten krijgen.

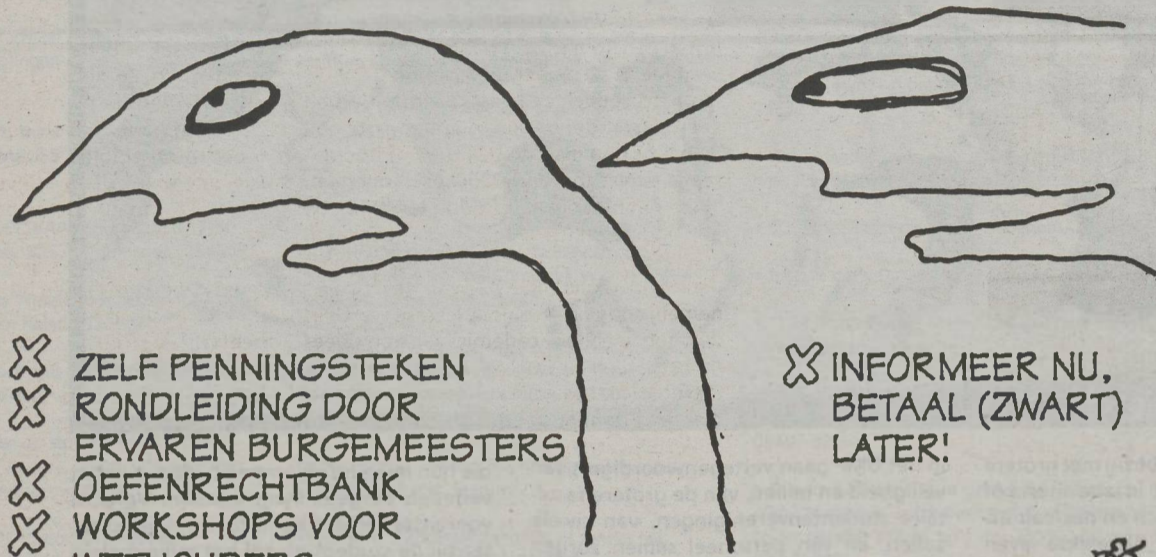
Leonard Blom

Amusanter dan medisch pretpark Corpus

CORRUPTUS[®]

FRAUDE-PRETPARK LIMBURG

VOLGEND JAAR IN GULPEN?

X ZELF PENNINGSTEKEN
X RONDLEIDING DOOR
ERYAREN BURGEMEESTERS
X OEFENRECHTBANK
X WORKSHOPS VOOR
WETHOUDERS

X INFORMEER NU,
BETAAL (ZWART)
LATER!

Op leven en dood

Een macaber volksvermaak is het televisieprogramma Op leven en dood: het voortbestaan van je buurmeisje wegschrijven tegen het verscheiden van een verre vriend, terwijl je zelf nog een borrelnootje wegknabbelt. "Ach, breng je voor mij ook nog een colaatje mee?". Alhoewel, als de Osservatore Romano het als goddeloze barbarij aanprijst zou je bijna moeten geloven dat het voor gewone mensen de moeite waard zou moeten zijn.

U weet waarschijnlijk wel waar het om gaat. Aan het publiek in een studio worden twee gevallen gepresenteerd, waaruit er één moet worden gekozen, eenvoudigweg omdat er maar één behandelmogelijkheid is of omdat de ene methode qua kosten tegen de andere moet worden afgewogen. De gevallen mogen zichzelf voorstellen en worden ook nog toegelicht door deskundigen. Dan kiest het publiek en de verliezer ruikt het veld.

Het programma heeft meer kritiek dan bijval geogst. Van onverdachte zijde heeft het echter steun gekregen: Spreeuwenberg, huisarts en hoofdredacteur van Medisch Contact, oud-hoogleraar huisartsgeneeskunde en thans op vele fronten in de gezondheidszorg actief, bepaald niet de geringste autoriteit op dit vlak, prees in Trouw van 17 september het programma in superlatieven. "Het moge duidelijk zijn: deze aanpak bevalt me zeer"

De argumentatie van Spreeuwenberg is helder en volstrekt integer. Ik geef haar in mijn eigen woorden weer. Al jaren lang wordt in kringen van politici en andere deskundigen gesproken over het vraagstuk van de keuzen in de zorg. De machteloosheid wordt gesublimeerd in elkaar staccato opvolgende rapporten en adviezen. Er gebeurt veel, maar politieke keuzen worden niet gemaakt. Twee jaar geleden werd de Commissie-Dunning in de gelegenheid gesteld een duit in het zakje te doen. Het rapport van deze Commissie sprak zeer tot de verbeelding, al was niet iedereen het met de gekozen uitgangspunten, selectiemethodiek en oplossingen eens. De boodschap was duidelijk en, wat meer is, een overtuigende lans werd gebroken voor het op gang brengen van een publieksdiscussie. Terecht ligt daaraan de gedachte ten grondslag dat de politiek in een democratische samenleving niet tot keuzes kan komen zonder dat daarvoor een maatschappelijk draagvlak is.

Degenen die destijds de zogenaamde brede maatschappelijke discussie rondom het kernenergievraagstuk hebben geregisseerd - stond er niet een of andere brave oud-minister aan het hoofd, zeg maar De Brauw of Pieter Winsemius, die nu belemdaal naar het milieu is doorgeslagen? - kunnen ervan

meepraten. Mistroostig en in afzondering slijten zij hun resterende levensdagen, gekrenkt en miskend als degenen die aan de voeten van het Lieverdje het witte-fietsenplan predikten, maar zonder de bijbehorende door ironie gedragen trots dat de geschiedenis hen achteraf toch gelijk zal geven. Zij hebben hun leven gegeven aan een volstrekt zinloze missie. Nou, de publieke discussie rond de keuzen van de zorg is het nog slechter vergaan: zij is op vijf meetings in rokerige zalen waar verzamelde artsen betaald door WVC de gelegenheid hebben gehad gemeenplaatsen met vooroordelen af te wisselen en enkele andere eveneens door WVC bekostigde projecten na niet herkenbaar gevoerd. Welnu, zegt Spreeuwenberg, ineens is er leven in de brouwerij. Als nooit tevoren wordt het publiek pijnlijk direct geconfronteerd met de keuzen in de zorg, of liever met de gevolgen van het feit, dat wij niet kunnen kiezen. Jammer, zo parafraseer ik hem verder, dat er nog een paar pedante deskundigen aan te pas moeten komen, want eigenlijk weet de man in de straat donders goed waar het om gaat. De soms hoge kosten komen goed over het voetlicht evenals de onkuisbaar cynische aspecten van dergelijke keuzebeslissingen. "Het helpt niet als we voorbijgaan aan de irrationele factoren die zowel artsen als patinten en niet-zieke burgers in hun beoordeling mee laten wegen. Het programma laat zien hoe ongelooflijk hard sommige mensen oordelen. Andere mensen blijken echter verbazingwekkend goed te begrijpen waarom het gaat. Het programma toont helder aan door welke afwegingen mensen zich laten leiden. Ik verwacht dat deze confrontatie veel mensen aan het denken zet."

Missien is dat wel waar, al ben ik er nog niet zo zeker van dat de werkelijke dilemma's in brede kring zullen bekliven. Toch houd ik niet van zulke volksgerichten. Het gaat in de zes televisieprogramma's om medische keuzes, die ten finale door medici zullen moeten worden gemaakt. Daaraan doen de actuele context van de schaarste en het feit dat bij de besliskundigheid van medici wel eens vraagtekens kunnen worden gesteld niet af. Wij moeten betere maatschappelijke keuzes maken en moeten dokters beter leren beslissen. Maar dan nog zullen medici in spreekkamers medische beslissingen moeten nemen. Niet-medici kunnen en hoeven dat niet, sterker nog, zij kunnen er beter van afblijven. Het is net als met referenda over complexe vraagstukken. Mensen zijn ongelijk en doorgaans slecht geïnformeerd en spreken zich uit over simplificaties van de werkelijkheid; dat heeft niets van beslissen weg.

Het is gevaarlijk als wij mensen uitnodigen hun emotionaliteit en irrationaliteit op keuzevraagstukken zoals die hier aan de orde zijn bot te vieren. Het mag in dergelijke afwegingen ten principale niet gaan om toevalligheden en de uiterlijkheden. In de programma's worden die nu juist naar voren gebaald: de succesvolle zakenman, de jonge vrouw, de persoon met de sterkste uitstraling redden het. Impliciet geven wij voedsel aan discriminatie. In die zin speelt een dergelijke populistische benadering in op rechtse sentimenten.

Een volgend aspect is, dat mensen eerder voor 'cure' dan voor 'care' blijken te kiezen. Men denkt: wat zou ik doen als mij dit zou overkomen, ik zou dan toch ook geholpen willen worden. Men kiest dus eerder vanuit de veronderstelling, dat men ooit aangewezen zal zijn op één van de staaltjes van het superspecialistisch kennen en kunnen, dan dat men ervan uitgaat ernstig zorgbehoefstig te worden. Daarmee wordt onrecht gedaan aan de grote groep kwetsbare mensen in onze samenleving, die op zorg is aangewezen.

Een laatste aspect is het stiekeme genieten. Gladiatorengevechten, openbare terechtstellingen, stierengevechten en ook beel wat van onze hedendaagse voetbalwedstrijden trekken en trekken een zo grote belangstelling, omdat er een zekere verliezer is en het sensationeel is iemand volgens bepaalde spelregels het onderspit te zien delven, soms zelfs tot de dood erop volgt. Voor mijn part mag dat volksvermaak opgevoerd worden rond elke domheid waar de slachtoffers zich vrijwillig aan overleveren, al kun je bij al te banale exploitatie van onnozelheid ook nog wel ethische vraagtekens zetten. Maar hier gaat het om kwesties van leven en dood die men niet voor het kiezen heeft. Het gaat mij te ver als wij dit verheffen tot een kijkspel, waar je in je huiskamer op de eerste rij zit.

Het is goed om het publiek voor te lichten en deelgenoot te maken van de problemen rond keuzen in de zorg. Het is goed om emoties en irrationaliteiten te kennen, die bij menselijke beslissingen meespelen. Naar dit laatste kan onderzoek worden gedaan. En voor het eerste kan, ook op de televisie, indringend inzichtelijk worden gemaakt hoe moeilijk degenen die met verantwoordelijkheid zijn belast het hebben met beslissen.

Frans van Wijmen

De verloren generatie, Romario en de ijdele onderzoeker

Prof. dr. H. Crombag: "Lukt het niet om aansluiting te vinden bij een onderzoekschool dan blijf je eenzaam en verlaten achter." (foto Nelis Tutkey)

van de dag zijn, wordt gekeken naar de mogelijkheden van aio. Is hij goed genoeg voor een UD-schap, of lijkt het de beheerend 'baas' toch beter dat er wordt uitgekeken naar een baan elders? Niet iedereen heeft immers de kwaliteiten om UHD of hoogleraar te worden. En die ongelijkheid, ook tussen de medewerkers die verbonden blijven aan de RL, hoeft wat Verspeek betreft niet meer verzwegen te worden. "Niet iedereen is een Romario."

Lesboer

De meeste wetenschappers willen echter graag een Romario op hun vakgebied zijn, vertelde H. Crombag zijn gehoor. Op dit moment zoeken ze haastig aansluiting bij "de eerste de beste" onderzoekschool, want pas dan mag de UD, UHD of hoogleraar zich "top-onderzoeker" noemen. "Lukt het niet om aansluiting te vinden bij een onderzoekschool dan blijf je eenzaam en verlaten achter. Je bent mislukt en krijgt een nieuwe naam: lesboer. Je geeft voornamelelijk nog onderwijs." Het lesgeven is in de ogen van veel academici van een tweede orde. Een opvatting die men volgens Crombag niet snel zal kunnen veranderen. Ook niet de mensen die pleiten voor een onderwijsloopbaan in het wetenschappelijk onderwijs. "Praten alleen is niet genoeg om de mentaliteit te veranderen", legde Crombag uit. "Maar ook met regelgeving en prikkels kom je er niet. De universitaire wereld heeft een eco-systeem met een eigen dynamiek. Dat krijg je niet verandert. Kijk maar naar alle tempoverhogende

maatregelen die de ministers van onderwijs en wetenschappen sinds 1982 hebben ingevoerd. Die hebben bijna niets opgeleverd. Waarom leren wij niet van onze mislukkingen?"

De wetenschappers, die volgens Crombag allemaal gevoelig zijn voor inkomen maar nog meer voor prestige, zullen zich niet laten verleiden tot een onderwijsloopbaan. Zij willen er bij horen in hun vak en vinden het daarom heel belangrijk hoe vaak ze worden geciteerd, in welke vakbladen ze publiceren en hoeveel fanmail ze van vakgenoten krijgen. "Het zijn geen wereldvreemde lieden. Onderling is er veel rivaliteit en vaak willen de onderzoekers elkaar niet helpen. Ze zijn veel banaler en kinderachtiger dan de mensen vaak denken. En banaal zijn niet alleen de minkukels. Ook Newton en Leibniz konden er wat van." Die ijdelheid, die wedijver is zeker niet slecht. Crombag: "Het bepaalt de kwaliteit van de wetenschap. Het zorgt er voor dat alleen de beste overblijven. Iedere docent moet meedoen. Doet hij het niet omdat onderwijs voor hem belangrijker is, dan heeft hij de strijd al voor het eerste schot is gelost verloren."

Logisch gevolg van deze rivaliteit is dat het onderzoek in veel gevallen voor het onderwijs gaat. En ook dat is niet erg, meent Crombag: "Studenten mogen dan klagen over de geringe aandacht die het onderwijs van veel medewerkers krijgt. Van medewerkers wiens aandacht vooral naar het onderwijs uit gaat, zouden ze geen les willen hebben."

Riki Janssen

e meesten hebben er niet voor doorgelooft. Dat geven ze niet alleen ruitelijk, maar ook nog met enig genoegen toe. Blijkbaar is een afgeronde academische studie in de personeelwetenschappen of arbeid- en organisatie psychologie niet noodzakelijk om het licht eens te laten schijnen over het personeelsbeleid van de Rijksuniversiteit Limburg. Het was dan ook hun jarenlange praktische ervaring als hoogleraar of faculteitsdirecteur die de dienst personeel en organisatie er toe bewoog om mensen als prof. dr. R. Reneman, prof. dr. H. Crombag en de directeur van de economische faculteit M. Verspeek uit te nodigen voor het seminar 'Flexibiliteit en mobiliteit in het wetenschappelijk bedrijf'. Geen slechte keus, bleek afgelopen woensdagmiddag in de halfvolle aula aan de Tongersestraat.

"Ik maak me bezorgd", vertelde Reneman, hoogleraar fysiologie en wetenschappelijk directeur van de onderzoeksschool Carim, aan de redelijk gevulde aula. "Bezorgd om de verloren generatie; de jeugd, de pas gepromoveerde assistenten in opleiding." Als de universiteiten niet oppassen, raken ze hun jonge veelbelovende wetenschappers kwijt aan de industrie ("al hebben we nu even wat minder te vrezzen, want we hebben gelukkig de conjunctuur mee") of verpiert het talent in de WW. Want een baan als universitair docent (UD) ligt in de academische wereld niet meer voor het oprapen. Gekeken naar de gemiddelde leeftijd van de gepromoveerde aio (30 jaar) en die van de UD (41) duurt het volgens het rekensommetje van Reneman gemiddeld tien jaar voor de gepromoveerde assistent de kans krijgt om docent te worden. Dat gat van tien jaar moet de universiteit overbruggen door meer post-doc-plaatsen te

creëren. Na zo'n aanstelling, die gemiddeld drie tot vier jaar beslaat, is de doctor klaar voor een baan als 'established investigator'. Die kan vijf jaar duren. Helaas komen maar heel weinig mensen voor zo'n KNAW-fellowship in aanmerking. Dat zou moeten veranderen, vindt de hoogleraar. Reneman maakte zich niet alleen bezorgd om het carrièreperspectief van de jongsten, ook de geringe promotiekansen van de UD's en UHD's stemde hem niet vrolijk. Mensen met veel kwaliteiten blijven vaak tot hun vervoegde uittreding of pensioen in dezelfde rang, onstaterde hij. Simpelweg omdat er geen doorstroming plaatsvindt: iedereen met een vaste aanstelling blijft zitten waar hij zit. En dat moet veranderen. En dat kan ook veranderen wanneer het "ontslagbeleid wordt versoepeld en de hoogleraren niet meer voor het leven worden aangesteld en dus ook worden beoordeeld." Verder zag Reneman wel wat in het "verknippen van de rangen". Maak combinaties zoals UD/UHD en UHD/hoogleraar. Hierdoor kunnen UD's en UHD's groeien en hoeft hoogleraar Reneman bijvoorbeeld bij de begeleiding van een promotie niet meer over de schouder van een zeer capabele UHD mee te kijken.

Zoete koek

Renemans woorden gingen er bij de directeur van de economische faculteit, M. Verspeek, in als zoete koek. Eindelijk iemand die niet zwijgt over het loopbaanperspectief van het wetenschappelijk personeel. Te vaak wordt naar de mening van Verspeek gezweven over de toekomst van bijvoorbeeld aio's. "Ze werken vier jaar hier, en daarna moeten ze het maar uitzoeken. Zonder begeleiding." Verspeek wil dat tijdens de functioneringsgesprekken, die in zijn faculteit al tien jaar aan de orde

Kloof

Bestaat er een kloof tussen kiezers en gekozenen? De komende weken zullen we daar nog heel wat over horen. De Tweede Kamer praat dan namelijk over "staatkundige vernieuwingen" en die vernieuwingen zouden de kloof moeten dichten. Ze bestaat dus kennelijk, en het schijnt erg te zijn ook! Kamerleden **vertegenwoordigen volgens artikel 50 van de Grondwet het gehele Nederlandse volk**. Maar ja, hoe kunnen die lieden eigenlijk weten wat wij ergens van vinden? Eens per vier jaar mogen we een stem uitbrengen. Eéntje maar, en daar moet alles in zitten, al onze voorkeuren over alle denkbare kwesties (zelfs die welke we nog niet kennen!). Zou het niet erg toevallig zijn als er voor ieder van ons een dubbelganger onder de kandidaten te vinden was? In werkelijkheid stemmen we natuurlijk maar wat (als we al stemmen). De ene groepering spreekt ons nu eenmaal meer aan dan de andere, maar wat weten we - goed beschouwd - van hun standpunten? In sommige opzichten zijn we het misschien met hun eens, in andere niet, en in de meeste opzichten hebben we geen flauw benul. Wekt het dan nog verbazing dat we onze ogen uitkijken als we onze eigen volksvertegenwoordigers aan de gang zien? Je kunt hen, op hun beurt, niet kwalijk nemen dat ze niet weten wat er in ons omgaat, zou ik denken. Een kloof zal er, met andere woorden, wel zijn; het zou een wonder zijn als ze er niet was. Alleen, is het dan niet

vreemd er zoveel kabaal over te maken? Sterker: het lijkt me tamelijk gevaarlijk. Op die manier haal je het parlement immers **altijd** onderuit, ook als het goed functioneert.

Maar kan een parlement wel goed functioneren als het geen "stem des volks" is? Waarom niet? Het kan zelfs geen "stem des volks" zijn, dus daar kun je moeilijk over klagen. Nee, die Kamerleden "vertegenwoordigen" ons slechts in de zin dat ze **in onze plaats treden**. Artikel 50 van de Grondwet houdt niet méér in dan dat we in Nederland geen "directe democratie" hebben; er worden, anders gezegd, geen referenda en dergelijke gehouden. En daar is ook veel voor te zeggen. Zo blijft het politieke debat bijvoorbeeld overzichtelijk. Of liever: zo is er tenminste ruimte voor debat. Waar zouden argumenten anders uitgewisseld kunnen worden? Hoe zou je ooit tot compromissen kunnen komen? En tot afstemming van de ene beslissing op de andere? Dat volksvertegenwoordigers in de allereerste plaats herkozen willen worden, is daarbij een uitkomst. Het behoedt ons voor uitwassen; al te bont zullen ze het dan wel niet maken. Maar dat ze doen waar wij om vragen, kun je niet verwachten. Voor zondagskinderen is zoets al gauw niet meer te verteren; zij zijn gewend hun zin te krijgen. Wie klaagt over de kloof tussen kiezers en gekozenen, geeft kortom aan dat hij niet veel te klagen heeft. Ik vind dat niet zorgwekkend.

Reiner de Winter

U weet het wellicht: de onderwijsgroep is bedoeld voor het bespreken van allerhande interessante artikelen en wat zo al niet meer. Deze gedachte, hoe aardig en onderwijsvriendelijk ook, gaat er wel vanuit dat mensen artikelen lezen, begrijpen (!), iets vermeldenswaardigs ontdekken en dit tenslotte ook kunnen uitdragen. De onderwijsgroep zou door deze estafetteloop waarin intelligentie en uitleg een topprestatie leveren, tot meer kennis en begrip leiden... De gedachte op zich lijkt weer eens een keer niet voldoende. Althans niet in elke onderwijsgroep.

En terwijl ik weet dat de onderwijsgroep van iedereen is en dus van niemand, maak ik me druk over het functioneren ervan. Want die estafetteloop wordt vaak niet door intelligentie en uitleg gelopen. De twee lopers blijken meerdere malen de veiligheid en platvloersheid te zijn; de leerdoelen moeten snel geformuleerd worden en de antwoorden moeten nog sneller gegeven worden. Bovendien komt een zichzelf tegensprekend antwoord (ofte wel paradox) niet in het vocabulair, laat staan de gedachte van menig gespreksleider/ster voor. Als ik dan ook eens in een onderwijsgroep

dacht: kan het erger? Dan kon ik tot mijn droefheid in de volgende onderwijsgroep ontdekken dat het echt nog erger kan zijn. In zo'n geval is dan meestal de tutor een misplaatste hoofdrol gegeven. Door de onderwijsgroep te ondersteunen en zelf constant de rol van de gespreksleider over te nemen, verliezen de studenten hun laatste restje verant-

De enkeling die wel iets uitvoert kan eigenlijk alleen met de tutor hierover praten terwijl de rest heel vervelend hun belabberde borrelpraat eraan toevoegt. Vanuit het perspectief van probleemgestuurd onderwijs is dat gepraat met die tutor al pure armoede, maar de borrelpraat van de rest, is ronduit beschamend. Zijn dit nu gezondheidswetenschappers? Kunnen deze mee-

In Stelling

De rubriek „In stelling” is bestemd voor iedereen die een opiniërende bijdrage kwijt wil over een onderwerp dat leeft binnen de universitaire gemeenschap. Artikelen kunnen op grond van gebrek aan leesbaarheid worden geweigerd. Daarom is overleg met de redactie raadzaam. Maximale lengte: drie getypte kantjes A4

woordelijkheidsgevoel en oefenen braaf hun al zo immens grote vermogen tot janknikken. In plaats van de onderwijsgroep doodleuk te laten 'ontploffend' door te stellen dat er op de leerdoelen geen antwoorden worden gegeven en daardoor de studenten hun verantwoordelijkheid te laten voelen, blijft zo'n tutor dan braaf door doceren. Daarmee ondertussen aan studenten het gevoel gevend dat ze echt alleen maar voor hun 75% aanwezigheid lamelijk achterover leunen. Het resultaat hiervan is dat de onderwijsgroep alles prima vindt en langzaam versuukelt naar iets wat een toets genoemd wordt, maar in feite al lang en breed in een college behandeld is.

praters de richting van onze toekomstige gezondheidszorg vorm geven? Kunnen deze onverstandigen de ijzeren ring rondom de gezondheidszorg doorbreken? Ik weet wel zeker van niet.

Want zelfs in het Maastrichtse, waar men alom beleefd is en waar meepraten als goed katholieke waarde nog steeds tot de grootste en meest verspreide behoort, gaat ik maar eens op zijn plat Rotterdams zeggen dat ze wat mijn betreft allemaal maar eens een keertje vooral de tering kunnen genieten.

Erik van Gelder
4e jaar student
gezondheidswetenschappen

In het kader van het 200-jarig bestaan van de Stadsschouwburg in Maastricht is nu ook onze bonbon als beste geselecteerd

Friandises

Chocolatier

De vermaarde pralines van Maastricht

Wycker Brugstraat 55, Maastricht

„De gevaarlijkste doctorandus van Nederland” studeerde in Maastricht

Lichting '82

Naast de bar van Jola's Bodytraining Centrum hangen de diploma's lerares zelfverdediging, certified aerobics instructor en het RL-doctoraal diploma bewegingswetenschappen. Het doctoraal diploma gezondheidsvoorlichting ligt ergens thuis in een la. Want dat vond aerobiclerares Jola Willems - een keer moeder, twee keer doctorandus en vier keer Nederlands kampioen jiu jitsu - maar „hoogdravend gezever.”

„Ik was eigenlijk geen sportief type. Tijdens de gymlessen spijbelde ik meestal. Toen ik zestien was ben ik gaan jiu-jitsu. In het begin moest dat stiekem, mijn moeder vond dat niks voor meisjes. Tegen haar zei ik dan ook altijd dat ik met een vriendin ging jazzballetten. De eerste jaren was ik helemaal niet serieus bezig met mijn sport, maar toen ik eenmaal GVO studeerde werd ik steeds fanatieker. Waarschijnlijk ter compensatie van de onderwijsgroepen. Ik werd zo ongeduldig van dat hoogdravend gezever dat ik na twee uur zwetsen zo iets had van: kom, nou gaan we eens wat dóen.”

In Jola Willems (29) kwam het beest los toen ze bezig was met de afstudeerrichting 'gezondheidsvoorlichting' (GVO) aan de faculteit der gezondheidswetenschappen van de Rijksuniversiteit Limburg. Zij was daar in 1982 gaan studeren omdat ze „toch wát moest” en omdat Maastricht dicht bij Geleen lag dan Nijmegen of Tilburg. Ze koos voor gezondheidswetenschappen omdat ze „iets met de mens” wilde, maar tegelijkertijd geneeskunde „te akelig” vond. En ze kon ook niet zo goed tegen het „gezeur van zieke mensen”. Maar de RL en GVO bleken achteraf niet de beste keuzen: „Het systeem beviel me niet zo goed, en de inhoud van de studie vond ik te theoretisch. Al dat organisatorische gedoe, over hoe zet ik een campagne op en dat soort flauwekul. Dat viel me heel erg tegen.”

Jola Willems werd vier keer Nederlands kampioen Jiu Jitsu, bij de zwaargewichten (meer dan 62 kilo). Ook na het behalen van haar academische graad werd ze nog eens landskampioen. De pers - Story, Privé, Panorama, Nieuwe Revu - stortte zich massaal op dit fenomeen, gekopt als DE GEVAARLIJKSTE DOCTORANDUS VAN NEDERLAND. „Toen ik in 1986 afstudeerde bij GVO wist ik wat ik wilde: iets met beweging. Maar dan wel iets praktisch. Maar ook weer niet te praktisch. Geen sportacademie of zo. Ik wilde wel mijn hoofd blijven gebruiken. En het moest in Maastricht kunnen. Dus werd het bewegingswetenschappen.”

Tijdens de studie bewegingswetenschappen („Oh, maar toen vond ik het probleemgestuurd onderwijs plotseling wel leuk. Bij bewegingswetenschappen werd niet zoveel gezwetst, daar was het meer van: hier zit je biceps en daar zit je triceps en zo is het en niet anders. Is dat niet echt 'probleemgestuurd leren'? Nou ja het zal wel. Ik vond het in ieder geval prima zo.”) bleef genoeg tijd over voor andere dingen. Bovendien vond Jola het studentenleven op het kleine kamertje met het schamele studiebeursje zo „armoede-

1982: eerst het hoofd

1993: en dan de spieren

dig” en ergerde zij zich aan de aerobiclessen die zij naast de Jiu-Jitsu-trainingen volgde: „Als ik eenmaal lekker op gang was en dacht van, zo, nu gaan we er nog eens lekker tegenaan, was de les afgelopen.” Dus werd Jola zelf aerobiclerares. Eerst in dienst van een grote sportschool. Dat beviel haar niet. „Het was er vooral heel erg vies. De paddestoelen groeiden op de trainingsvloer.” Toen begon ze voor zichzelf. En hoe het toch in godsnaam mogelijk is, weet Jola eigenlijk ook niet, maar alles wat zij vanaf die tijd aanraakte veranderde in goud. Een aantal klanten gingen met haar mee en de rest volgde vanzelf. 'Jola's Bodytraining Centrum' groeide uit van een schooltje tot een school met vijfhonderd leerlingen, die ze niet allemaal kwijt kon in haar Geleense studio. Daarom begon ze deze zomer in het Belgische Maasmechelen een dependance: „Eigenlijk voor mijn vriend, die ook aerobicleraar is. Ik heb hier in Geleen zes instructeurs in dienst en ik vond het zielig om ze te ontslaan omdat ik toevallig een vriendje kreeg die het ook leuk vond om aerobic te geven.”

Na acht jaar Rijksuniversiteit Limburg - in 1990 studeerde ze af bij bewegingswetenschappen - wilde Jola niet meer nadenken. Ze wilde alleen nog maar „hupsen, liefst 25 uur per week.” Maar ook daar kreeg ze snel genoeg van. Zij wist de zeldzame combinatie topsporter-bewegingswetenschapper goed uit te buiten en dat leverde haar roem en erkenning op. Van aerobicdocent werd zij in no time een van Nederlands meest gevraagde opleiders voor aerobicdocenten. Zij ging workshops geven aan andere trainers over typische bewegingswetenschappelijke onderwerpen als blessurepreventie en 'hoe bouw je een verantwoorde aerobics op.' Ze ging les geven aan het CIOS. Ze werd gevraagd om voor de bond de landelijke opleiding tot aerobicinstructeur te schrijven en te geven. En tenslotte viel haar de eer te beurt om benoemd te worden tot 'Nike-elite'. Het 'Nike-elite'-schap wordt verleend aan aerobicdocenten (vier in Nederland) die zich buitengewoon verdienstelijk maken voor hun sport. Zij krijgen de hele Nike-collectie in drievoud, en moeten die ook dragen. Daarvoor in ruil mogen ze een paar keer per jaar op congres in het buitenland, waar hun een VIP-behandeling wacht. „Anderen vinden dat misschien flauwekul of kinderachtig, maar ik ben daar heel trots op. Zo'n Streber ben ik wel.”

Wim Ortjens

Stedenstrijd om medisch pretpark

In Maastricht zal *Corpus*, een medisch 'themapark', in 1995 zijn poorten openen. Zegt initiatiefnemer prof. dr. J. Greep. In Rotterdam zal *Asklepion*, ook een medisch 'themapark', in 1996 zijn poorten openen. Zegt gemeente-ambtenaar C. Wolfs. In Nederland is geen plaats voor twee medische themaparken. Zegt de staatssecretaris van WVC. Om vervolgens het Rotterdamse plan te steunen. En daarover is Greep boos: "Simons helpt Rotterdam, om zo zijn terugweg te plaveien. Dat is een schande. In Rotterdam kunnen ze niet eens een kermis organiseren. Ik twijfel er geen moment aan dat wij de beste papieren hebben."

Het Rotterdamse *Asklepion* gaat 38 miljoen kosten, het Maastrichtse *Corpus* 30 miljoen. *Asklepion* denkt jaarlijks vierhonderdduizend bezoekers te trekken, *Corpus* vijfhonderdduizend. *Asklepion* wordt een transparant gebouw met in het midden een reuzin van dertig meter. De bezoekers kunnen er wandelingen maken door hersenen en hart en tot rust komen in de baarmoeder. Tijdens een tocht door *Corpus* wordt wat meer de nadruk gelegd op voeding en hart- en vaatziekten, maar in grote lijnen zal dit lichaam lijken op het Rotterdamse.

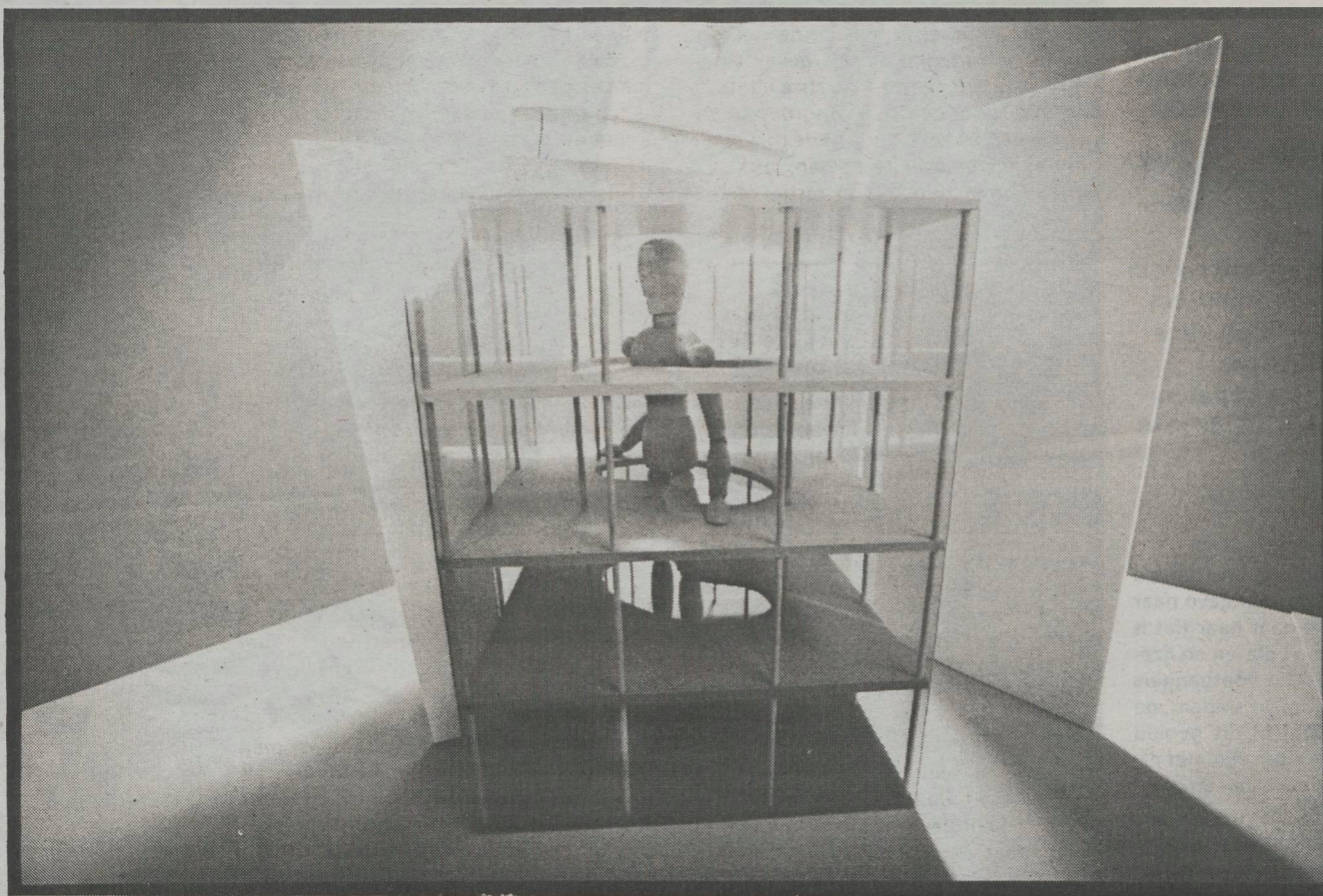
De Rotterdamse helft van deze tweeeige tweeling heeft echter de beste start gehad bij de geboorte in 1987. In dat jaar werd een 'commissie van goede diensten' onder voorzitterschap van oud-minister drs. G. van Aardenne gevraagd om uit te zoeken welke plaats het meest geschikt was voor de vestiging van een nationaal wetenschapscentrum. Want dat er zoiets moest komen, vonden de toenmalige ministers Deetman (onderwijs) en De Korte (economische zaken) zonneklaar. Uitslag van het onderzoek: Rotterdam.

De commissie-Van Aardenne vond dat er maar plaats was voor één bio-technisch pretpark. Toch werd ook in Maastricht gewerkt aan de plannen voor een *Biologica*. Uiteindelijk bleef geen enkel plan overeind: het rijk bleek geen geld over te hebben voor een nationaal wetenschapscentrum, zelfs niet voor het uitverkoren Rotterdamse *Scientopia*.

Stad zonder vibratie

Toch gaf de gemeente Rotterdam zich niet zomaar gewonnen. Men was tenslotte uitverkoren. In 1987 had een andere oud-minister, prof. dr. W. Albeda, voor de gemeente het rapport *Het Nieuwe Rotterdam* geschreven. Daarin werd onder andere voorgesteld om in de Maasstad een nationaal centrum voor de gezondheidszorg te vestigen. Een nationaal wetenschapscentrum à la Deetman en De Korte dus, maar dan uitgedoosd tot een centrum voor 'health education, promotion and prevention'. De verrukte gemeente stelde twee medewerkers vrij voor de ontwikkeling van de plannen, de al even enthousiaste Albeda werd lid van het algemeen bestuur, en *Asklepion* - de wedergeboorte van *Scientopia* - was een feit.

En het ging weer mis, stelt prof. dr. Greep vast. "Dat is ook logisch", zegt de Maastrichtse emeritus hoogleraar algemene heelkunde, "want in Rotterdam gaat het wel vaker mis. Ik heb er tien jaar gewoond, dus ik kan het weten. Die stad mist gewoon vibratie. Ze kunnen er nog niet eens een kermis organiseren." De - volgens Greep - eigenlijke bedenkers van het plan klopten vervolgens bij hem aan. Dat waren R. Bastiaanse en C. Boukema-Lengkeek, een Brabantse museumdirecteur en de echtgenote van een lid van de Eerste Kamer. "Ze moeten hebben gedacht: als er één iemand is die in dit land zoiets grootschaligs van de

Het Maastrichts medisch pretpark *Corpus* opent in 1995 zijn deuren voor 500.000 bezoekers. Van de benodigde 30 miljoen is echter nog geen cent binnen. (foto Nelis Tutkey)

grond kan krijgen, dan is het Greep", zegt Greep.

Dat was in 1990. Greep had het druk druk met het academisch ziekenhuis en met zijn Portugalproject en hapte niet meteen toe. Maar nadat hij zich had verzekerd van de steun van architect Arno Meijs en pr-manager Henri Remmers, verantwoordelijk voor de Nederlandse bijdrage aan de wereldtentoonstelling in Sevilla, ging hij er voortvarend tegenaan. Toen werd het 1991. "Tot mijn stomme verbazing deed Rotterdam plotseling weer mee, dankzij de steun van het rijk", zegt Greep. C. Wolfs, de Rotterdamse ambtenaar die was vrijgesteld om *Asklepion* van de grond te tillen, bleek op dat moment een grote voorsprong te hebben op concurrent Greep. Want zij had 1,8 miljoen binnen, en Greep nog niets. Het meeste geld kwam van het ministerie van WVC: vier ton rechtstreeks en een miljoen via het aan het ministerie gelieerde Praeventiefonds. "Toen Simons aan kwam hinken als staatssecretaris, ging het weer goed met

non prof. W. Albeda, lid van het *Asklepion*-bestuur, wist volgens Greep in ieder geval alles van de Maastrichtse plannen: "We hebben het er in café 'De Bôbbel' vaak genoeg over gehad. En het plan is ook besproken ten huize van Boukema-Lengkeek, waar Albeda een graag geziene gast was. Albeda heeft mij zelfs aangemoedigd door te gaan, voor het geval de Rotterdamers weer eens zouden falen. Later heeft hij mij verzocht de plannen voor *Corpus* in de ijskast te zetten."

In Rotterdam verwijten ze Albeda niet dat hij belangrijke informatie heeft achtergehouden. Wolfs: "Blijkbaar was hij weinig onder de indruk van die plannen. Het waren ook geen echte plannen, meer ideeën."

Toch heeft Greep al een "financieringsplan" en een "businessplan". Hij heeft echter nog geen cent binnen. Wel "toezeggingen". Een troost voor Greep: ook Wolfs moet het, wat het bedrijfsleven betreft, vooralsnog met beloftes doen. Bij haar lijkt echter de overheid veel toeschietelijker.

„Toen het in Rotterdam mis ging kwamen de bedenkers van het plan naar mij. Ze moeten hebben gedacht: als er één iemand in dit land in staat is zoiets grootschaligs van de grond te tillen, dan is het Greep."

Asklepion. Die man heeft niets anders gedaan dan zijn terugweg naar Rotterdam geplaveien met een gulle greep uit de staatskas. Dat is toch lachwekkend: eerst de hele gezondheidszorg in de soep draaien en dan een plan financieren wat bedoeld is te mislukken. Wolfs heeft in totaal om twaalf miljoen steun van het rijk gevraagd. Het zou een schande zijn als ze dat kreeg. De huidige crisis in de gezondheidszorg is volledig een maaksel van Simons. Je kunt in dit land niet eens een heup laten opereren. Maar een paar miljoen voor een nieuwe Rotterdamse flop is blijkbaar zo geregeld."

Bij WVC wijzen ze elke beschuldiging van Greep van de hand. De subsidie voor *Asklepion* werd al in 1991 verstrekt en toen had Simons nog lang geen plannen om terug te keren naar Rotterdam. Greep daarover: "Onzin. Simons was voordat hij staatssecretaris werd wethouder in Rotterdam. En nu gaat hij weer terug. Dat wist hij toch ook al in 1991."

Greep was niet de enige die dacht dat hij de enige was. C. Wolfs, de Rotterdamse planner, verklaart op haar beurt "totaal verrast" te zijn door de plannen van Greep. "Ik weet daar pas van sinds vorige week de kranten erover begonnen te schrijven." Volgens Greep liegt Wolfs. Haar compag-

Buiten de reeds vergaarde 1,8 miljoen vraagt Wolfs van de gemeente Rotterdam, van het rijk en van het bedrijfsleven ieder 12 miljoen. B en W zijn al akkoord en hebben het bedrag op de begroting gezet. Ook vanuit "rijksoverheids-sferen" zijn "toezeggingen" gedaan, zegt Wolfs.

Primosa-effect

Hoe staat de overheid tegenover de plannen van Greep? WVC: "Hij heeft nooit een aanvraag ingediend. Dan valt er dus ook niets te subsidiëren." Gemeente Maastricht: "Er zijn wel gesprekken geweest met Greep, maar hij is nog niet met een officieel plan gekomen. Er is dus ook nog niet over geld gesproken." Is Greep niet wat slordig, wat laat misschien? Greep: "Dat de gemeente zo terughoudend is, kan ik begrijpen. Als ze je daar zien komen, beginnen ze al te klappertanden van angst om in een corruptieschandaal verwickeld te raken. Maar neem nou maar van mij aan dat alles in orde is. Ik heb met vier wethouders gesproken en die hebben beloofd om subsidie voor *Corpus* op de begroting te zetten." Hoeveel? "Dat weet ik nog niet." En het rijk? "Daar zijn blijkbaar de kaarten al lang geschud. Daar verwacht ik niet veel meer van."

B en W van Rotterdam zijn weliswaar grote voorstanders van *Asklepion*, maar de gemeenteraad heeft het echec van 1990 nog niet vergeten. Toen liep de viering van 650 jaar Rotterdam, inclusief het groots opgezette pretpark 'Rivoli', uit op een groot fiasco. Het is lang niet zeker of de raad volgende week de plannen van B en W goedkeurt. En die twijfel geeft Greep weer moed.

Greep twijfelt niet. Geen moment is hij bang dat zijn *Corpus* hetzelfde lot beschoren zal zijn als diens voorganger 'Biologica'. Toen, in 1987, liet het bedrijfsleven het massaal afweten. "Sponsoring is een kwestie van de juiste ingangen", zegt Greep. "Die hadden ze toen niet, en die heb ik nu wel. De bedenkers van *Biologica* hebben toen absurde bedragen, ik geloof iets van acht ton, gekregen van de overheid om plannetjes te bedenken. Dat is ook een verschil met mijn aanpak: ik maak eerst een plan en ga dan pas om geld vragen." Dr. G. Majoor was destijds nauw betrokken bij de ontwikkeling van 'Biologica'. Met *Corpus* heeft hij "tot mijn grote opluchting" niets te maken: "Ik proef hier weer het Primosa-effect. Een medisch pretpark is iets anders dan een Efteling. Het aantal bezoekers dat Greep denkt binnen te halen is aan de overspannen kant. Zijn plan is om die reden gedoemd te mislukken, net als *Biologica* destijds."

Maar Greep laat zich niet van de wijs brengen. Niet door Rotterdam, niet door Simons, niet door het Primosa-effect. Hij blijft geloven in een Maastrichts medisch pretpark. En is het niet Maastricht, dan wordt het misschien wel Vaals. Want van die gemeente heeft hij een aanbod gekregen om eens te komen praten. In ieder geval heeft Zuid-Limburg de beste papieren, vindt Greep: "In de Euregio wonen acht miljoen mensen. Dat is een veel grotere markt dan waarover de Rotterdammers beschikken. Vergeet bovendien niet dat de Rijksuniversiteit Limburg de enige universiteit is met een vakgroep gezondheidsvoorlichting. Hun kennis kan uitermate goed van pas komen bij het inhoudelijk vormgeven van *Corpus*."

Maar helaas voor Greep, de vakgroepvoorzitter van GVO, prof. dr. G. Kok, zit in het 'comité van aanbeveling' van *Asklepion*. Is Greep teleurgesteld in dit 'verraad' van 'zijn' RL? "Allerminst. Dat comité van aanbeveling stelt weinig voor. De Rotterdammers hebben in allerlei wat namen opgetrommeld om goede sier mee te maken. Zoals die Otten. Die heeft als vice-president eerst Philips om zeep geholpen, en nu kan die dat met *Asklepion* nog eens doen."

Wim Ortjens

Studeren in een krankzinnige wereld

Waar je ook bent in Sarajevo, overal kun je de heuvels zien. Ze zijn bedekt met goudgele bossen en omringen de hele stad. Voor de bewoners van Sarajevo vormen die heuvels de muren van hun gevangenis. Daar zitten de Serviërs, die de stad belegeren. Daar verschuilen zich de 'snipers', de scherpschutters die het gemunt hebben op alles wat beweegt. Het zijn deze heuvels die ook het lot bepalen van de vele studenten die de stad telt. Een verslag van het studentenleven in Sarajevo.

Het is donker als ik met studente Sanela Hasagic door de straten van Sarajevo naar haar huis loop. De route naar haar flat is afgebakend met betonnen platen en ijzeren schuttingen. Zo worden voetgangers onttrokken aan het oog van de 'snipers', de scherpschutters die vooral in dit gebied actief zijn. Alleen kruispunten zijn niet afgeschermd en die moeten we dan ook snel oversteken. Sanela's flat ligt achter het Holiday Inn Hotel, vlakbij de eerste frontlijn die de binnenstad van het door Serviërs bezette gebied scheidt. Normaal loopt Sanela niet zoveel door de stad en zeker niet in het donker. Maar de laatste tijd heeft ze vaak vergaderingen gehad met studiegenoten van de Universiteit van Sarajevo. Samen bereiden zij de komst voor van een twintigtal studenten en twee docenten uit andere Europese landen.

Het doel van het bezoek van deze groep 'Studenten voor Sarajevo' is dat studenten uit allerlei landen met eigen ogen kunnen zien in welke omstandigheden hun collega's in Sarajevo moeten leven. 'Studenten voor Sarajevo' is begin 1993 opgericht door een aantal ouderejaars uit Lyon. De groep wil proberen het isolement van hun collega's uit Sarajevo te doorbreken. Tijdens een eerste bijeenkomst in mei is besloten tot gerichte acties. Een daarvan is het sturen van een humanitair konvooi met medicijnen, voedsel, kleding en studiemateriaal (boeken, papier, wetenschappelijke tijdschriften en apparatuur), speciaal bestemd voor studenten uit Sarajevo. Dit konvooi bereikt een dezer dagen de stad. Ook is er inmiddels een 'European Student Office' opgericht in Sarajevo dat als centraal coördinatiepunt moet dienen voor verdere acties. Langzaam maar zeker sluiten ook studenten uit andere Europese landen zich bij de beweging aan. Zo moet uiteindelijk een netwerk ontstaan van Europese universiteiten en studentenorganisaties die de studenten van Sarajevo de helpende hand bieden.

Fietslampje

"Aanvankelijk had ik niet zoveel fiducia in deze beweging 'Studenten voor Sarajevo'", bekent Sanela als we haar huis hebben bereikt. We zitten op de bank en in het halfduister kan ik haar gezicht ternauwernood onderscheiden. Het enige licht in de flat is afkomstig van een soort fietslampje dat op ingenieuze wijze op een generator is aangesloten. Elektriciteit is er maar heel zelden in haar flat. "De toestand is hier zo uitzichtloos dat ik me afvraag of iemand ons kan helpen", vertelt Sanela. "Maar ik geloof dat het goed is dat jullie eens met eigen ogen zien wat hier gebeurt. Het is belangrijk voor ons om te weten dat er toch nog mensen in Europa zijn die zich met deze situatie bezighouden. We zijn zo van de wereld afgesloten dat ik me soms afvraag of mensen wel weten wat er gebeurt."

Het appartement dat Sanela met haar ouders deelt, bevindt zich aan de 'goede' kant van het flatgebouw, dat wil zeggen: niet aan de frontkant. Alleen Sanela's slaapkamer is verboden gebied. Haar raam ligt precies in het zicht van het front en is daarom gemakkelijk doelwit voor scherp-

schutters. Sinds het uitbreken van de oorlog komt zij uitsluitend nog in die kamer om snel wat kleren te pakken. Slapen doet zij naast haar moeder, op de slaapbank in de woonkamer. Vader Hasagic slaapt doorgaans op zijn werk, zittend in zijn bureaustoel. Sinds de oorlog heeft hij zijn werk weer opgepakt en maakt hij constant overuren in dienst van de Bosnische regering. De oudste dochter van het moslim-gezin zit met man en kinderen in Duitsland. Ook Sanela had de mogelijkheid om Sarajevo aan het begin van de oorlog te ontvluchten. Ze koos er destijds voor om bij haar ouders te blijven en bij haar Servische vriendje. Nu is er geen weg meer terug en zit ze gevangen. Sanela begrijpt nu dat ze een verkeerde beslissing heeft genomen. "Soms breng ik dagen door met staren naar de muur. Het enige wat ik dan kan denken is: Ik wil weg, weg, weg."

Gevlucht

Veel studenten en docenten hebben hun kans wel gegrepen in het begin van de oorlog en zijn naar het buitenland gevlucht. Voor de oorlog telde de universiteit vijftienhonderd professoren en docenten, nu zijn er nog achthonderd. Meer dan vijftig studenten zijn omgekomen in deze 18 maanden. Van de studenten die over zijn zou het merendeel het liefst zijn studie in het buitenland afmaken. Niet alleen willen ze de oorlog ontvluchten, vaak ontbreekt het hen in praktijk ook aan mogelijkheden om de studie af te maken. Hoe moeilijk de situatie is op het gebied van onderwijs wordt ons al snel duidelijk tijdens de eerste bijeenkomst van 'Studenten voor Sarajevo' op de rechtenfaculteit. Via een achteringang zijn we het gebouw binnengekomen, want de voordeur van het statige gebouw ligt in het vizier van de 'snipers'. Het is binnen een stuk kouder dan buiten. De kou van de vorige winter (gemiddeld 17 graden onder nul, zonder de mogelijkheid om te stoken) zit nog in de muren.

Als er een ding duidelijk wordt deze dag is dat niemand aan deze universiteit de oorlog heeft gewild. Nog steeds is de universiteit van Sarajevo een multi-culturele en multi-etnische gemeenschap waar niemand iets wil horen van etnische zuiveringen. Professor Seric van de economische faculteit, een van de sprekers op de eerste

bijeenkomst, legt daar dan ook de nadruk op: "We geloven dat dit uiteindelijk een oorlog tegen de beschaving is. En daarmee is het ook een oorlog tegen de universiteit en het hoger onderwijs. De Universiteit van Sarajevo en de stad zelf zijn altijd multi-culturele samenlevingen geweest. En dat willen we zo houden." Ondanks alle moeilijkheden gaat de universiteit door. Aan tweederde van de faculteiten wordt nog steeds college gegeven, zij het aangepast aan de omstandigheden. Veel faculteitsgebouwen zijn verwoest of beschadigd of liggen in het door Serviërs bezet gebied, zodat de toegang onmogelijk is geworden. Enkele faculteiten zijn bij een zusterfaculteit ingetrokken. Soms worden colleges bij mensen thuis gegeven. Sommige colleges kunnen helemaal geen doorgang vinden. Vooral praktische vakken in de technische faculteiten worden afgelast; omdat er geen elektriciteit is of omdat de benodigde instrumenten verwoest zijn. "Ik doe alleen tentamen in de vakken die ik voor de oorlog heb gevolgd", vertelt Zoran, een student elektrotechniek. "Zodra ik dat gedaan heb houdt mijn studie op. Nieuwe vakken worden niet gegeven." Daarbij komt nog eens dat het de studenten ontbreekt aan relevant nieuws op hun vakgebied. Wetenschappelijke tijdschriften bereiken de stad Sarajevo voorsnog niet. "Deze informatieblokkade heeft zijn doel bereikt", vertelt Zoran bitter. "We krijgen informatie mondjesmaat toegediend. Elk brokje nieuws over ontwikkelingen op het gebied van onderzoek staat voor ons gelijk aan de eerste stappen van de mens op de maan."

Naar het front

Het is opvallend hoe weinig jongens zich deze dagen op de universiteit vertonen. De reden daarvan wordt al snel duidelijk. Mannelijke studenten hebben te kampen met een extra probleem: om de zoveel dagen moeten alle jongens vechten aan het front. Ondertussen doen ze hun best om niet te ver achterop te geraken bij hun medestudentes. Voor een aantal studenten betekent dit een te grote belasting: zij moeten met hun studie staken. Op de gang ontmoet ik Edin Rasic, een donkere man met opvallend droevige ogen. Hij is net die morgen van het front teruggekeerd. "Ik ben allereerst soldaat en pas op de tweede plaats student", zegt hij

vermoeid. De student tandheelkunde zit in het medische team van het leger. In plaats van te studeren sleept hij gewonden weg van de frontlijn. Edin neemt zijn taak heel serieus. Toen de oorlog uitbrak was hij in Duitsland op vakantie, maar hij koos ervoor om met de laatste trein terug te gaan naar Sarajevo. "Ik kon niet wegblijven. Ik moest terugkomen om mijn huis en mijn familie te verdedigen", legt hij me later uit als we in het trappegat van de European Office schuilen omdat buiten granaten vallen. Hij moet lachen om het stelletje bibberende buitenlandse studenten dat in elkaar krimpt bij elke ontploffing. "Welkom in Sarajevo", zegt hij smalend. "Gezellig hier he?"

Ondanks de oorlog is deze week voor veel studenten uit Sarajevo een aangename afleiding. De meesten zien elkaar voor het eerst sinds maanden. Tijdens de zomermaanden zijn er geen colleges geweest en het sociale leven ligt volkomen stil. Feesten worden er niet gegeven en na tien uur 's avonds gaat de avondklok in. Hoewel er in de stad wel een paar cafeetjes zijn, gaan studenten daar maar zelden naar toe. De consumpties die er te krijgen zijn kosten vijftien Duitse mark. Alleen koffie is nog enigszins betaalbaar: twee Duitse mark. Maar ook dat is een grote luxe gezien het feit dat een gemiddeld maandinkomen rond de drie Duitse mark ligt. Maar deze week is een uitzondering en voor het eerst sinds tijden worden er weer borrels georganiseerd, zij het dat er geen druppel alcohol te krijgen is.

Humor

Twee vrienden trakteren me op zwarte humor uit Bosnië. Aan het front doen heel wat zwartgallige grappen de ronde. Soms wordt er zelfs gepraat met de Serviërs. De afstand tussen de beide frontlijnen bedraagt soms niet meer dan 30 meter. Als er geen commandanten in de buurt zijn besluiten beide partijen wel eens tot een ruil. De Serviërs hebben voedsel, de Bosniërs sigaretten. Via het principe van gelijk oversteken wordt het een en ander uitgewisseld. Dat gaat niet altijd goed. "Die Serviërs zijn natuurlijk nooit te vertrouwen", zegt een van de jongens laconiek. "Het komt ook wel voor dat ze in plaats van een appel een handgranaat gooien."

lees verder pagina 10

Lopen door Sarajevo is bijna vragen om moeilijkheden. Overal liggen snipers op de loer. (foto Teun Voeten/HH)

Op
Verl
dat
zer
neu
Ned
Wie
vakj
naa
zich
te la
het
Ned
regi

Tot g
maar
had:
derlij
het p
maal
Niets
de zi
in d
Tusse
man
sche
in da
wale
beha
afgel
Maas
verz
klack
de ar

Op t
Verh
bank
groei
staat
titel
and
early
vier
oefe
roloc
pelin
loog-
van c
de h
ment
Voor
het s
die n
deme
had
van h
sectie
psych
Maas
de n
men
even
F. Vri
Pond
De g
hoof
nisch
Dat l
onde
land
te acl
invlo
nitien

Verh
trie e
Gehe
psych
than:
sche
rend
die k

Een gezond geheugen heeft een gezond lichaam én een gezonde ziel nodig

Op één collega na is Frans Verhey jr. de laatste zenuwarts - dat wil zeggen: iemand die zowel zenuw- als zielkundige, zowel neuroloog als psychiater is - die Nederland zelf heeft gekweekt. Wie tegenwoordig de twee vakgebieden wil bestrijken moet naar de Verenigde Staten om zich aldaar tot neuropsychiater te laten scholen. In 1986 werd het dubbelspecialisme uit het Nederlandse opleidingsregister geschrapt.

Tot groot verdriet van Verhey, die net een maand daarvoor zijn opleiding voltooid had: „Neurologie en psychiatrie zijn afzonderlijke orgaanspecialismen geworden. Als het plaatje van de hersenen niets abnormaals te zien geeft, is de neuroloog klaar. Niets gevonden. Dan moet de psychiater in de ziel kijken. Die kan het probleem allicht in de persoonlijkheidsstructuur gieten. Tussen de twee vakgebieden is een niemandsland blijven liggen, met het tragische gevolg is dat mensen met klachten die in dat grensgebied thuis horen, tussen de wal en het schip vallen, terwijl er vaak goed behandelbare gevallen tussen zitten.“ De afgelopen zeven jaar heeft Verhey in de Maastrichtse Geheugenkliniek gegevens verzameld van 700 mensen met lichte klachten. Vorige week promoveerde hij op de analyse van zijn bevindingen.

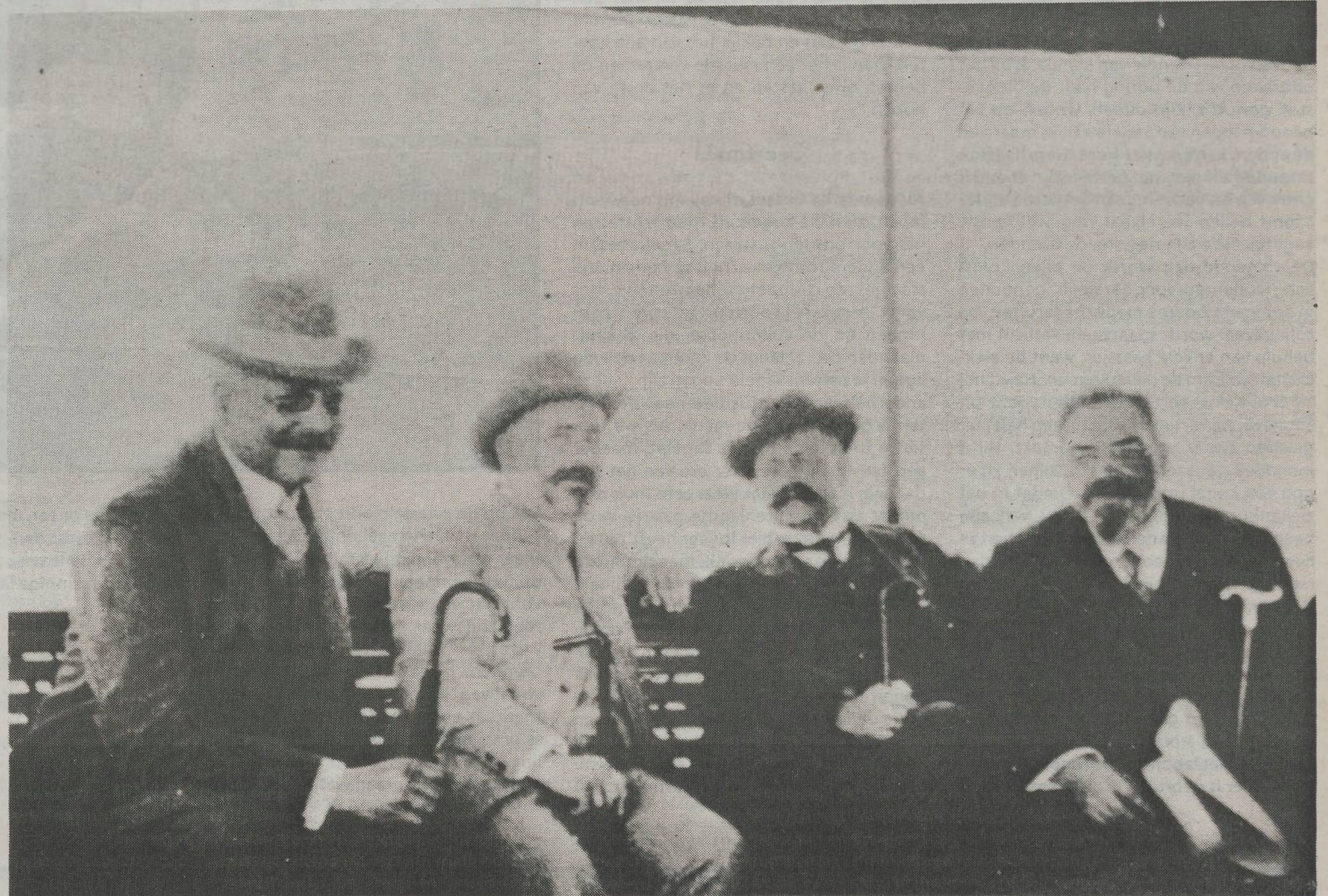
Alzheimer

Op het omslag van het proefschrift van Verhey staat een foto van vier heren op een bankje. Op het eerste gezicht is het een groepje pensioengerechtigden, dat model staat voor lijders aan de kwalen die in de titel vermeld staan: 'Dementia, depression and forgetfulness, clinical studies of the early diagnosis of dementia.' Maar nee, de vier heren die zich ontspannen aan de oever van de Starnberger See zijn de neuroloog A. Alzheimer, de psychiater E. Kraepelin, de generalist R. Gaupp en de patholoog-anatoom F. Nissl. Vooral de namen van de eerste twee blijven verbonden aan de herkenning van de (vroegtijdige) demencia en de manische depressie.

Voor Verhey symboliseert het gezelschap het samengaan van de diverse disciplines die nodig zijn bij een vroeger opsporing van demencia. Met wat minder historisch besef had hij ook een foto kunnen afdrucken van het team waarin hij nu werkzaam is: de sectie neuropsychologie, neurobiologie en psychobiologie. Op een bankje aan de Maas zouden dan de hoogleraar Jolles als de neuropsycholoog gezeten hebben samen met Verhey zelf als psychiater, de eveneens pas gepromoveerde neuroloog F. Vreeling, en de neurologen De Lugt en Ponds, die ook deel uitmaken van de sectie. De groep houdt zich in het kader van de hoofdproject Veroudering zowel met klinisch als basaal-cognitief onderzoek bezig. Dat laatste gebeurt vooral in het Nestor-onderzoek, waarin een grote groep Nederlanders over lange tijd wordt gevolgd om te achterhalen welke omstandigheden van invloed zijn op de achteruitgang van cognitieve vermogens.

Geheugenkliniek

Verhey is hoofd van de polikliniek psychiatrie en medisch hoofd van de Maastrichtse Geheugenkliniek. Op dinsdag speelt hij psychiater, op woensdag neuroloog, althans in naam, want zowel in de ene als de andere polikliniek lopen de psychologische en de lichamelijke aspecten voortdurend door elkaar. Hij ziet vooral patiënten die klagen dat ze sneller vermoeid raken,

steeds minder tegen druk bestand zijn of steeds minder informatie kunnen verwerken. Ze kunnen hun werk niet meer aan en beginnen aan zichzelf te twijfelen. De neuroloog weet er geen raad mee, de psychiater evenmin. Beginnen ze dement te worden, zijn ze depressief, of is er sprake van een normaal verouderingsproces?

Het is van groot belang de ware oorzaak snel op het spoor te komen, want de mensen die het treft zitten vaak met een groot probleem, benadrukt Verhey: „Een deel van de mensen kun je gerust stellen, omdat er alleen sprake is van angst voor demencia, die ze zich hebben laten aanpraten. Het gaat vaak om mensen die van nature onzeker zijn. Ze zijn afgeblaft door de schoonzoons, omdat ze twee keer hetzelfde verhaal hebben verteld. Dan denken ze: de volgende keer kan ik beter mijn mond houden, anders zeg weer iets stoms. Ze trekken zich terug en denken dat ze dement aan het worden zijn. Vergeetachtigheid hoeft helemaal geen teken van beginnende demencia te zijn, maar het maakt mensen wel ontevreden over de hoeveelheid informatie die ze kunnen verwerken. Dat overkomt iedereen die ouder wordt. Het kan ook zijn dat men problemen krijgt omdat men twee keer een hersenschudding of een zware narcose heeft gehad. De hersenen hebben dan minder compensatie in voorraad. Dan gaat alles niet meer zo vanzelf, maar dat hoeft niets met demencia te maken te hebben. En als er wel iets aan de hand is, betekent een snelle diagnose dat er eerder kan worden ingegrepen, bijvoorbeeld met medicijnen. Maar zeker zo belangrijk is dat mensen weten waar ze aan toe zijn.“

Verkeerde diagnose

Hoe vaak artsen er nog altijd naast zitten met hun diagnose, bleek onder andere tijdens een zogenaamde consensusvergadering over demencia, die in 1988 in Utrecht werd gehouden. Tijdens die bijeenkomst kregen 85 Nederlandse artsen uit diverse klinische disciplines een tiental 'papieren' casussen voorgeschoteld van

patiënten met cognitieve klachten. De uitslag bevestigde de veronderstelling dat naargelang de specialisatie de diagnose in een somatische of psychologische richting wordt getrokken. De psychiater ziet de somatische kant vaak over het hoofd, terwijl de neuroloog de psychologische aspecten onderschat, vooral in de relatief lichte gevallen.

Ook de mensen die Verhey in de Geheugenkliniek te zien krijgt, zijn daar in veel gevallen met een verkeerde diagnose terechtgekomen. In zijn proefschrift meldt hij dat van de 430 verwijzingen naar de geheugenkliniek een groot aantal in eerste instantie verkeerd was beoordeeld door psychiater, neuroloog of huisarts. Van de totale groep bleken er 152 binnen de criteria voor demencia te vallen, maar er waren er slechts 92 met die diagnose verwezen. Van de 278 patiënten die niet bleken te voldoen aan de diagnose demencia, waren er 19 ten onrechte wel als dement aangemerkt.

Het vermogen om de juiste diagnose te stellen hoeft helemaal niet voorbehouden te blijven aan een groepje superspecialisten, zegt Verhey: „Het belangrijkste verschil zit in de methode die wij in de geheugenkliniek hanteren om tot een diagnose te komen. We werken in de kliniek niet alleen multidisciplinair, maar we passen de criteria die algemeen geaccepteerd zijn, ook veel consequenter toe.“ Verhey pleit er dan ook voor dat specialisten meer bij elkaar afkijken hoe de ander werkt en dat studenten beter geoefend worden in het integreren van hun ervaringen in verschillende disciplines.

Voortekenen

Wat is er dan aan de hand met mensen die geheugenklachten hebben en niet dement zijn? Heeft dat alleen met de normale veroudering van de hersenen te maken, kunnen psychiatrische problemen meespelen en zouden die geheugenklachten toch geen voortekenen kunnen zijn van demencia? Dat zou betekenen dat demencia of een ziektebeeld dat daarbij hoort, de ziek-

te van Alzheimer, vaker dan gedacht een psychiatrische achtergrond kan hebben. Er bestaat volgens Verhey een zeer ingewikkelde relatie tussen cognitie en emotionele stoornissen. Geheugenprocessen bestaan uit verschillende psychologische operaties zoals aandacht, snelheid van informatieverwerking, concentratievermogen en strategieën voor het inprenten en opdiepen van informatie. Mensen met emotionele stoornissen, veel lichter dan depressies, die op die punten worden getest, vertonen dezelfde geheugenstoornissen als mensen met geheugenklachten op latere leeftijd. Om daar meer duidelijkheid over te krijgen liet Verhey 65 personen, die wel last hadden van geheugenstoornissen maar niet dement waren, na verloop van twee jaar terugkomen. Toen bleek dat er veel meer van hen als dement waren te beschouwen dan statistisch gezien te verwachten was. Volgens Verhey suggereren de resultaten van het onderzoek dat stemmingsstoornissen zowel als gevolg kunnen zijn van cognitieve stoornissen. Een uitgebreider onderzoek is nog gaande en zal volgens Verhey hardere gegevens opleveren.

Tenslotte onderzocht Verhey ook de samenhang tussen depressie en demencia: „In de boeken is meestal te vinden dat het logisch is dat depressie en demencia samengaan want die mensen merken dat ze dement aan het worden zijn, dus dat maakt ze depressief. Maar ik denk dat het veel ingewikkelder ligt. Ziektebesef blijkt toch weinig invloed te hebben op de depressie. Dat pleit voor de hypothese dat die depressieve verschijnselen eerder een biologische achtergrond hebben. Maar angst hangt wel met het ziektebesef samen. Dat wijst dus in de richting van een psychologische verklaring.“

Jacques Herraets

Krasse knarren in de strijd tegen vroegtijdige demencia: v.l.n.r. Alzheimer, Kraepelin, Gaupp en Nissl

Sarajevo

Hoewel de jongens proberen luchtig over de oorlog te praten, zitten de frustraties diep. Niemand begrijpt de zin van de oorlog. Jongens die nog geen twee jaar geleden vrienden waren, naast elkaar woonden of in dezelfde klas zaten, staan nu tegenover elkaar aan het front. Thomas, het Servische vriendje van Sanela, is bij het uitbreken van de oorlog naar de binnenstad gevlucht. Zijn ouders wonen op vijf minuten lopen van Sanela's huis, maar aan de andere kant van het front. Hem heeft ze nu anderhalf jaar niet gezien. Zijn vriend is gebleven en vecht nu aan Servische zijde. "Soms bellen we elkaar nog wel eens", zegt hij. "We zijn nog steeds vrienden." De volgende dag wordt de bijeenkomst van 'Studenten voor Sarajevo' gehouden in de hypermoderne medische faculteit. De collegezaal wordt spaarzaam verlicht met behulp van enkele kaarsjes, want de elektriciteit valt om de haverklap uit. Naast mij zit Erol Kekic, een scheikundestudent uit Sarajevo. Hij vertelt mij dat hij een half jaar geleden zwaar gewond is geraakt. Hij is inmiddels genezen verklaard, alleen zit er nog een kogel in zijn been. Omdat in het ziekenhuis destijds geen foto's van zijn been gemaakt konden worden, hebben ze hem maar niet geopereerd. De wond is mooi geheeld en pijn voelt hij maar af en toe. Maar naar het front om te vechten kan hij niet meer. Toch ontsnapt ook hij niet aan de waanzin van de oorlog. Omdat Erol scheikunde studeert, wordt hij ingezet als de Serven chemische wapens gebruiken. Gewapend met gasmasker spoedt hij zich dan naar het front om proefmonsters te nemen. In het laboratorium onderzoekt hij welk gif er is gebruikt. Erol kan zijn studie

scheikunde nog op een andere manier nuttig maken: aan hem is de nobele taak om niet ontplofte granaten onklaar te maken. "Hoe je zoiets het beste kan aanpakken, weet je nooit zeker", zegt hij met een lachje. "Meestal loop ik eerst een uur om het ding heen en bekijk het van alle kanten. Dan is het een kwestie van ramen en deuren open zetten en er het beste van hopen."

Feestmaal

Als Sanela en ik laat die avond naar huis lopen, zien we kogels als rode lichtflitsen ver voor ons langs suizen. Sanela besluit een andere route naar huis te nemen. Via steegjes en trappetjes haasten we ons voort. Ik struikel voortdurend over stoepranden en de vuilnishopen die al sinds maanden overal langs de kant van de weg liggen te rotten. Sanela's ogen zijn in deze anderhalf jaar een stuk beter aan de duisternis gewend dan de mijne. Als we tenslotte thuiskomen heeft Sanela's moeder een feestmaal bereid ter ere van het feit dat haar man eindelijk weer eens thuis is en omdat er een buitenlandse gast is. In de paar dagen dat ik hier logeer heeft ze een groot deel van de door mij meegebrachte voedselvoorraden verbruikt. Gastvrijheid is Sarajevo's eerste wet, of het nu oorlog is of niet. De rest van de winter zal de familie Hasagic weer brood en pasta eten. Groenten, vlees of sauzen zijn er niet. Een blik bonen in tomatensaus behoort tot de categorie delicatessen. De paar Duitse merken die de familie per maand verdient zijn nauwelijks toereikend om de simpelste dingen te kopen. Een pak koffie kost 40

DM op de zwarte markt en hout voor het fornuis is al helemaal onbetaalbaar. Maar vanavond is het feest en drinken we de fles champagne die de familie wellicht voor het einde van de oorlog bewaarde. Niemand weet toch wanneer het vrede wordt, en wat die vrede dan wel moet brengen. In een stad waar binnen een straal van 500 meter een moskee, een kathedraal, een orthodoxe kerk en een joodse synagoge te vinden zijn, lijkt een opdeling van Bosnië een onmogelijk plan. Maar als ik aan Sanela vraag wat ze liever heeft:

nu vrede of een multi-cultureel Sarajevo in de toekomst dan is haar antwoord duidelijk: "Er is maar een ding dat ik wil en dat is dit krankzinnige land zo snel mogelijk verlaten."

Zij blijven spelen, de studenten blijven studeren. (foto Teun Voeten/HH)

UK/ Illya Bilderbeek

Geen bier zonder paspoort en geen footballgame zonder hamburgers

Toegegeven, het is geweldig, eind oktober rondlopen in korte broek en t-shirt. Dit hebben we nog nooit meege maakt, maar ja, 'this is America', niet waar? Inderdaad, this is America. Om precies te zijn Bloomington, Indiana. Echter wel het Bloomington van vier dagen geleden. Op dit moment is alles bedekt onder een laag sneeuw van ongeveer acht centimeter dik en vriezen ons de oren van het hoofd.

Als uitwisselingsstudenten studeren we een semester aan 'The Graduate School of Business' van de Indiana University (IU). Het Center for European Studies coördineert elk jaar een uitwisseling tussen de RL en de IU. Twintig undergraduate studenten van daar komen naar Limburg en twee Maastrichtse doctoraalstudenten economie lopen mee in het tweede en tevens laatste jaar van het MBA-programma (Masters of Business Administration).

Het MBA-programma stoomt mensen klaar voor topposities in het bedrijfsleven. Een populaire studie. Mensen geven er zelfs hun goed betaalde baan (\$75.000,- is heel normaal) voor op en steken zich diep in de schulden om het collegegeld van \$35.000,- per jaar te betalen. Een flink bedrag, maar de studenten verwachten en krijgen dan ook waar voor hun geld. Alles, maar dan ook alles wordt geregeld; service is hier het motto. De student is koning. Zelfs als hij tijdens het college krakend zijn chips naar binnen werkt en luidruchtig aan zijn halve liter cola slurpt, vertrekt de professor geen spier. Bovendien mag de student zijn 'prof' altijd bellen en wordt hij met de hele klas (45 personen) bij de hooggeleerde leraar uitgenodigd voor "pizza and beer".

De zevenentwintig jaren-maatregel is nog niet tot Bloomington doorgedrongen. Hier mogen ook de oudere-jongeren nog studeren. De gemiddelde leeftijd van de aankomende Masters of Business Administration is 27. Veel zijn al

Ansicht (2)

Een wekelijkse rubriek met verhalen van Maastrichtse studenten in den vreemde

getrouwd en hebben één of meerdere kinderen. Als ongetrouwd lid van de werkgroep heb je dan te schikken naar oppasmogelijkheden en voedtijden. Even wennen, de Amerikaan houdt van flexibiliteit.

De Amerikaanse flexibiliteit is echter niet grenzeloos. Veel en zo niet alles wordt hier beheerst door de meest vreemde regels. Een bar die alcohol verkoopt (er bestaan ook alcoholvrije-café's) mag je alleen na vertoon van je ID, lees het bewijs dat je ouder dan 21 bent, binnen.

Dit betekent continu met paspoort op zak, en dat alleen om even een biertje te drinken. Heb je zin in bier of wijn op zondag? Aan de openingstijden van de kroegen zal het niet liggen, aan de regels des te meer: op zondag mag er in Indiana geen alcohol worden verkocht. Wil je op een warme dag gaan zwemmen in een ondiep meertje? Helaas, je wordt à-la-minute uit het water gefloten door de 'Lake Patrol': er is geen life-guard aanwezig en dus zijn het strand en het meer gesloten.

Leuk daarentegen is de 'tailgate party' die voorafgaat aan iedere American Football Game van ons schoolteam. Vanaf 's morgens negen uur bakt de Bloomingtonse footballfan hamburgers en hot dogs in de laadruimte van zijn pick-up truck die vlak voor het veld staat opgesteld. Als om één uur uiteindelijk de wedstrijd begint, staan de pick-ups er verlaten bij. De fans zitten in het stadion, gehuld in rood-wit gekleurde kleding: de kleuren van onze school. Het scala aan outfits is niet te overzien. Dit is niet zo gek als je bedenkt dat bijna elke winkel in de stad IU-artikelen verkoopt. Wij hebben inmiddels ook toegegeven aan deze rage en zitten ook in het rood en wit op de tribune.

Gezien het grote aantal studenten dat hier op de campus rondloopt, is ook de huisvesting van een heel andere orde dan wij gewend zijn. Dit ervaren we iedere dag weer als we met meer dan duizend mensen aanschuiven aan de balie van het AC-restaurant van huize Eigenmann (ook wel Eigetraz genoemd). De flat bestaat uit vier vleugels en per vleugel delen twintig studenten per verdieping twee douches en vier toiletten. Tot onze verbazing heeft dit tot op heden nog nooit tot fileproblemen geleid. In deze flat van veertien verdiepingen wonen mensen uit alle hoeken van de wereld: van Kazachstan tot Zuid-Afrika en van Rotterdam tot Maastricht.

Groeten,

van Judith Laarman en Marcel Dévény uit Bloomington, Indiana, Amerika.

(Judith is zesdejaars student bedrijfsconomie, Marcel is vierdejaars student bedrijfseconomie. Zij studeren een semester in Bloomington en volgen het tweede jaar van het Masters in Business Administration programma.)

Kopij voor l...
publ...
FdAW
2, tel.
FdeW
sestra
FdG (k
kamer
FdGW
50, r
FdR (v
Zwing
Stude
Stud z
Institu
faculta
Uitslu
categ
voor v
opger

Beurz
De Sti
schapp
bevor
Twee
voor c
twee
willen
een pr
11-'93
Info: t
EH Lei

Sluittin
fonds
Voor M
teitsfo
De tijc
de bije
Aanvr
Intern
uur). D
RL/SW
t.a.v. I
Postbu
6200
Voor

Dr. Ba
vanwe
laire a
De vo
Medis
12.30

Studi
Ondar
brochi
telefo
Als u i
RL vra
06-02
Verbir
Beide
dienst

Les M
Om de
tievo
schapp
gers,

Prom
des v
sestra
88305

04-11
uur
05-11
13.30
Lankk
17-11
kenhu
kunst
16.30
Europ
zaal, 1
17-11
18-11
uur
18-11
19-11
16.00

Kopij voor het Bulletin inleveren bij onderstaande contactpersonen voor het gemelde tijdstip, in de week voorafgaand aan de publicatie. Met vragen of opmerkingen kunt daar ook terecht.

FdAW (vakgr./comm./studiever.): R. Peters, Fac.Bur., Kapoenstraat 2, tel. 883487, voor wo. 12.00 uur.

FdEW (vakgr./comm./studiever.): B. Staveaux, Fac.Bur., Tongerestraat 53, tel. 883705, voor do. 12.00 uur.

FdG (vakgr./comm./studiever.): R. le Doux, Fac.Bur., niveau 3, kamernr. 3226, UNS 50, tel. 881448, voor wo. 12.00 uur.

FdGW (vakgr./comm./studiever.): A. Bastiaens, Bur. Onderwijs, UNS 50, niveau 1, kamernr. 1.249, tel. 881455, voor ma. 12.00 uur.

FdR (vakgr./comm./studiever.): A. Kessen, Bur. Onderwijs, Zwingelput 4, tel. 883004, voor wo. 13.30 uur.

Studenten(sport)ver./studentenpastoraten: N. Plompen, Stud.zaken, Lenculenstraat 26, tel. 883354, voor do. 12.00 uur.

Instituten behorend bij een faculteit: bij bovengenoemde facultaire contactpersoon.

Uitsluitend berichten die niet onder een van bovenstaande categorieën vallen: PR & Voorlichting, Bouillonstraat 3, tel. 883081, voor vrij. 12.00 uur. Berichten over externe activiteiten worden alleen opgenomen als er plaats is.

UNIVERSITEIT ALGEMEEN

Beurzen Stichting Fonds Catharine van Tussenbroek

De Stichting Fonds Catharine van Tussenbroek streeft ernaar het wetenschappelijk werk en de wetenschappelijke opleiding van vrouwen te bevorderen. Hiertoe stelt het fonds in 1994 acht beurzen beschikbaar. Twee beurzen zijn bedoeld voor vrouwen die na hun promotie enige tijd voor onderzoek of onderwijs in het buitenland willen doorbrengen, en twee voor afgestudeerden die in het buitenland promotie-onderzoek willen doen. Vier beurzen zijn reisbeurzen voor vrouwen die werken aan een proefschrift of aan vervolgonderzoek. Aanvragen moeten tussen 1-11-'93 en 15-2-'94 worden ingediend. Info: tot 10-2-'94 bij het secretariaat van het Fonds, Postbus 11313, 2301 EH Leiden.

Sluitingsdatum indienen subsidieverzoeken bij RL/SWOL-Universiteitsfonds.

Voor het indienen van een subsidieverzoek aan het RL/SWOL-Universiteitsfonds geldt als eerstvolgende sluitingsdatum: 15 november 1993. De tijdig en volledig ingediende verzoeken zullen aan de orde komen in de bijeenkomst van de Commissie van Bestedingen op 2 december 1993. Aanvraagformulieren kunnen worden verkregen bij Ina Engelen, Bureau Internationale Samenwerking, tel. 043 - 883211 (tussen 08.00-12.00 uur). De verzoeken kunnen worden gericht aan:

RL/SWOL-Universiteitsfonds
t.a.v. Ina Engelen, BIS/ISIS
Postbus 616
6200 MD MAASTRICHT

Voordracht Dr. J. Barefoot

Dr. Barefoot is verbonden aan de Duke University. Hij is vooral bekend vanwege zijn onderzoek naar de relatie tussen hostility en cardiovasculaire aandoeningen.

De voordracht wordt gehouden in de vergaderkamer van de vakgroep Medische Psychologie (Universiteiten II, kamer 1351-A) en begint om 12.30 uur (tot uiterlijk 14.00 uur)

Studie-informatielijn

Ondanks publicatie van het 06-studie informatie telefoonnummer in RL brochures en landelijke onderwijsguides komt het nog steeds voor dat telefonische informatievragen gaan zwerven door de RL. Als u iemand aan de lijn krijgt die naar opleidingsmogelijkheden aan de RL vraagt, verwijs dan naar het gratis studie-informatie telefoonnummer 06-022 3773 (ma t/m vr 9-12 en 14-16 uur). Verbind buiten deze uren door met intern telefoonnummer 88 3172. Beide telefoonnummers zijn van de afdeling studie-informatie bij de dienst Studentenzaken.

Les Must de MI

Om de mogelijkheden en consequenties van geautomatiseerde informatievoorziening inzichtelijk te maken voor studenten gezondheidswetenschappen, geneeskunde, beleidsmedewerkers, informatie-etagemanagers, verpleegkundigen en artsen, zullen in het kader van het blok

Informatievoorziening in de Gezondheidszorg presentaties en demonstraties gegeven worden door wetenschappers en mensen uit de praktijk. De agenda voor de midden november ziet er als volgt uit: woensdag 10 november, tijd: 13.30 - 15.30 uur, plaats: K. 0.420, Uns 50. Presentatie drs. S. van Schendel, Gezondheidswetenschapper Evaluatie van een informatiesysteem voor de Intensive Care; het gebruikers perspectief.

woensdag 17 november, tijd: 14.00 - 15.00 uur, plaats: K. 0.420, Uns 50. Presentatie drs. G. de Haas, informatiemanager van de Nationale Ziekenfondsraad

Informatiebehoefte bij de Nationale Ziekenfondsraad tijd: 15.00 - 16.30 uur, plaats: K. 0.420, Uns 50.

Presentatie drs. A. Brunninkhuis, directeur Informatiebeleid, Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur: Informatievoorziening in de Gezondheidszorg; de informatiebehoefte van WVC en stelselwijzigingen.

Voor verdere informatie kunt u terecht bij: Raymond Smeets, Vakgroep Medische Informatica, tel. 882229/2240.

ABVA/KABO

Attentie Attentie Attentie

Gerard Hensen, vakbondsconsulent van de AbvaKabo, is in principe bereikbaar op donderdag en vrijdag op de lokatie UNS 50 k.5.155 (tel.881250). In geval de vakbondsconsulent niet aanwezig is kunt u:

*uw boodschap inspreken op het automatisch antwoordapparaat. U wordt dan zo spoedig mogelijk teruggebeld;

*contact opnemen met dhr. H. Uffing, tel: 299775, of mw. C. Fröberg-Gresnich, tel: 881812;

*contact opnemen met een van de leden van de Medezeggenschapscommissie van uw beheersseenheid.

CFO

De districtsbestuurder van het CFO, Huub Verbeek, houdt driewekelijks op vrijdagochtend spreekuur voor medewerkers van de RL in de vakbondskamer **UNS 50, kamer 5.155, tel. 881250**. U kunt bij hem terecht voor advies en ondersteuning in alle arbeidzaken. Tussentijds is hij te bereiken tijdens kantooruren op nummer 040-466687.

De spreekuren voor de rest van 1993 zijn: 29 oktober, 19 november en 10 december, van 10.30 uur tot 12.00 uur.

Informatie ook bij de CFO-leden van het GO of MC verkrijgbaar.

P-UNIVERSEEL

Gestart is in oktober de cursus "Leren bruggen" op donderdagavonden van 20-23 uur. f.85/f.100. U kunt nog meedoen. De 3e les van de 15 is op 4 november.

U kunt ook nog inschrijven voor de **vogelwacht cursus II** op woensdagavonden van 19.30-21.30 uur, 2e bijeenkomst is op 17 nov. en vervolgens 22 dec. '93, 19 jan., 23 feb., 16 mrt. en 20 apr. '94 met excursies op zondagochtenden 21.11, 19.12'93, 23.1, 27.2, 20.3, 24.4.1994 f.35/f.45.

Prijzen voor 1 lid/1 introducee.

Het **kunstuitstapje** met Arjen van Prooijen naar Rotterdam vindt plaats op zaterdag 11 december en kost f. 40,-.

"**PHANTOM OF THE OPERA**" op zondag 17 april 1994 circustheater Scheveningen per lid f. 100, partner f.120, introducee f.140.

Sport het hele jaar door gratis voor leden (met medewerking van LV&S): Badminton maandags 20.30-21.30 u en donderdags 20.30-21.30 u tafeltennis, volleybal en/of badminton in overleg.

Tennislessen (10x) voor kinderen van leden f. 65,- op donderdagmiddagen (16-17 u) in de Dousberg.

Informatie bij C. Fröberg-Gresnich tel. 1812 of G. Postma tel. 1301.

STUDENT EN ZAKEN

Centrale Studentadministratie

Collegekaarten/bewijzen van inschrijving:

Bij verlies/diefstal van uw collegekaart/bewijs van inschrijving kunt u een nieuwe collegekaart of bewijs van inschrijving laten maken cq. afhalen: elke woensdag van 14.00 tot 16.00 u.

U dient dit uiterlijk twee dagen van te voren ('s maandags) d.m.v. een formulier aan te vragen en te betalen.

Adreswijzigingen:

Studenten dienen zo spoedig mogelijk hun adreswijziging schriftelijk door te geven aan de Centrale Studentadministratie.

Openingstijden: ma. t/m do. 14.00u - 16.00 u en vrij. 10.00u - 12.00u

Ter beschikking stellen van adressen:

In verband met het versturen van een mailing t.b.v. de Bedrijven Informatie Dag verzoekt de vereniging Aiesec om adresgegevens van studenten

economie.

Studenten die hiertegen bezwaar maken, kunnen dit binnen een week kenbaar maken bij dhr. B. Niessen, hoofd Dienst Studentenzaken, postbus 616, 6200 MD Maastricht.

Studentendecanaat

De inloopsprekuren zijn op di. en do. van 14.00 - 16.00 u. Lenc.str. 26, K. 310B. De tel. spreekuren zijn op ma. en di. van 13.30 - 14.00 u. (043) 883354.

Openingstijden secretariaat SZ:

ma., di. en wo. 13.30-16.30 u., do. 9.00-12.00 u en 13.30-16.30 u, vrij. 9.00-12.00 u.

Integrand

Integrand is per 1 nov. gevestigd aan de Twee Bergenpoort 2, 6211 TD Maastricht. Telnr. ongewijzigd 043 - 883355/97. Wij zoeken BE Organisatie/ Informatiekunde stud. met kennis van kwaliteitssystemen en eventueel ervaring op het gebied van ISO.

Studentenvakbond NSEM

Wij zijn er voor de student! Heb je vragen over of problemen met studiefinanciering, onderwijszaken, milieuzaken en dergelijke? Bel ons op 883142. Door antwoordapparaat altijd bereikbaar (wij bellen terug).

MST

Wil je meer uit je studie bedrijfseconomie halen dan theoretische kennis? Schrijf je dan in bij MST voor een interessante werkopdracht. Kom voor meer info op ons kantoor, Abtstr. 4 van ma. t/m vr. 13.30 - 16.30. Tel: 883927

Agenda R.K.S.V. Servatius

Elke wo.avond mensa om 18.30 u. Inschrijving tot 12.00 u. wo. (tel.211126). Kosten: f5,- leden, f6,50 introducés. Boschstr 97, Maastricht.

Agenda Tafelstraat 13

Zo. 7 nov. 10.30 u. Viering in de Celbroederskapel, Brusselsestr. 38 (door groene poort) Voorganger: Maart Vestjens.

ma. 8 nov., 20.00 u. bijbeltwifelgroep;

di. 9 nov., 17.30 u. koorrepetitie en om 20.00 uur spiritualiteitsgroep en toneelgroep;

wo. 10 nov., 16.30 u. yogagroep, 18.00 tafelen en om 20.00 uur filosofiegroep over de liefde en de filosofiegroep Ton Lemaire;

do. 11 nov., 18.00 u Voorbereiden voor weekend in Trapistenklooster in Tegelen; aanmelding mogelijk. Max. 12 deelnemers. en 20.00 u. poeziegroep en de groep beheersing of bezinning.

R.K. studentenpastoraat Maastricht

Iedere do. om 19.00 u. en zo. om 10.30 u. viering van de H.Mis, voorgegaan door pastor F.Peró. Iedere vr. 19.30 - 21.00 u. aanbidding in de kapel van Studentenpastoraat. Adres: Boschstr. 97, societeit "in de Fortuyn".

Agenda S.I.B.-Maastricht

Wekelijkse borrel, do. vanaf 22.00 u. 'café van Sloun'.

KOKO agenda

do 4 nov.: 19.00 u na-pasjesavond.

Agenda R.K.S.V. Servatius

Elke wo.avond is er mensa om 18.30 u. Inschrijving tot 12.00 u. wo. (tel.211126). Kosten: f5,- leden, f6,50 introducés. Boschstr 97, Maastricht, tel.211126

wo 3 nov.: 17.00 u bezoek atelier Pieke Dassen, poppentheater en olieverfschilderijen.

za 6 & zo 7 nov.: v.a. 10.00 u na-intro.

wo 10 nov.: 20.00 u Wine & cheese party, f4,- pp.

LV&S

Jazzdans cursus

Wo. 12 jan.'94 start de jazzdans cursus olv B. Siezenis in sporthal Randwijck. Tijd: 18.30-19.30 u. Duur: 10 lessen. Max. deelnemers 20. Kosten: f 50,-. Wo 24 nov.: Demonstratie en open les, 18.30-20.00 u. sporthal Randwijck. Inschrijven bij LV&S. Sportkaart verplicht.

Schaatsen

Sportkaarthouders kunnen tegen gereduceerd tarief toegang krijgen tot de publieksuren vd 400-meterbaan Glanerbrook in Geleen, Kummene-destr. 45. Tijden: ma. t/m zo. 10.00-17.00 u. en ma. t/m vr. 20.00-22.00 u. Ook mogelijk om gereduceerd schaatscursussen te volgen. Beginners; za. 17.30-18.15 u. Gevorderden: za. 10.15-11.00 u. Cursusduur: 15 lessen. Kosten: f 75,-. Melden bij LV&S, inschrijven/betalen bij Glanerbrook.

Skicursus

LV&S start in jan.'94 een beginnerscursus bij de skibaan Dousberg. De cursus start met min. 10 pers. Max. 16. Aanvangsdatum in overleg vastgelegd. Cursusduur: 6 lessen van 1 uur. Keuze bestaat uit: ma. of di. om 14.00 u. Kosten: f 60,- incl. Sportkaart verplicht.

Vrij skiën

Studenten kunnen op vertoon van hun sportkaart voor slechts f 13,50 incl. materiaal skiën bij de skibaan Dousberg. Tijden: ma. t/m vr. 21.30-22.30 u. en zo. 14.00-18.00 u.

Wintersportreis 1994

In de periode van vr. 14 t/m zo. 23 jan. '94 organiseert LV&S ism "Sportive Action" de wintersportreis naar Valfréjus Frankrijk (1.550m). Basisarrangement is incl. reis, verblijf, ontbijt en warme maaltijden en 6-daagse skipas. Prijs: f 445,-Optioneel: skiles 5 ochtenden van 2,5 u. à f 100,-, reisverzekering A of B à f 37,50 en f 45,-, extra dag(en) skipas à f 25,- en annuleringsverzekering 4,28% vd reissom. Meer info (ook andere data en bestemmingen) en inschrijven voor 17 dec. bij LV&S.

Agenda Dutch Mountains

Trainingen wielrennen: di. wegens vroeg invallende duisternis afgelast. Do. 09.00 u. sporthal Randwijck trainingen ATB. Bel Bas Martens 254836. Schaatstrainingen; vanaf 3 nov. 19.30 u. station Maastricht.

RL-AGENDA

Promoties en inaugurele- of afscheidsre-des vinden plaats in de Aula, Tongerestraat 53. Informatie: Rectoraat, 883096/883210

04-11 Inauguratie M.P. Dieijen-Visser, 16.30 uur

05-11 Symposium Fiscaal Pensioenrecht, 13.30 uur Collegezaal Ts53, info: A. Lankkamp tst 883148

17-11 Lezing dr. G. Koerselman, Lucasziekenhuis A'dam, "Psychiatrie tussen Geneeskunst en Geneeskunde", 'Posjet' Vijverdal, 16.30 uur, info: Y. Stevens 043-877440

16-30 uur, info: Y. Stevens 043-877440

17-11 Promotie P.T. van Assema, 14.00 uur

18-11 Promotie L.M.A.B. van Bortel, 14.00 uur

18-11 Promotie M.S.R. Segers, 16.00 uur

19-11 Inauguratie Prof. mr. M.G. Faure, 16.00 uur

24-11 Promotie M.C.J.G. Dormans-Linssen, 14.00 uur

24-11 Lezing L. Tindemans:

'De neutraliteit en het gemeenschappelijk buitenlands- en veiligheidsbeleid van de Europese gemeenschappen', Zw 4 collegezaal, 16.00 uur

24-11 Promotie A.L.V. van Bommel, 16.00 uur

25-11 CARIM lecture 1993, spreker Prof.dr.M.Verstraete; tevens uitreiking beste proefschrift CARIM 1991-1992, alsmede symposium

25-11 Promotie A.Dimovsky M.D., 14.00 uur

25-11 Promotie J.M. Blanco Fernandez, 16.00 uur

26-11 Lezing L. Tindemans: de Europese grondwet, Zw 4 collegezaal, 16.00 uur

26-11 Promotie J.J.J.M. Wirtz, 14.00 uur

26-11 Promotie M.A. Heldeweg, 16.00 uur

01-12 Lezing prof. dr. M. Romme, RL, "Is stemmen horen op zich een pathologisch

verschijnsel", 'Postjet' Vijverdal, 16.30 uur

info: Y. Stevens 043-877440

01-12 Promotie M.H.C. Lever, 14.00 uur

01-12 Promotie J.W. de Jonge, 16.00 uur

02-12 Promotie G. van Lijnschoten, 12.00 uur

02-12 Promotie A.J.H.M. Houben, 14.00 uur

02-12 Promotie M.G.L. den Elzen, 16.00 uur

03-12 Promotie H.J.M. Beckers, 14.00 uur

03-12 Promotie W.J.M. Teeuwen, 16.00 uur

08-12 Promotie J.J. Konijnenberg, 14.00 uur

08-12 Promotie G.H. Fijten, 16.00 uur

09-12 Promotie J.W.M. Muris en R.J.J.E.Th. Starmans, 14.00 uur

09-12 t/m 11-12 Congres Educational Innovation in Economics and Business Administration: the Case of Problem-Based Learning

10-12 Promotie E.M. van Kleef, 14.00 uur

10-12 Promotie J.E. de Vries, 16.00 uur

Agenda MSBC Heep

3 nov. ALV. 11 nov. waterspelen Pink Wins. Voor meer info bel Annoesjka 631709.

Agenda UROS

Elke ma. 18.00-19.00 u. looptraining Jekerdal. Elke di. 17.30-18.30 u. conditietraining sporthal Randwijck. Do. 19.30-21.00 u. baantraining Jekerdal. Aansluitend kroegavond en niet te vergeten, 12 t/m 14 nov. ledenweekend.

STUDIUM GENERALE

Vacature Commissie Studium Generale

Het Studium Generale organiseert tal van activiteiten (lezingen, debatten, open podia enz.) over onderwerpen op het gebied van kunst, cultuur, wetenschap en samenleving. De Cie SG heeft tot taak het programmabeleid van het SG vast te stellen. Zij vergadert daartoe 6 maal per jaar op do.middagen vanaf 15.30 u. (maximaal 2 u.). **In deze commissie is per 1 jan. 1994 een vacature voor een student-lid.** Voor inlichtingen bellen met de secretaris van de Cie SG: Drs. J. Reiners, 043-883540. Sollicitaties richten aan het secr. Cie SG, Pb 616, 6200 MD Maastricht.

SPHINX-DEBATWEDSTRIJD

Finale. Di. 9 nov., 20.00 u., café podium Satirycon, St. Bernardusstr 16, toegang: gratis. Finale van de debatwedstrijd waarin studenten debatteren over stellingen over actuele kwesties. Op de avond zelf wordt door loting bepaald wie de stelling verdedigt en wie opponeert. Een jury beoordeelt de retorische kwaliteiten.

THEATER

Nooit meer dansen (geen dansproductie)

Wo. 10 nov., 20.30 u., Lösstheater, Achter de Barakken 31a, toegang: studenten: f 7,50 / overigen: f 12,50

Toneelvoorstelling van: Het Volk. De voorstelling gaat over een man die na een leven vol teleurstellingen nog éénmaal wil schitteren in een zelf bedachte choreografie om zo zijn bestaan waardig af te sluiten. Hij wordt bijgestaan door twee personen, bij wie de twijfel groeit als de première nadert. Kan er nog zin gegeven worden aan een mislukt bestaan?

DR. J. TANSLEZING

De Dr. J. Tanslezing is een dankbetoon aan de heer Tans voor de rol die hij heeft gespeeld bij de oprichting van de Rijksuniversiteit Limburg.

Eine post-kommunistische Epoche

Do. 11 nov., 15.15 u., Aula Tongersestraat 53, toegang: gratis. Lezing door: prof. dr. A. Zinovjev, schrijver, logicus en filosoof, München. Inleiding door: prof. dr. W. Weststeijn, hoogleraar slavistiek, Un. van Amsterdam. De Russische dissident Aleksandr Zinovjev (geboren in 1922) is filosoof, logicus en schrijver. De satire Gapende hoogten, die hij in 1976 in Zwitserland uitbracht, maakte hem wereldberoemd. Deze publikatie leidde tot zijn verbanning naar het westen. In zijn boeken licht Zinovjev de Sovjet-ideologie door (De lichtende toekomst, 1978), zet hij de wetmatigheden van de totalitaire staat uiteen (De werkelijkheid van het communisme, 1981) en behandelt hij de macht van de illusie (Het Gorbatsjovisme, 1987). In zijn meest recente boek, Herinneringen van een soevereine rebel (1990) beschrijft hij zijn eigen levensgeschiedenis. In deze Dr. J. Tanslezing behandelt Zinovjev de belangrijkste politieke en sociale ontwikkelingen van deze eeuw.

OPEN HUIS IN DE BOVENKAMER

Over hersenen en gedrag. **De ontwikkeling van de hersenen.** Do. 11 nov., 20.00 u., Collegezaal Nieuwenhof, Zwingelpuut 4, toegang: gratis. Lezing door: prof. dr. H. Precht, em. hoogleraar ontwikkelingsneurologie, RU Groningen. De ontwikkeling van gedrag is gerelateerd aan de groei en de ontwikkeling van de structuur van het zenuwstelsel c.q. de hersenen. Precht gaat in deze lezing hier op in, zowel vóór als na de geboorte, en op de gedragsveranderingen die daarmee samenhangen.

WETENSCHAPSWINKEL

Bij de WW staan de volgende onderzoeksvragen open:

- Evaluatieonderzoek van de activiteiten van een Maastrichts vrouwen-centrum (GW, B & B)
 - Voor de Vrouwenbond CNV, onderzoek naar subsidiemogelijkheden voor buitenschoolse opvang in Limburg (Econ.)
 - Financieringsmogelijkheden v.e. instelling die zich richt op het bieden van een zinvolle dagbesteding aan mensen met psycho-sociale problemen (vergl. sociale werkplaats. (GW/BB, Econ. of pas afgestudeerde), beperkte betaling
 - Het mee opstellen van een ondernemingsplan voor een musisch centrum van en voor studenten in Maastricht (B.econ.: marketing/organisatie/financiering)
 - Plaats en betekenis van Periodiek Geneeskundig Onderzoek bij schoolkinderen (GW / Geneeskunde)
 - Gemeentelijke lastenontwikkeling en sociale minima (Algem. Economie). Betaling mogelijk.
- Meer info.: WW, Looiersgracht 14, tel: 883120/883529.

BUREAU INTERN. SAMENWERKING

VSB beurzen van Stichting VSB Fonds

De Stichting VSB Fonds biedt aan vijf afgestudeerden van de RL de mogelijkheid om met een beurs (bedragen tussen f 6.000,- en f 12.000,-) een postdoctorale opleiding in het buitenland te volgen of om onderzoek in het buitenland te doen. De studie of het onderzoek moet minimaal 3 en mag maximaal 24 maanden duren. Het beursbedrag bestaat voor de helft uit een schenking en voor de andere helft uit een renteloze lening. Een paar voorwaarden:

- niet ouder zijn dan 26 jaar bij begin van de vervolgstudie;
- de Nederlandse nationaliteit bezitten;
- een sterke motivatie voor de vervolgstudie;
- uitgewerkte studieplannen met begroting.

Voor meer informatie: Ina Engelen, Bureau Internationale Samenwerking, tel. 883211 (tussen 8-12 uur).

First International Antismoking Youth Festival

!! LOOPBAANSTART MET PERSPECTIEF !!

Als je na je studie je loopbaan effectief wilt ontwikkelen, moet je de juiste keuzes maken en activiteiten ontplooiën die hout snijden.

IMA bv kan je behulpzaam zijn bij het maken van een start met perspectief.

In onze cursussen

Loopbaanplanning en Solliciteren/Persoonlijke Presentatie

heben wij de afgelopen jaren tal van hoger opgeleiden met succes begeleid bij de start en/of koersbepaling van hun loopbaan.

Doelgroep: de trainingen zijn op maat ontwikkeld voor afstuderenden, die werk willen maken van hun loopbaan.

Loopbaanplanning: Hoe neem ik de juiste carriere-beslissingen? Hoe verover ik een passende baan met perspectief?

Solliciteren: Self-marketing en technieken van werkveroveren.

Nadere informatie IMA bv Lage Barakken 69b/c Maastricht; en tel: 043-218119.

Aanmelding: IMA bv Voskuilenweg 59, Heerlen; tel: 045-717669.

Standaard Boekhandel
Bergmans
Nieuwstraat 9
6211 CR Maastricht
Tel. 043 - 21 08 25

niet alleen voor studieboeken!

Oké, het is waar, uiteindelijk moet je het zelf doen, maar met een rijopleiding op maat van

AUTORIJSCHOOL R. ten BRINK

Op weg naar je Rijbewijs

- * - Lessen in VW Golf
- * - f 40,- voor 60 minuten

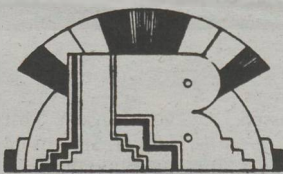
Telefoon 043-613426

Wil je eens echt de "cucina particolare" de typisch Italiaanse keuken, proeven? Kom dan eten in "de Patio".

In oktober en november kun je op dinsdag, woensdag en donderdag van de volgende aanbieding profiteren:

- tagliatelle met kip en courgettesaus fl. 15,-
- tagliatelle met tonijn-tomatensaus fl. 15,-
- spaghetti met spek, champignons en gorgonzolasaus fl. 15,-

Tot ziens!

RISTORANTE "DE PATIO"
HOOGBRUGSTRAAT 76
6221 CS MAASTRICHT
TELEFOON 043-250014

verkeersschool
tel. 611315

Christoffel

Voor auto- en motoropleiding. Geheel verzorgde theoriecursussen. Door te werken met een **stappenplan**, het houden van **proefexamens** onder leiding van **Rijks-gediplomeerde rij-instructeurs**, zijn wij dusdanig van succes verzekerd dat wij u een **EXAMENGARANTIE** aanbieden.

Een goede start naar uw rijbewijs maak je bij:

Autorijschool B. Wellmann

- Lessen in VW Golf
- Volgens Fasenleerplan
- Altijd dezelfde instructeur
- f 39,- voor 60 min.

telefoon: 043 - 613798

Ook voor theorie + spoedcursus

Young people; 18-22 years old, are invited to participate and express their antimoking messages in:

1. Essays; 2. Drawings or photographs; 3. Comics; 4. Cartoons or video;
 5. Music, dance, theatre, etc. 6. Athletics; 7. Other.
- The Festival will take place in Athens, Greece, July 11-14, 1994.
More information: Hellenic Action against cancer; 4 Semitelou Str. 115; 28 Athens, Greece. tel. 7774122; fax. 7788698.

Openingstijden

Het spreekuur 'Studeren in het buitenland' voor studenten en medewerkers wordt gehouden op woensdag- en vrijdagochtend van 09.00 - 11.30 uur in de Infotheek voor Studie en Beroep van Studentenzaken, Oud-Gouvernement, Bouillonstraat 11, kamernr. 0217.

VACATURES

Schriftelijke sollicitatie onder vermelding van vacature-nummer op envelop en brief binnen 10 dagen te richten aan de Dienst P&O. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

Interne vacature 122

Bij de vakgroep Onderwijsontwikkeling en Onderwijsresearch is vacant de functie van

administratief medewerk(st)er 0.5 fte

voor de periode van 01.12.1993 tot 01.05.1994

In verband met zwangerschapsverlof van de vaste medewerkster worden werkzaamheden ten behoeve van de onder vacature 123 genoemde activiteiten verricht.

Taken:

- telefonisch te woord staan van externe contacten;
- verwerken van inschrijvingen voor diverse cursussen;
- alle voorkomende tekstverwerkings- en kopieerwerkzaamheden;
- algemene administratieve ondersteuning.

Functie-eisen:

- HAVO/VWO diploma, bij voorkeur met secretaresse-opleiding;
- goede beheersing van de Nederlandse taal;
- goede communicatieve vaardigheden;
- kunnen werken met WP 5.1.

Werktijden: 08.30-12.30 uur

Salaris: maximaal f 3.303,— bruto per maand (schaal 5) bij een full time aanstelling.

Info: mw. E. Deutekom, coördinator.

Interne vacature 123

Bij de vakgroep Onderwijsontwikkeling en Onderwijsresearch is vacant de functie van

toegevoegd docent(e) 0.4 fte

instroom: zo spoedig mogelijk

vooralsnog tot 01-09-1994

Voor de ontwikkeling en uitvoering van onderwijs voor de Eerstegraads Lerarenopleiding HBO-Gezondheidszorg, de cursus Didactiek in de Gezondheidszorg en andere cursussen op het gebied van deskundigheidsbevordering didactiek voor HBO-instellingen zoeken wij zo spoedig mogelijk een enthousiaste, stressbestendige docent(e) met

- HBO-opleiding (bij voorkeur HBO-V);

- Eerstegraads Lerarenopleiding Gezondheidszorg;

- een brede onderwijservaring in het HBO die bovendien

- onder grote werkdruk een cursus of training kan opzetten en uitvoeren;

- samenwerken leuk vindt;

- bereid is voorkomende cursussen in andere delen van het land te geven;

- en vaardig is met WP 5.1.

Salaris: max. f 5.854,— bruto per maand (schaal 10) bij een full time aanstelling.

Info: mw. E. Deutekom, tel. 881258, coördinator.

Interne vacature 124

Bij de vakgroep Huisartsgeneeskunde is voor de interuniversitaire Werkgroep Onderzoek Kwaliteit Huisartsgeneeskunde (WOK) een functie vacant van:

ONDERZOEKER 0.5fte.

ten behoeve van het project Toetsing voorlichting en informatie aan patiënten.

Het betreft een promotieproject voor de duur van drie jaar, waarin standaarden en richtlijnen voor de voorlichting bij een aantal chronische en acute aandoeningen zullen worden omgezet in toetsingsinstrumenten en -procedures. Deze zullen in het project worden getest op psychometrische eigenschappen, praktische hanteerbaarheid en acceptatie door de doelgroep. Doel is de instrumenten en procedures in te passen in de programma's van deskundigheidsbevordering van huisartsen.

Functie-eisen:

- academische opleiding (geneeskunde, gezondheidswetenschappen bij voorkeur GVO, sociale wetenschappen)

- bij voorkeur kennis van het veld van de huisartsgeneeskunde

- onderzoekservaring, kennis van statistische methoden

- goede contactuele vaardigheden.

Salaris-indicatie:

Aanstelling geschiedt in tijdelijk dienstverband voor de periode van 3 jaar.

Het salaris bedraagt max. f 4.580,— (schaal 10-8 BBRA 1984) bij een full-time aanstelling.

Inschrijvingen omtrent de functie kunnen worden ingewonnen bij R. Grol (043-882334) of R. Kocken (043-882319)

CULTUURWETENSCHAPPEN

ONDERWIJSBALIE

Openingstijden:

maandag: 09.30 - 10.30 uur

dinsdag en donderdag: 13.00 - 13.30 uur

woensdag en vrijdag: 11.30 - 12.15 uur

INSCHRIJVEN 3E JAARS BLOKKEN

Inschrijfformulieren voor het gehele derde jaar zijn verkrijgbaar aan de balie.

Inschrijven voor de derde blokperiode kan tot 1 november.

INSCHRIJVEN 1E EN 2E JAARS BLOKKEN

De studenten die een blok uit het eerste of tweede jaar moeten inhalen of overdoen, dienen zich in te schrijven voor deze blokken. De inschrijfformulieren zijn verkrijgbaar aan de Onderwijsbalie.

STUDIE-ADVISEUR

Zoals je hopelijk al wist, is Thijs Hoex terug als studie-adviseur voor CWS studenten. In de studiegids stond nog niet vermeld waar en wanneer je langs kon komen.

Hij is aanwezig op maandag, dinsdag, woensdag en vrijdag.

Open spreekuur: woensdag van 10.00 - 11.00 uur.

Voor een afspraak buiten het spreekuur kun je bellen, tel. 883616.

SECRETARIS VASTE COMMISSIE VOOR DE EXAMENS

Als je vragen hebt over het examenreglement, over toetsen, studiepunten, etc., dan kun je terecht bij de secretaris van de VCE, Resi Peters, kamer 0023, tel. 883487 (dinsdag t/m vrijdag).

CWSV ORAKEL

ORAKEL is verhuisd. We zitten nu in de Abtstr 2a (dat is de straat tegenover de poort van de economische faculteit), in kamer 1.001. Dat is lastig, maar hopelijk ook tijdelijk.

De boekenverkoop vindt nu dus ook daar plaats, en wel op maandag en dinsdag, van 13.00 tot 14.00 uur.

de orakel-agenda

I.v.m. de aankomende bestuurswisseling en bijbehorende Algemene Leden-Vergadering (ALV) wordt oktober een rustige maand bij ORAKEL: 9 nov: Sprookjes uit "Duizend en een Nacht"

17 nov 17:00 maak kennis met het nieuwe Orakelbestuur!! (en neemt afscheid van het oude): Borrel, Spiegelzaal, Kapoenstraat.

De commissie buitenland zoekt nieuwe leden, zie hiervoor ook het artikel in de Id. Ben je geïnteresseerd, bel dan naar Wieke: 043-637817.

De activiteitencommissie, (je weet wel van de feesten, weekends, poezienachten, filmnachten etc....) heeft ook actievelingen nodig, die zitting willen nemen in een DENKTANK (en later misschien ook in een doetank)

Ben je geïnteresseerd kom dan Woensdag 10 November om 14:00 naar de eerste Denktank-Oprichtings-Vergadering, in de Orakelkamer, Abtstraat 2a!!!

Tussen haakjes: de foto's van het introductieweekend liggen op de Orakelkamer. Je kan ze daar bekijken en eventueel bijbestellen. Ze blijven hier (hopelijk) liggen tot vrijdag 10 november.

LID WORDEN?

Lid worden hebben we iets handiger gemaakt. Je kunt een accept-giro ophalen in de ORAKEL-kamer. Vul 'm in, stuur 'm op en voila: je bent lid.

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

Balie en spreekuur Bureau Onderwijs

Spreekuur: maandag t/m vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 15.15-16.15 uur. Balie: maandag t/m vrijdag van 10.00-11.00 uur en van 15.30-16.00 uur. Buiten deze tijden zijn de medewerkers van het bureau niet bereikbaar, hetzij voor zeer dringende zaken. Het reductiebureau verkoopt (statistiek)boeken in de ochtend (10.00-11.00 uur) aan de balie van het bureau onderwijs.

Voortgangstoets FdGW

Vrijdag 26 november a.s. wordt voor alle studenten de voortgangstoets van de Faculteit der Gezondheidswetenschappen afgenomen. Voor alle deeltijders VW vindt afname plaats in sporthal 'Randwijk', voor alle andere studenten Gezondheidswetenschappen in sporthal 'de Dousberg'; aanvang: exact 10.00 uur tot 14.00 uur. Vanaf 09.30 uur kunt u in de zaal plaatsnemen. Indeling: op studentnummer. Studenten die een extra vgt (moeten) maken kunnen zich tot 15 november 1993 inschrijven tijdens het spreekuur bij E. van Eijdsen, kamer 1.235. De voorlopige antwoordsleutel ligt om 14.00 uur aan de balie van het Bureau Onderwijs, Uns 50. Gebruik een HB-potlood. Een geldige collegekaart is verplicht!; leg deze bij binnenkomst links vooraan gereed op uw tafel. Kom op tijd want na 10.00 uur wordt u niet meer in de zaal toegelaten. Tot een week na afname van de toets kunt u opmerkingen (1 opmerking per vel) in de rode brievenbus van het Bureau Onderwijs deponeren. Let op!: Gelieve uw antwoordformulieren in de zaal bij uw surveillant in te leveren!

Voortgangstoets Milieugezondheidskunde

Vrijdag 26 november a.s. wordt voor alle studenten MGK de voortgangstoets van Milieugezondheidskunde afgenomen. Afname vindt plaats in sporthal 'Randwijk' te Maastricht, aanvang exact om 10.00 uur tot 14.00 uur. Vanaf 09.30 uur kunt u in de zaal plaatsnemen. Plaatsindeling is op studentnummer. De voorlopige antwoordsleutel ligt om 14.00 uur aan de balie van het Bureau Onderwijs, Uns 50. Een geldige collegekaart is verplicht!

Agora

Diegene die lid zijn en nog geen geel stickertje op hun postvakje hebben kunnen dit tijdens het Agora spreekuur van 10-11 uur ophalen.

GVO-cahiers

Bij het secretariaat van de vakgroep GVO zijn gratis GVO-cahiers (doctoraal-scripties, onderzoeksverslagen, nota's rapporten en voorpublicaties op GVO-gebied) af te halen door studenten en medewerkers. Inlichtingen: secretariaat vakgroep GVO, P. Deb. 1, tel. 882406.

Blok 2.3.M.

Studenten die in november starten met het blok 2.3.M. wordt geadviseerd het volgende boek aan te schaffen: Norbert Elias, Het Civilisatieproces. Sociogenetische en psychogenetische onderzoekingen, AULA, 1990, fl. 69,90. Dit boek wordt in zijn geheel in dit blok behandeld, en is verkrijgbaar bij de Academische Boekhandel.

Stage-mogelijkheid binnen het Interregionale Project Gezondheidszorg

Binnen het Interregionale Project Gezondheidszorg (IPG), een project van de Europese Gemeenschap, wordt een aantal van onderzoeks- en samenwerking-onderwerpen uitgevoerd. M.b.t. de vergelijkende beschrijving van de ziekenhuizen wordt ook naar een analyse van de geleverde patiëntenzorg gestreefd. Met het Amerikaanse patiënten-

classificatie-systeem diagnosis related groups (DRGs) is er een gedetailleerde meting van de 'case-mix' van de patiënten in een ziekenhuis mogelijk. Met een gestandaardiseerde 'case-mix' kunnen patiëntengebaseerde efficiency vergelijkingen worden uitgevoerd. Het stageonderwerp betreft het opzetten van een DRG-gebaseerde vergelijking van de patiënten in twee ziekenhuizen (het St. Jans Ziekenhuis te Genk en het Academisch Ziekenhuis te Maastricht), met verder gaande methodische vraagstukken (b.v. homogeniteit van inzet van middelen binnen de DRGs) en vergelijkende efficiency-analyses (b.v. verschillen tussen afdelingen). Gezocht wordt een student(e) Gezondheidswetenschappen, afstudeerrichting Beleid en Beheer, met ervaring in het gebruik van PCs en interesse in kwantitatieve analyses. De stage-instelling is het Academisch Ziekenhuis Maastricht i.s.m. de Vakgroep Economie van de Gezondheidszorg. Voor informatie: Prof. Dr. R. Leidl, vakgroep EGZ (tel. 881727) of Dr. G. Voss, AZM (tel. 877433).

Marketingdag

Studievereniging Beleid & Beheer van de Gezondheidszorg (SBBG) organiseert MARKETINGDAG

Wo. 24 nov., 09.30-13.30u., Statenzaal (Oud Gouvernement). "Hoe werkt marketing in de praktijk van de gezondheidszorg?" Vier gastsprekers gaan in op deze vraag en vertellen over ervaringen met marketing in de eigen organisatie, t.w. een ziekenhuis, een verzekeringsmaatschappij en twee kruiswerkorganisaties. Kaartverkoop vanaf maandag 15 november op de UNS50 in het trefcentrum, tussen 12.00 - 13.00u. Let ook op onze groene SBBG-posters voor meer informatie. Iedereen is van harte welkom!

Studievereniging Milieugezondheidskunde Gaea

Sinds april 1993 bestaat er een studievereniging voor milieugezondheidskunde, genaamd Gaea. Met allerlei activiteiten willen wij het contact tussen docent en student en studenten onderling verbeteren. Gaea zoekt hiervoor nog één bestuurslid en mensen voor het vullen van de verschillende commissies. Geïnteresseerden kunnen hiervoor contact opnemen met Ingeborg de Wolf (bestuur + diverse commissies), 043-219196 of met Jaco van Duivenboden en Bas van der Loo (redactiecommissie) 043-639509 of 043-630369. Meld u massaal aan!

ECONOMIE

Wijziging van literatuur voor de doctoraalkeuzeblokken 2045V en 2031V

De literatuur voor blok 2045V "Economics, Technology and International Trade", aangeboden in blokperiode 3, wordt: "Coombs/Saviotti/Walsh, Economics and Technical change", Macmillan Education plus blokboek en daar gegeven literatuur.

De literatuur voor blok 2031V "General equilibrium and international Trade", aangeboden in blokperiode 4, wordt: "Grossman/Helpman, Innovation and Growth in a World Economy", MIT Press 1991.

De punten 'duale functies' en 'numerieke programmering' van dit blok komen te vervallen.

Voor verdere informatie kunt u terecht bij Dr. Thomas Ziesemer, kamer 0.020 MERIT, tel.883872.

TOETSEN FdEW

- Statistiek 2.5. + Besliskunde 2.6.

De toetsen Statistiek 2.5 + Besliskunde 2.6 vinden plaats in Sporthal Randwijk 2, Sorbonnelaan 180.

- Kwantitatieve Methoden 2.1 voor inschrijvers

De toets Kwantitatieve Methoden 2.1 voor inschrijvers (dus niet voor ingeroosterde studenten!) vindt plaats in Sporthal Randwijk 2, Sorbonnelaan 180.

- Kennistoets 2.1 voor studenten AE, IM en IES

Kennistoets 2.1 voor studenten AE, IM en IES is verplaatst naar De Heeg!

- Bedrijfsethiek + Gender and Economics

De toetsen Bedrijfsethiek + Gender and Economics zullen worden afgenomen in kamer 1.001, Tongersestraat 53.

- Kennistoets 1.1. + Kwantitatieve Methoden 1.1. voor recidivisten, voorwaardelijken en extranei

Recidivisten, Voorwaardelijken en Extranei maken Kennistoets 1.1 + Kwantitatieve Methoden 1.1 in Sporthal De Heeg (óók als zij het onderwijs volgen!!).

- Inschrijving aan de zaal

Om eventuele problemen rond de inschrijving aan de zaal snel te kunnen oplossen wordt u verzocht de kopie van uw inschrijfformulier mee te nemen.

- Uitgebreide antwoordsleutels

Uitgebreide antwoordsleutels en -modellen worden - uit oogpunt van bezuiniging - niet meer in veelvoud voor de studenten gedrukt. Enkele exemplaren van de uitgebreide antwoordsleutels liggen ter inzage bij de Onderwijsbalie tijdens de gebruikelijke openingstijden. Voor informatie: zie voorblad betreffende toets.

- Beknopte antwoordsleutels

Beknopte antwoordsleutels zijn - indien door de docent aangeleverd - na afloop van de toetsen beschikbaar.

- Inschrijvingen voor toetsperiode 2 tot 06.12.1993

Inschrijfformulieren voor toetsperiode 2 zijn vanaf 02 november bij de onderwijsbalie beschikbaar. De uiterste inschrijffdatum is 06 december 1993. Inschrijven na deze datum is niet mogelijk.

AANVULLENDE INFORMATIE TOETS STATISTIEK 2.5

Deelnemers aan de toets Statistiek 2.5 van 4 november a.s. dienen zich te realiseren, dat naast de leerstof zoals die staat vermeld in de handleiding Kwantitatieve Methoden (1993/1994) ook de bijbehorende voorkennis bekend wordt verondersteld. Meer in het bijzonder zal worden uitgegaan van bekendheid met de begrippen "dummy-variable" en "multicollinearity", zoals die staan beschreven in Wonnacott & Wonnacott chapter 14-1 resp. 15-5.

GEËN VRIJSTELLINGEN BIJ KWANTITATIEVE METHODEN 2.1

De toets Kwantitatieve Methoden 2.1 (KM 2.1) is ondeelbaar! Deze bestaat dus niet meer - zoals vorig jaar - uit twee te onderscheiden delen wiskunde en statistiek! Een behaalde voldoende voor het onderdeel wiskunde of statistiek van een KM 2.1-toets van het vorige studiejaar kan dan ook niet meer worden meegenomen naar de komende toets KM 2.1! Mocht u hierover nog vragen hebben, zoek dan contact met H. de Graaff, tel. 883791/3834.

DE TOETS KWANTITATIEVE METHODEN 2.1 VAN 4 NOVEMBER**Leerstof:**

- handleiding van Kwantitatieve Methoden 2.1 (1993/94), behalve section 7 van week 4,
- de in deze handleiding als leerstof aangegeven literatuur.

Toegestane hulpmiddelen:

- het aan het begin van de toets verstrekte materiaal.
- rekenapparaat.

Toets:

de toets bestaat uit 30 meerkeuzevragen met vier alternatieven, waarvan er steeds één juist is.

Score en normering:

elke meerkeuzevraag levert 0 of 1 punt op; voor een voldoende dient u tenminste 17 punten te behalen.

DE TOETS STATISTIEK 2.5 VAN 4 NOVEMBER**Leerstof:**

- zie handleiding van Kwantitatieve Methoden 2.1 (1993/1994): de aangegeven leerstof van week 5 t/m 7,
- uit Wonnacott & Wonnacott: chapter 14-1 (dummy variables) en chapter 15-5 (multicollinearity).

Toegestane hulpmiddelen:

- het aan het begin van de toets verstrekte materiaal.
- rekenapparaat.

Toets:

de toets bestaat uit 12 meerkeuzevragen (met vier alternatieven, waarvan er steeds één juist is) en één open opgave.

Score en normering:

elke meerkeuzevraag levert 0 of 1 punt op en de open opgave maximaal 6 punten; voor een voldoende dient u tenminste 11 punten te behalen.

DE TOETS BESLISKUNDE 2.6 VAN 4 NOVEMBER**Leerstof:**

handleiding van Kwantitatieve Methoden 2.1 (1993/94): de stof van week 3 en 4 minus section 7.

Toegestane hulpmiddelen:

- het aan het begin van de toets verstrekte materiaal.
- rekenapparaat.

Toets:

de toets bestaat uit 9 meerkeuzevragen en één open opgave.

Score en normering:

elke meerkeuzevraag levert 0 of 1 punt op en de open opgave maximaal 6 punten. Voor een voldoende dient u tenminste 9 punten te behalen.

ECONOMISCHE ANALYSE VAN HET RECHT

Studenten die aan het overwegen zijn om volgend jaar het blok rechtseconomie te lopen, worden hierbij uitgenodigd om nader kennis te maken met dit nieuwe vakgebied op de **jaarlijkse Studentenconferentie Rechtseconomie** (waarmee het blok traditioneel wordt afgesloten). De studenten van dit jaar verdedigen er de resultaten van hun onderzoek en paper op donderdag **4 november a.s.** in de Tongersestraat 53, kamer **0.03B** (Filmzaal) van 8.30 tot 18.00 uur. Men is vrij één of meerdere presentaties bij te wonen. Uitgebreid programma verkrijgbaar bij mw M. Soudant, T553, kamer 1.070.

INSCHRIJVING STUDIEJAAR '93/'94

Studenten die voorlopig ingeroosterd staan (omdat ze hun (her)inschrijvingspakket nog niet aan de Dienst Studentzaken geretourneerd hebben en/of hun collegegeld nog niet betaald hebben) wordt dringend verzocht hun inschrijving voor studiejaar 1993/1994 ten spoedigste in orde te maken.

Nalatigheid in dezen kan vervelende consequenties hebben, o.a. in verband met deelname aan toetsen en inroosting voor de komende blokperiodes.

ONDERWIJSBALIE

Het onderwijsmateriaal voor blok 2 is vanaf 2 november bij de Onderwijsbalie (primair materiaal zoals blokboeken en roosters) en bij het Reductiebureau (secundair materiaal zoals handleidingen en literatuurklappers) af te halen. **De Onderwijsbalie is van 2 t/m 8 november geopend van 10.00 tot 16.00 uur.**

LIJST VAN HET BESCHIKBARE ONDERWIJSMATERIAAL VOOR DE DOCTORAAL KEUZEVAKKEN (JAREN 3 EN 4):

Blokboeken: 2011V, 2012V, 2013V, 3005K, 5008K, 5009V, 5012K, 5013K, 5015K, 5018K, 5019V, 5033V, 6007K, 6008K, 6010V, 6011K, 7002K, 7024K, 8002K.

Literatuurklappers: 3005K, 5009V, 5012K, 5013K, 5015K, 5018K, 5019V, 6008K, 6010V, 6011K, 7002K, 8002K.

STICHTING REDUCTIEBUREAU ECONOMIE

Het reductiebureau is elke dinsdag, woensdag en donderdag geopend van 10.30 tot 12.30 uur.

RECHTSGELEERDHEID**Openingsdagen Onderwijsbalie BO**

Maandag t/m vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 14.15-15.15 uur. Op maandagavond is de balie ook geopend van 20.00-21.00 uur.

Bloktoetsen blok 1 dagopleiding

LET OP: DE INDELING VAN DE TOETSEN IS GEWIJZIGD!

04.11: Inleiding Ned. recht (jr. 1 NR) 09.00-12.00 uur Sporthal de Heeg; Overheid en privaatrecht (jr. 2 FR) + Bedrijfseconomie II (jr. 3 FR) + Europees institutioneel recht (jaar 4 FR) + keuzeblok Bouwrecht (jr. 4 NR) 09.00-12.00 uur Sporthal Daalhof; Rechtsgeschiedenis (jr. 2 NR) 13.00-16.00 uur Sporthal de Heeg.

05.11: Keuzeblokken (uitgezonderd Bouwrecht) (jr. 4 NR) 09.00-12.00 uur Sporthal Daalhof; Rechtshandhaving (jr. 2 NR) 13.00-16.00 uur Sporthal Geusselt; Arbeid (jr. 3 NR) + Openbare financiën II (jr. 4 FR) 13.00-16.00 uur Sporthal de Heeg

Adressen toetslocaties:

Sporthal Geusselt, Olympiaweg 81 te Maastricht.

Sporthal de Heeg, Roserye 500 te Maastricht.

Sporthal Daalhof, Goudenweg 190 te Maastricht.

Bloktoetsen blok 1 avondopleiding

19.11: keuzeblokken jaar 6+7: collegezaal Zw4 18.30-21.30 uur.

Verplichte literatuur blokttoets rechtshandhaving, onderdeel burgerlijk procesrecht:

1. Uit Hugenholtz/Heemskerk (16e druk): de nrs. 1, 2, 5 t/m 15, 18, 19, 21 t/m 27, 43 t/m 46, 48 t/m 83, 85 t/m 101, 105 t/m 108, 110 t/m 114, 115 t/m 116, 136, 147 t/m 149, 152, 154, 250 t/m 269, 298 t/m 303, 305 t/m 306 en 311.

2. Uit Strikwerda, Inleiding i.p.r. (3e druk) de nrs. 215 t/m 216, 222, 231 t/m 236, 239, 246 t/m 248, 255 t/m 258, 262, 270 t/m 271, 275 t/m 280.

3. Het volledige literatuurboek.

Verkrijgbaar aan de balie:

- Vanaf 01.11 aanmeldingsformulieren blok 3 dagopl. NR en FR; blok 2 avondopl. jr 1 t/m 5. **Sluitingstermijn inschrijving 30.11.1993!**

- Vanaf 01.11 roosters en blokboeken blok 2 dagopl. NR en FR.

- Vanaf 08.11 roosters en blokboeken blok 2 avondopl. jr 6+7.

Afhalen opstellen: De opstellen van de herkansingsronde zullen nog 1 week aan de balie liggen. Daarna gaan ze naar het archief en zijn ze niet meer af te halen.

Blok DETENTIE

Het blokboek wordt tijdens de eerste bijeenkomst op 16 november (kamer 1106

OG - 08.30 - 10.30) uitgereikt.

Men wordt verzocht aan te schaffen: C. Kelk, Kort begrip van het detentierecht, derde druk, Ars Aequi Libri, Nijmegen, 1993.

Voorlichting keuzeblokken

Op maandag 08.11 a.s. om 14.00 uur zal er in de collegezaal Zw4 een voorlichtingsbijeenkomst keuzeblokken gehouden worden voor derdejaars studenten Ned. recht. Voor meer informatie zie de informatieborden bij de balie Bureau Onderwijs.

Colleges

04.11: college Rechtsgeschiedenis (avondopl.) 18.30 uur pract. 1001bN.
11.11: college Rechtshandhaving (avondopl.) 20.00 uur Collegezaal Zw4 door L. Pellis.

Informatie over STIR/SWOL subsidie

Ook dit jaar (1993/1994) zijn er weer verschillende beurzen beschikbaar voor het volgen van cursussen op verschillende vakgebieden (o.a. Mensenrechten, Rechtsvergelijking, Internationaal recht etc.). Voor meer informatie kijk op de prikboards. Voor aanmeldingsformulieren STIR/SWOL subsidie kun je terecht bij Bureau Internationalisering. (Alleen tijdens spreekuur: dinsdag en donderdag van 10.15-11.15 uur)

Mini-cursus voor eerstejaars

Ten behoeve van alle eerstejaars studenten en vooral voor degenen die onlangs zijn ingestroomd, zal een bibliotheekcursus worden gegeven in de week van 22 november. De mini-cursus is een praktijkoefening in het snel zoeken van literatuur in de bibliotheekcomputer. Deze cursus zal een half uur duren en zal plaatsvinden voor kleine groepen. Deelname geschiedt uitsluitend na intekening op lijsten die tot 17 november liggen op de balie van het studielandschap rechten.

Data: 22 tot en met 26 november 1993;

Tijd: 9.00 uur of 9.30 uur;

Plaats van de cursus: Bonnefantenstraat 2, computerruimte.

Agenda Juridische Faculteitsvereniging Ouranos:

16.11: Algemene Ledenvergadering

22.04.94!!: Gala in de Grotten van Valkenburg

Voor informatie ben je altijd welkom tijdens ons spreekuur in de typekamer Nieuwenhof op ma, di, do, vr van 12.30 - 13.30

Voor inschrijving, let op de posters!!!!

Agenda Jurist In Bedrijf 1993 1994

1 december: SOLLICITATIEMIDDAG (OEFEN JE SOLLICITATIEBRIEF!)

februari: bedrijvendag

maart: individuele gesprekkendag

juni: opleidingsmiddag

HOUDT OOK HET JIBULLETIN IN DE GATEN!

ELSA SEMINARS & CONFERENCES

22-26.11: Elsa Malta (Gzira). Introduction to International Maritime Law. Deadline: 15 oktober.

1-5.12: Elsa Munchen. Art and Law in Europe. Deadline: 31 oktober.

2-6.12: Elsa Passau (Germany). Russia - Development of a new legal system. Deadline: 11 november.

Meer informatie op het mededelingsbord van ELSA en tijdens het spreekuur 13.30-14.30.

Economische, sociale en culturele rechten: een agenda voor de jaren '90.

Op 10 december 1993 zal het 45 jaar geleden zijn, dat de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens aanvaardde. Ter gelegenheid van deze verjaardag organiseert het Centrum voor de Rechten van de Mens (i.o.) van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Rijksuniversiteit Limburg op 10 december 1993 een symposium waarin de bescherming en de bevordering van de economische, sociale en culturele rechten centraal zullen staan. Het symposium is bedoeld om specifieke aandacht te vragen voor een versterking van de bescherming en bevordering van de economische, sociale en culturele rechten in de jaren 90.

Begin 1994 zal een boek worden gepubliceerd, waarin essays van leden van het Centrum over deze problematiek zullen zijn opgenomen. Dit boek zal in 1994 aan de deelnemers van het symposium worden toegestuurd. De kosten van deelname bedragen f 75,- (voor studenten en AIO's f 50,-), inclusief het boek, een lunch en een receptie. Voor een programma met inschrijfkartaar voor nadere informatie kunt u zich wenden tot: Mw Ingrid Westendorp, Rijksuniversiteit Limburg, Vakgroep Internationaal en Europees Recht, Postbus 616, 6200 MD Maastricht, tel: 043-88 32 33, fax: 043-25 78 18. (Zie ook de informatieborden balie Bureau Onderwijs)

GENEESKUNDE**Cie Praktisch Medisch Onderwijs 1-6 zoekt student**

Gezocht: een actieve tweede fase student(e) met kritische kijk op onderwijs voor de Cie Praktisch Medisch Onderwijs 1-6 (PMO1-6). Deze Cie houdt zich bezig met de herziening van al het praktisch medisch onderwijs in ons curriculum in de jaren 1 t/m 6 in algemeen zin. Van de student(e) wordt een actieve rol verwacht in het vertegenwoordigen van (tweede fase) studentenbelangen en het meedenken en discussiëren over praktisch medisch onderwijs. Voor inlichtingen en sollicitatie kunt u voor 11 november contact opnemen met Anton de Louw (043-433230) of Robert van Baarle (043-258221).

Mededelingen Buro Onderwijs

Diploma-uitreikingen Faculteit der Geneeskunde ac. jaar 1993/1994

Woensdag 24 november 1993

Doctoraal 14.00 uur; Basisarts 15.00 uur

Woensdag 23 maart 1994

Doctoraal (tijdstip wordt t.z.t. bekend gemaakt)

Basisarts (tijdstip wordt t.z.t. bekend gemaakt)

Woensdag 15 juni 1994

Doctoraal 14.00 uur; Basisarts 15.00 uur

Woensdag 14 september 1994

Propaedeuse (tijdstip wordt t.z.t. bekend gemaakt)

Doctoraal (tijdstip wordt t.z.t. bekend gemaakt)

Basisarts (tijdstip wordt t.z.t. bekend gemaakt)

De uitreikingen vinden steeds plaats in de St. Janskerk te Maastricht. **Let op:** meestal studeert er een groot aantal doctorandi en basisartsen in maart af. Mocht er naast 23 maart een extra uitreiking nodig zijn, dan vindt deze plaats op woensdag 30 maart 1994. Houdt hier dus in je planning rekening mee!!

Vaardigheidstoets jaar 6 van 20 en 21 januari 1994

Zesdejaars studenten die deel willen nemen aan de vaardigheidstoets van 20 en 21 januari 1994 kunnen zich tot uiterlijk **10 december** telefonisch aanmelden bij Margriet Broens (tel. 1514) of Resie Roex (tel. 1813). Na deze datum worden geen aanmeldingen meer aangenomen. Voor verdere informatie verwijzen wij naar brief BO-nr 93-32-093 die in augustus naar alles zesdejaars studenten is verstuurd en waarvan een kopie hangt op de infoborden bij de balie van Bureau Onderwijs.

Mededeling Bureau Internationale Betrekkingen

Wijzing spreekuurtijden Bureau Internationale Betrekkingen

Dinsdag 12.30-13.30 uur. UN50, nivo 3, kamer 3.324, tel. 881524.

Vrijdag 11.30-12.30 uur, Bureau Onderwijs UN50, nivo 1, kamer 1.150A, tel. 1842.

MFV REFLEX

De Introductie Commissie Geneeskunde zoekt nieuwe leden. Meer informatie of geïnteresseerd? Bel Jerome, tel. 043-477114.

Cie Complementaire Geneeskunde organiseert een lezing over orthomoleculaire geneeskunde. Dit is een tak van de gezondheidszorg die zich bezighoudt met het opsporen en behandelen van voedingsdeficiënties. De lezing wordt gegeven door dhr. Reijntjes, arts. Hij zal eerst vertellen over orthomoleculaire geneeskunde in het algemeen, daarna zal hij uiteenzetten welke rol orthomoleculaire geneeskunde kan spelen bij de behandeling van chronische vermoeidheid, een veel voorkomend probleem in de gezondheidszorg. Datum: 10 november. Lokatie: UN50. Tijdstip: 19.30 uur. Entree 1,50 voor Reflex leden, 2,- voor niet-leden.

VRIJDAG 19 NOVEMBER KO-FEEST IN DEN HIEMEL

Vrijdag 19 november organiseert Ko-Beraad weer het jaarlijks terugkerende Ko-feest voor jaar 4, 5 en 6 MF. Jullie zijn allen van harte welkom vanaf 22.00 uur in den Hiemel. Kaartverkoop is aan de zaal en de entreekosten bedragen FL 2,50. Dus co-schappers zet je ziekenhuiszorgen aan de kant en kom weer eens lekker swingen en bijkletsen met je jaargenoten. Ik hoop dat ik jullie daar allen zal zien.

Stichting MIC zoekt bestuursleden

Stichting Medisch Interfacultair Congres (MIC) organiseert jaarlijks een landelijk interfacultair congres over een medisch onderwerp. De voorbereidingen van het vierde congres, in januari 1994, met als titel "De pijn die leeft" zijn inmiddels in volle gang. Het bestuur van de stichting MIC bestaat uit studentenvertegenwoordigers van de verschillende medische faculteiten. Voor elk congres wordt een nieuw bestuur samengesteld. Voor de organisatie van het vijfde congres in 1995 zoekt de stichting MIC geneeskundestudenten die geïnteresseerd zijn zitting te nemen in het nieuwe bestuur. Voor meer informatie: Laetitia Schimmel (043-631184) of Wilko Spiering (043-670071).

Co-schap Sociale Gezondheidszorg

In het kader van het co-schap Sociale Gezondheidszorg zijn er stageplaatsen beschikbaar in de volgende periodes in 1994: 10-28 januari, 7-23 maart en 30 mei-17 juni. Stages kunnen worden gelopen in de Algemene (preventieve) gezondheidszorg, Jeugdgezondheidszorg, Bedrijfsgezondheidszorg of Verzekeringsgeneeskunde. Deze stage geldt als keuzeonderwijs. Voorwaarde is dat minstens een groot co-schap is gelopen. Informatie en aanmelding bij C. Thijs, tel. 882389/882373.

De Stichting Thuiszorg Zuid-Limburg zoekt kandidaten, die op afroep en op vrijwillige basis zouden willen fungeren als

slaapwacht

in wisselende thuissituaties

Tijdens uw aanwezigheid wordt van u verwacht dat u, naast het verrichten van eenvoudige zorgverlenende taken, vooral de cliënt gerust kunt stellen.

Uw aanwezigheid beslaat het tijdsbestek tussen 22.00 en 08.00 uur. Als vergoeding wordt u een bedrag van f 25,- per nacht toegekend.

Indien u belangstelling heeft, kunt u contact opnemen met de Stichting Thuiszorg Zuid-Limburg, mevr. R. Corten of mevr. R. Mennens, tel.: (043)- 291111.

Agenda

- donderdag 4 november
'Literaire kaalslag in Spanje', Letters bij de Lunch, Stadsbibliotheek, 12.30
'Structuur en functioneren van de bersen', lezing door prof. dr. J. Jolles, Nieuwenhofzaal, 20.00
The power concert, The London Chamber Orchestra, Vrijthoftheater, 20.15
- vrijdag 5 november
'Victor', toneel, M'46, Pesthuys, 20.00
'Concerto meastroso', dubbelpianoconcert R.Moens/M. Bonnemayers, Auwe Stiene, 20.15
Jubileumconcert, Crescendo Amby & LSO, Theater aan het Vrijthof, 20.15
'Ramirez', toneel, Onafhankelijk Toneel, Toneelacademie, 20.30
- zaterdag 6 november
Limburgse componisten uit de 20ste eeuw, Gulick Vocaal Ensemble, Conservatorium, 20.00
Conservatorium Big Band, Stedelijke Scholengemeenschap, 20.00
'Concerto meastroso', dubbelpianoconcert R.Moens/M. Bonnemayers, Auwe Stiene, 20.15
'Juilliard String quartet', Kamermuziek, Vrijthoftheater, 20.15
- zondag 7 november
Literair matinee over Turkije, Boekhandel Arcadia, 14.30
'Zwerfers', familie-dansvoorstelling, Danstheater Arena, Theater aan het Vrijthof, 14.30
Frans chansons, Koor Pancharter, St. Janskerk, 15.30
'Victor', toneel, M'46, Pesthuys, 20.00
- dinsdag 9 november
Debatwedstrijd, voorronde, Satyricon, 20.00
Nederlands Dans Theater 3, ballet, Theater aan het Vrijthof, 20.15
'Gelspel in goud en loodgrits', dans, Theaterwerkplaats/Emilie Sterkenburgh, Kruis van Bourgondië, 20.30
- woensdag 10 november
Orkest van de 18-de eeuw, klassieke muziek, Theater aan het Vrijthof, 20.15
'Gelspel in goud en loodgrits', dans, Theaterwerkplaats/Emilie Sterkenburgh, Kruis van Bourgondië, 20.30
'Nooit meer dansen', theater, Lösstheater, 20.30
- donderdag 11 november
J.C. Tanslezing, 'Die post-kommunistische Epoche', A. Zioujev, Aula TS53, 15.15

Eigenzinnige mode in galerie Amarna

Draakjes, driehoeken en sex

nemen. Eigenaresse Trudy holt naar beneden en komt terug met twee roze en groen gestreepte panty's. Die heeft ze zelf van de kunstenaar gekocht. Uit de groene segmenten steken de haaievinnen, of "draakjes", zoals de galeriehouster ze zelf noemt. "Toen ik ze aantrok viel dat rose natuurlijk weg, dus ik leek net een groen gestreept draakje." Onoverkomelijk was dat niet, want Trudy en haar vriend en collega-galeriehouder Peter Pirson houden van hedendaagse vormgeving met een grote H. Vernieuwing en verdieping zijn daarbij de kernwoorden, en dat geldt ook voor het andere specialisme van galerie Amarna: de hedendaagse sieradkunst. Op de iets ruimere benedenverdieping van het pand aan de Rechtstraat bevindt zich de vaste sieradencollectie. "Mensen staan vaak heel verbaasd", zegt Trudy. "Zoiets bijvoorbeeld, wat moet je daar nou mee?" Ze wijst op een metalen driehoekje, zo'n drie centimeter lang en één centimeter dik. In iedere zijde is een halve cirkel uitgespaard. Het glimt erg mooi in de vitrine. "Ja, maar als je het driehonderd keer opblaast en het langs de snelweg plaatst, dan ziet iedereen er wél de kunst van in." Trudy wijst bovendien op de filosofie achter de versierelen. Die heeft vaak iets te maken met seksualiteit, want "dat is voor de meeste kunstenaars kennelijk toch heel belang-

rijk". Ter illustratie laat ze een platte ijzere ring zien, met daarop een ondoorgroendelijk doolhof van vierkantjes, rondjes en alle vormpjes die daar zoal tussen zitten. "Dat gaat over sex", weet ze. Overigens bestaat de vaste collectie niet louter uit typisch vrouwelijke accessoires als oorbellen en broches. Achter in de zaak bevindt zich bijvoorbeeld een collectie strikken. Opmerkelijk is het gebruik van een opgerold lapje stof of papier dat in het midden horizontaal over de strik is bevestigd. Van een afstand lijkt het een hoogst ongebruikelijke bewaarplaats voor een potlood. Een en ander zal ongetwijfeld beter zijn te bezichtigen als de kleine galerie binnenkort een uitbreiding krijgt in het belendende pand. Daar zat eerst een nogal vieze student, die volgens de galeriehouster bovendien overlast veroorzaakte. De student werd eruit gezet, de galerie ging er na kort nadenken in. Trudy: "Want we wisten, zo'n kans krijgen we nooit meer."

Eugène Baak

'Eigenzinnige mode, deel III' bij Galerie Amarna. Ontwerpen van Kris Hendriksen, Marlies Maes en Pierre Janssen. Nog tot en met 13 november. di t/m vr 11.00 - 18.00.

is het typisch voor een man, om in zijn mode-ontwerpen de vrouwelijke vormen zo pregnant te accentueren? "Je bedoelt", gist galeriehouster Trudy Kleijnen, "ziet Pierre Janssen de vrouw als lustobject?" Inderdaad. "Nee", zegt Trudy. "Dat hoeft je niet op te schrijven, hoor, maar Pierre is homoseksueel." Janssen is een van de drie modekunstenaars die exposeren in galerie Amarna. De eerste verdieping van het kleine zaakje is hiervoor omgetoverd in een artistiek verantwoorde kledingwinkel. Droogbloemen op de grond, een tafeltje uit grootmoeders tijd en achtergrondmuziek om stiltes langer te kunnen laten duren. Stiltes van verbazing en bewondering, want aan de creaties van Janssen en collega's Kris Hendriksen en Marlies Maes ligt vanzelfsprekend complexer denkwerk ten grondslag dan aan -pak 'm beet- de collectie van de Wibra. Het werk van Janssen bijvoorbeeld, gaat uit van de gedachte dat iedere vrouw het waard is om gezien te worden. Ook zij, wier vruchtbare jaren inmiddels zijn verworven tot een vage herinnering. De ontwerpen zijn dan ook nadrukkelijk aangepast aan de vorm, met ruimte voor een al wat oudere boezem en dito buikpartij. Bijzonder is Janssens oog voor detail. In diverse jurken groeien kleine haaievinnen uit de basisvorm, die stuk voor stuk een autonome positie lijken in te

Scenario's, soep en sex

Niet zelden is de kwalificatie mislukking terecht, wanneer de kunstenaar zichzelf en zijn métier tot onderwerp van zijn werk verheft. Kennelijk laat de lichtheid van het eigen bestaan zich moeilijker op papier, in muziek of beelden vangen dan andermans sores. Gewoonlijk is een gebrek aan humor hier debet aan. Een theorieje waarop bij cultuur- en wetenschapstudies wellicht nog eens gestudeerd kan worden, in dit artikel alvast de belangrijkste toets ter beoordeling van 'In The Soup', de vierde film van de Amerikaan Alexandre Rockwell. De conclusie moet luiden dat het hier een uitzondering op de regel betreft.

Tarkovski, Nietzsche en Dostojevski samen 'In The Soup'

'In The Soup' is gepassioneerd, frappant en bovenal geestig. Voor onafhankelijk filmer Rockwell diende het plan voor deze film zich aan tijdens een eerdere draaiperiode. Geplaagd door geldzorgen en met in het achterhoofd de idee van een half afgemaakte, wellicht nooit te verschijnen film, besloot de regisseur zijn saxofoon te verkopen. Op de advertentie reageerde een kleine crimineel, die behalve het instrument ook de cinema een warm hart bleek toe te dragen. Met de financiële hulp van dit mannetje kon uiteindelijk, zij het op dubieuze wijze, de film worden voltooid. In 'In The Soup' draait het om de jonge intellectueel Alfonso (Steve Buscemi), die een vijfhonderd (!) pagina's tellend filmscenario probeert te slijten. Niemand is echter genteresseerd in het script, dat bovendien ook nog geïnspireerd is op werk van Tarkovski, Nietzsche en Dostojevski. Op de advertentie die Alfonso ten einde raad plaatst, reageert de al wat oudere crimineel Joe (Seymour Cassel). Deze is bereid het hele project te financieren en hij laat ook zien hoe: voor de ogen van de verbaasde kunstenaar steelt Joe een Porsche. 'Now we're both in the soup' zegt hij, als ze samen in de gestolen auto weggrijden. Alfonso's geweten -evenals indertijd dat van Rockwell- heeft hier niet buitenge-

woon veel onder te lijden, sterker, het geld stroomt binnen en de twee worden dikke vrienden. Alsof dat nog niet genoeg is, blijkt ook de aanvankelijk terughoudende Angelica (Jennifer Beals, na 'Flashdance' ondergedoken in het onafhankelijke filmcircuit) nu open te staan voor Alfonso's avances. Of de beoogde film er uiteindelijk komt is niet van belang. Centraal staat de relatie tussen de twee hoofpersonen, die erg hun best doen om respectievelijk een echte kunstenaar en een echte mecenas te zijn. Hun spel is op een bijzondere wijze innemend en grappig, zoals bijvoorbeeld DeNiro dat is in 'Mean Streets' van Martin Scorsese: niets deert het personage werkelijk, want niets heeft een werkelijke zin. Rockwell heeft gemeen met Scorsese -overigens één van zijn idolen- dat een aantal scenes uit improvisaties lijkt ontstaan. Sommige dialogen zijn te mooi om van papier te komen. Hoogtepunt is de scene waarin tijdens een inbraak de bejaarde heer des huizes wakker wordt. De verwarde man heeft recentelijk zijn vrouw verloren en ziet Alfonso, die in de donkere huiskamer zit te wachten op Joe, aan voor zijn zoon. De man neemt naast Alfonso plaats op de bank en begint te vertellen. Hij weet niet

meer precies waar hij is en hij zou heel graag nog één keer 'raw sex' willen hebben met zijn vrouw. Het is de enige intrieste scene in 'In The Soup', waarin Rockwell bovendien impliciet zijn eigen voorrecht om films te mogen maken erkent: een passie -in casu sex met een bepaald iemand- kan immers wreed en voor altijd worden verstoord. Wat betreft stijl herinnert 'In The Soup' aan het vroegere werk van Jim Jarmusch en Spike Lee. Rockwells film is eveneens geschoten in zwart-wit en gesitueerd op locaties die ze in Amerika wel aanduiden met 'the projects', blokkendozen die het stadium van ontwerp nooit hadden mogen ontstijgen. Bovendien worden de beelden telkens begeleid door de voice-over van Alfonso. Een techniek die doorgaans behoort tot het hopelozere pleisterwerk, zie bijvoorbeeld 'Dune' van voormalig undergroundcollega David Lynch. Hier evenwel levert de combinatie van stem en beelden een intieme eenheid op, waardoor 'In The Soup' zoiets wordt als bladeren door het foto-album van het grappigste jongetje van de klas.

Eugène Baak

- Exposities
Phillip Docken, beeldhouwwerk, **Luske**, schilderijen, Simera Signe, Bogaardenstraat 40b, 16 okt t/m 20 nov., wo-za 13.30-17.30, zo 14.00-17.00
Nat Nederland, natuurfoto's van Flip de Nooyer, Natuurhistorisch Museum, De Bosquetplein 7, 15 okt. t/m 28 nov., ma-vr 10.00-12.30, 13.30-17.00, za en zo 14.00-17.00
Ria den Breejen, olieverven, **Marc Bezano**, monotypes, Galerie Artisant, Grote Gracht 43, 16 okt. t/m 20 nov., di t/m za 13.30-17.30
De Aanloop III, Pieter Breughel de Jonge, tekeningen nieuwbouw Aldo Rossi, Romeinse sculptuur uit Zuid-Limburg, Bonnefontenmuseum, Dominikanerplein 5, 23 okt. t/m 11 febr., di t/m vr 10.00-17.00, za, zo 11.00-17.30
- Speelweek 4 november t/m 10 november
Filmbuis Lumière, Bogaardenstraat 40b
Trois couleurs: bleu, 22.00
Kafka, 20.30
In the soup, 20.00
Gas, food and lodging, do, vr, za 23.00
Cinema Palace, Wyckerbrugstraat
The firm, dag. 20.15, za, zo ook 16.30
Jurassic park, dag. 17.30, 20.45, za, zo, wo ook 14.15
The fugitive, dag. 17.45, 21.00
Beethoven, za, zo, wo 14.00, do, vr, ma, di, wo 17.30
Bambi, za, zo, wo 14.30
Mabi, Kleine Gracht 24A
Tina - what's love got to do with it, dag. 18.30, 21.15, za, zo, wo ook 14.30
Jurassic Park, dag. 18.30, 21.15, za, zo, wo ook 14.30
In the line of fire, dag. 18.30, 21.15
De ongelooflijke reis, za, zo, wo 14.30
The house of the spirits, dag. 20.30, za, zo, wo ook 14.15
Cine "K", St. Bernardusstraat 13
The piano, dag. 21.00

Naar twee Promsconcerten voor een tientje

De Proms is een serie concerten van werken van componisten uit deze eeuw. In Maastricht zijn er dit jaar vier te horen, waarvan twee concerten een speciaal studentvriendelijk tarief hebben gekregen. Op 21 november speelt de Slagwerkgroep Den Haag en op 13 januari volgend jaar het Nieuw Ensemble in het Theater aan het Vrijthof. Het is mogelijk een inleiding op de concerten bij te wonen. Studenten kunnen op vertoon van college- of OV-jaarkaart voor f 10 kaarten voor beide concerten en inleidingen kopen bij de Uitbalie van het Theater aan het Vrijthof.

Mobiel

Vorig jaar meldde ik al dat de architect van lokatie UNS50 tegen de muur moest en net zolang met een aardappelschilmesje bewerkt moest worden totdat hij zou toegeven dat zijn creatie een wanproduct is.

In navolging hiervan heeft thans de Universitaire Inlichtingen Dienst een opsporingsbevel uitgevaardigd voor de gek die RL-personeel opsluit op Randwyck. Ik weet wel wie het is, en wil hem middels de volgende open brief de blamage, de gêne, de afgang en de misselijkmakende pijn die over hem zal komen in de folterinrichting van de UID, besparen.

Beste Maastrichtse wethouder van verkeer (voor zover je nog niet achter de tralies zit van een omkoopschandaal à la Carlo de Benedetti),

De afgelopen jaren heeft de gemeente het Randwyck-gebied zonder enig esthetisch besef volgeplempt met een bonte collectie gebouwen en gebouwtjes, of dat althans toegestaan. Ach, lieve wethouder, waar zijn de tijden dat op de zonovergoten knollen-, mais- en korenvelden van de Randwyckse polder slechts de schaduw viel van het megalomane (ja, waarachtig Co Grepiaanse!) billboard 'Hier komt de Rijksuniversiteit Limburg!'

De rommelige omgevallen blokkendoos die U zo stom was toe te staan wordt, zoals U weet -en naar ik hoop ook begrijpt- begrenst door de Oeslingerbaan, de snelweg A2, de Limburglaan, en John F. Kennedysingel. Vele honderden, ja misschien duizenden automobielen rijden dagelijks over deze hermetische ring om via één van de drie toegangen tot hun -sowieso al onaangename, onappetijtelijke en deprimerende-werkplek, beminde zieke of favoriete IECCje te geraken.

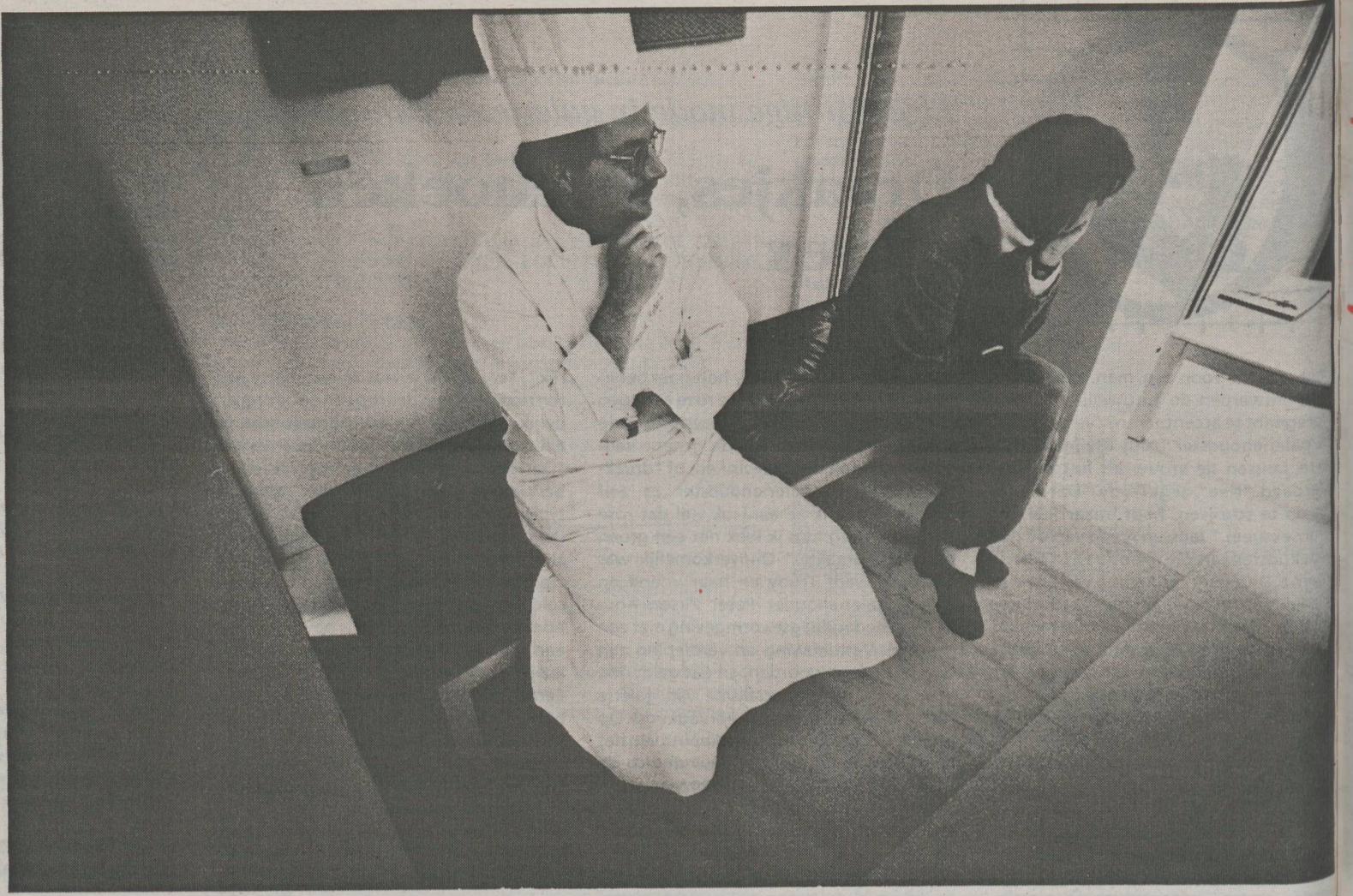
Dat ging altijd goed, totdat ik onlangs in de lokale pers mocht vernemen van het Meesterlijke (ja, Wethouderlijke!) Vervoersplan dat deze onhoudbare verkeersstromen zou temmen, indammen, controleren en draaglijk zou maken. Een helder en begrijpelijk onderdeel van de Magistrale Masterplan bleek het feit dat ondernemende wegwerkers traag, vaak met amper zichtbare voortgang, maar zeker met myriaden verkeersborden, lampjes, pijlen, onintentionele verkeersdrempels, kuilen, zigzag-routes, geklieder op het asfalt en eindeloos veel meer slauwen zeik, de verkeersdoorstroming en vervoersafdeling met grote efficiency stagneren. Meesterlijk!!! Dat zal zonder enige twijfel de automobilititeit significant reduceren!

Achterlijke politieke oen! Hoe kan je, als politiek eindverantwoordelijke, het toch in je stomme kop hebben kunnen balen om alle knelpunten voor de in- en uitstroom van al die noeste Randwyckse werkers op één en hetzelfde moment overhoop te balen!?

Zodat in het kleinburgerlijke, goedmoedige en Bourgondische Maastricht nu óók heuse files ontstaan? Waardoor je een half uur te laat op je werk of thuis komt? Zeker weer zo'n trucje om Maastricht grootstedse Europese allure te geven? Had dat dan in Godesnaam niet zelf gedaan maar had er een dure Italiaanse file-expert voor ingehuurd.

Weinig liefs,

Eva

Het milieu komt naar u toe deze winter

Het kind van restaurateur Emmanuel Mertens viel een jaar of acht geleden schrikbarend af en leek ook niet meer te groeien. Reden voor de eigenaar van het Weertse l'Auberge om direct over te schakelen op een ecologisch verantwoorde voedselbereiding. Eerst in de gezinskeuken, en toen bleek dat de natuurzuivere maaltijden zoonlief zichtbaar goed deden, ook in het tweesterrenrestaurant. Mertens' milieuvriendelijke eethuis kent geen ideologische achtergrond. Zijn devies luidt eenvoudig: ieder element dat je eet moet een natuurlijke, eigen smaak hebben. Daarom betreft hij zijn voedsel uit streken waar de grond nog op milieuvriendelijke en vaak traditionele wijze wordt bewerkt. Hij kan het iedereen aanraden. Je bent tenslotte wat je eet. Echt waar, Mertens' vrouw bijvoorbeeld, die heeft Oosterse filosofie gestudeerd, die kan zo aan iemand zien of die wel goed eet en of ergens in het lichaam iets aan de hand is. De aanwezige pers schrikt er even van terug. Ik ruik naar thuismenu, zien we iemand denken. Mertens stelt de bezoekers gerust. Zijn vrouw is niet aanwezig en ook hij zal niet ongevraagd komen vertellen hoe ongezond we zijn.

BERICHT UIT MAASTRICHT

De lijvige kok is één van de sprekers op de voorlichtingsmiddag van De Kleine Aarde, een uit Noord-Brabant afkomstig collectief dat de consument milieubewuster wil maken. Als meest opmerkelijk wapen in deze strijd fungeert De Groene Keuken, een omgebouwde vrachtwagen die de hele maand november door deze provincie toert. Inderdaad, het milieu komt naar u toe deze winter, maar de animo, afgelopen dinsdag bij de aftrap voor de pers, bleef vooralsnog beperkt tot anderhalf agrarisch dagblad en een handjevol free-lancers. Even snel een stukje doen, heet het aan onze eettafel in het Gouvernement. Op gehoorsafstand van de ruimte waar het Verdrag van Maastricht is ondertekend, zien we de eenmalige opvoering van 'Tindemans en Hilhorst maken mayonaise'. De twee gedeputeerden krijgen een schort voor, roeren wat met een garde en glimlachen naar het korps fotografen. De provinciale voorlichter slaat het tafereeltje van een afstand tevreden gade. De milieuvriendelijke mayonaise bestaat uit citroenen, eieren, een vleugje mosterd en iets waarop ons het zicht wordt verhinderd en dat ruikt naar dieselolie.

Ondertussen bespreken we dringender zaken. Mijn radiocollega heeft een documentaire gezien, op de BBC natuurlijk, waarin werd aangetoond dat de kwaliteit van het zaad in verontrustende mate verminderd. Niet alleen dat van de mens, maar van alle diersoorten. In Californië is zelfs een krokodillenkolonie gesignaleerd waarvan al tachtig procent is geëvolueerd tot hermafrodit. Maar dat terzijde. Gedeputeerde Tindemans is inmiddels aangeschoven, weliswaar zonder zijn eigenbereide mayonaise, maar met de minstens even smakelijke vraag waarom de bak, waarin hij stond te roeren, zo groot was. Een medewerker van De Kleine Aarde legt uit dat je dan beter kunt roeren. De volksvertegenwoordiger moet toegeven dat zijn culinaire kennis sinds zijn deputéschap is afgenomen. Zijn eigen groentetuintje, dat hij vroeger nog wel eens lekker rustig van onkruid kom ontdoen, heeft hij dan ook vervangen door grasland.

Voor ecologisch agrariër Kristien Janssen betekent wieden dat ze een paar dagen lang op haar knieën door het veld moet. Na afloop komt ze dan krakend omhoog. Deze tweede spreker van vandaag, gehuld in overall en klompen, heeft deze zelfkwellung wél te danken aan haar ideologische overtuiging. Ze vindt het belachelijk dat bijvoorbeeld aardappels wel twintig keer worden bespoten,

terwijl dat nergens op de aardappel staat aangegeven. Onlangs sprak de Klimmense boerin een collega, en die zei: op het land spuiten we wél, maar in ons eigen tuintje niet. Volstrekt absurd. De natuur gaat achteruit, we weten het allemaal, maar we doen er zo weinig aan. Alleen voorlichting, meent Janssen, kan helpen. De Kleine Aarde heeft alvast een ecologisch verantwoorde lunch bereid, in de hoop dat we die lekker vinden. Gedeputeerde Tindemans blijkt bijzonder gecharmeerd van het linzen/anijssoepje. Hij vult zijn soepkom voor de tweede keer. Op een bordje bij het lopend buffet staat dat de kip/groentepastei slechts zeven procent vlees bevat, want dat is de hoeveelheid die we behoren te krijgen als de welvaart evenredig over de wereldbevolking zou zijn verdeeld. Een fotograaf met een plak Bruytaart-hüttenkäse met kerrie en uien- mist toch wel E133, tenminste zolang hij buiten gehoorsafstand is van de medewerkers van De Kleine Aarde.

Het team van De Kleine Aarde bestaat uit louter vrouwen. Ze dragen allemaal een trui. Na de lunch nemen ze het gezelschap mee naar de vrachtwagen, De Groene Keuken. Eigenlijk zijn het twee keukens, verklaart een van de dames. De ene is optimaal milieuvriendelijk, dat wil zeggen, er staat alleen een gasfornuis en een koelkast. Die koelkast kan eigenlijk ook nog weg. Zeker als je een vegetariër bent, want met name groenten kun je goed bewaren in een koude en donkere kelder. Dat wist mijn oma al, bedenkt iemand. Ja, zegt de dame, maar wij zijn zulk comfort gewend dat we het zijn vergeten. Voor het drukbezette luxedier is er de andere keuken, een combinatie van gemak- en milieuvriendelijkheid. De magnetron die hier staat is namelijk handig en verbruikt niet buitensporig veel stroom, evenals de keramische kookplaat en de vaatwasmachine. In beide keukens bevindt zich onder de wasbak een groot afvalscheidingsblok. In zeven lades gaan zeven soorten afval. In de lade met opschrift ijzer ligt een blikje Coca-Cola.

Halverwege de demonstratie moet er even een foto in elkaar worden gezet. Ja, als Mertens, de kok in het gezelschap, even door die lege pan op het fornuis wil roeren. Ja, en als dan de gedeputeerden Hilhorst en Tindemans even er omheen kunnen gaan staan. Spontaan in de pan kijken, graag. Maar dat terzijde. Dat handige afvalscheidingsblok dus, dat maakt het mogelijk groenten rechtstreeks van het snijvlak in de groentebak te schuiven. Alles kan overigens worden nagelezen in de talrijke folders van De Kleine Aarde, goedkoop en gedrukt op milieuvriendelijk papier. Tevens biedt het collectief kleine milieubesparende artikelen aan. De groenteborstel bijvoorbeeld, die kost 6,95 en bespaart water bij het schoonmaken van groenten. En wat te denken van de korte houten stok met onderaan bevestigd een holle, borstvormige zuignap. Alleen verkrijgbaar in het rood. Op het begeleidende papiertje staat te lezen: voor ontstoppingen.

Achterin de bus gaat het over tijd. Ja, tijd, het is een merkwaardig begrip, constateert agrariër Janssen. Mm, het begrip tijd, inderdaad, proeft gedeputeerde Hilhorst de woorden nog eens. Het duo is niet in een Bommelstrip gestapt, zo blijkt, maar hekelst het veelgehoorde: ik zou wel wat aan het milieu willen doen, maar ik heb geen tijd. Een medewerker van De Kleine Aarde zegt dat de respons eigenlijk het grootst is onder bejaarden en kleine kinderen. De bejaarden omdat het collectief hen herinnert aan vroeger, de kinderen omdat ze het allemaal écht belangrijk vinden en omdat ze op school al veel doen aan het milieu. Voor de pers zit het er weer op. In de nagenoeg uitgestorven eetzaal worden nog wat provinciale soepkoppen in een cameratas gepakt en iemand vraagt zich af of het allemaal echt waar zou zijn. Dat van de verminderde kwaliteit van ons zaad.

De groene samenwerking tussen de macrobiologische kok en de ecologische agrariër leverde een alleraardigst en bovendien verantwoord linzen/anijssoepje op. (foto Nelis Tutkey)

Eugène Baak